

GORENJSKI GLAS

Leto XLIII — št. 81 — CENA 8 din

Kranj, torek, 16. oktobra 1990

Dr. Jože Mencinger v klubu gorenjskih direktorjev

Klub gorenjskih direktorjev, ki mu predseduje Emil Milan Pintar bo v četrtek ob običajni uri v Preddvoru imel v gosteh podpredsednika slovenske vlade dr. Jožeta Mencingerja. Pogovarjali se bodo o gospodarskih usmeritvah Slovenije in še posebej o možnostih gorenjskega gospodarstva. Posebej vabljeni direktorji!

stran 10

Inšpektor je bil prijetno presenečen

stran 11

Bo doma zrejena živila ostala v hlevu?

Ssimpozij o dr. Tinetu Debeljaku

Duhovna vrnitev književnika

Škofja Loka - Na zasebno pobudo Davida Tasiča in Marka Jenšterla se je minuli petek v prostorih hotela Transturist odvijal enodnevni seminar, na katerem so osvetlili pomen ustvarjanja dr. Tineta Debeljaka za slovensko književnost in literarno zgodovino.

Ssimpozija o dr. Debeljaku se je udeležil tudi nadškof in metropolit dr. Šuštar. Na fotografiji se v navzočnosti Tineta Debeljaka ml. pozdravlja z udeleženci simpozija. - Foto: Gorazd Šink

Kraj simpozija ni bil izbran naključno, saj je bil dr. Tine Debeljak rojen v Škofji Loki. Zato prireditev, ki se je udeležil tudi ljubljanski nadškof in metropolit dr. Alojzij Šuštar,

pozornost pa ji je posvetil tudi republiški minister za kulturo dr. Andrej Capuder, pomeni po svoje tudi vrnitev tega književnika nazaj domov, kamor si je vsa leta bivanja v Argentini tako želel. Devet referentov, ki jih je nevsiljivo in spretno uvaljala v potek seminarja novinarka Alenka Puhar, je predstavljalo književnika kot poznalca južnoslovenske književnosti, kot pesnika in literata sploh, kot kronista literarnega ustvarjanja v zdomstvu, skratica v vseh vlogah, ki se jim je dr. Debeljak posvečal vse do svoje smrti v preteklem letu. Izbor iz njegovega ustvarjanja je te dni predstavljen tudi v knjižnici Ivana Tavčarja, kjer so na ogled knjige, fotografije in druga dokumentacija; večino gradiva je za krajši čas posodil za razstavo Debeljakov sin Tine Debeljak, ki se je udeležil tudi simpozija. Povzetke razprav na simpoziju bomo objavili v petek v prilogi Snovanja. ● L. M.

23. mednarodni oktobrski sejm v Kranju - V petek, 12. oktobra, je jesenski sejem stanovanjske opreme, razstave gob in likovnih del odprt Peter Smuk, predsednik skupščine občine Tržič in predsednik tržiškega združenja obrtnikov. Posebna sejmska komisija za podelitev zlatih medalj je letošnja najvišja priznanja sejma dodelila KLI Logatec za kolekcijo novih oken, Metalni Ljubljana za praktično uporabo sistema TRI, Mizarstu Iskra Medvode za kuhinjo KOLONA in Jelovici Škofja Loka za zunanjje in notranje montažne stene. Posebno priznanje pa je komisija dodelila Zvezi obrtnih združenj Slovenije za razstavljene izdelke in sejmsko sodelovanje njene sekcije lesarskih strok. Sejem, na katerem sodeluje več kot 200 razstavljalcev, 29 od teh iz tujine, bo odprt do vključno četrtega, 18. oktobra. D. D. - Foto: J. Cigler

stran 10

Inšpektor je bil prijetno presenečen

stran 11

Bo doma zrejena živila ostala v hlevu?

Ustavni zapleti

Verjetno nihče od poslancev slovenskega parlamenta v petek ni zapuščal skupščinskega poslopja v Ljubljani povsem zadovoljen, čeprav je bil trenutek pravšnji za tako zadovoljstvo. Nihče, razen mogoče neposrednih akterjev in snavalcev takega scenarija, ni pričakoval takega zapletanja pri tako pomembni zadevi za slovenski narod in slovensko državnost, kot je sprejem osnutka nove slovenske ustave. Hudo napak za zdravo, ustvarjalno parlamentarno razpravo bi bilo vnaprejšnje soglasje o vsem, kar je predlagala ustavna komisija in kar so na njej in na sestankih vodil poslanski klubovi premlevali in predlagali ustavnopravni strokovnjaki in poslanci. Ustava je res strokovna zadeva in je v tem oziru tudi domena ožjih skupin, posebej pri nastajanju osnov, je pa tudi najbolj spoštovan dogovor vseh ljudi, ki bodo v njej videli trajnejšo prihodnost, pravila ravnanja in zaščito. Ustava je stvar nacionalnega soglasja, posebno če živimo v takem času, kot je sedanji jugoslovanski.

Res je, da nekatere slovenske stranke, združene v Demosu, želijo čim prejšnji sprejem slovenske ustave, kar je glede na negotov razplet jugoslovenske krize razumljivo. Nerazumljiv pa je bil petkov poskus na skupščini, da se predloženi osnutek ustave sprejme po hitrem postopku brez razprave, čeprav je bilo dogovorjeno, da osnutek

določa skupščina šele po razpravi na tej seji. Poslancem so poskušali vzeti enakovredno besedo pri oblikovanju osnutka, del opozicije je zrevoliran zapustil sejo, kar tudi ni v čast slovenskemu parlamentu, v mučnem ozračju prepričev je bilo, tudi zaradi slabe udeležbe na seji in ogrožene včine, le doseženo soglasje, da bodo del osnutka ustave tudi priponbe poslancev na sami seji.

Ustavna komisija bo poslala v javnost s petkovimi priponbami dopolnjen osnutek. Računamo na njeno odgovorno ravnanje in neodvisno od političnih razhajanj dopolnjen osnutek, čeprav ima komisija sedaj škarje in platno v svojih rokah. Seveda pa senca nad petkovim dogajanjem v parlamentu ostaja. Je treba res prihajati v parlament s figo v zepu in skritimi kartami. Zakaj imamo potem na desetine skupščinskih poslanskih odborov in komisij. Zakaj tveganje prehitovanja, razburjanja in užaljene reakcije. Mostu zaupanja med politično različno razmišljajočimi poslanci s tem ne bomo zgradili. smo Slovenci res tako nezreli, nedorasli trenutkom velikih odločitev. Njihov čas pa prihaja in ob takem nadaljevanju ustavne razprave lahko zgubimo vse, ne le dobro ustavo, ampak tudi kaj drugega. Gospodje, tovariši poslanci, upajmo, da je bil petek samo ponesrečen in kar se da hitro pozabljem dan. ● J. Košnjek

22. sejem Narava - zdravje v Ljubljani

Živeti usklajeno z naravo

Ljubljana, 12. oktobra - Med 17. in 21. oktobrom 1990 bo na Gospodarskem razstavišču že 22. sejem Narava - zdravje. Kot je med včerajšnjo tiskovno konferenco naglasil pomočnik glavnega direktorja GR Borut Jerše, je glavni namen te specializirane prireditve spodbujanje občutka pri ljudeh, da smo del narave, s katero je treba živeti usklajeno. Številne razstave, prikazi proizvodov, posvetovanja in druge dejavnosti.

Letošnji sejem Narava - zdravje se bo začel v sredo, 17. oktobra 1990, ob 10. uri, ko bo podpredsednik slovenskega izvršnega sveta dr. Leo Šeško spregovoril na slovesnosti ob odprtju prireditve. Osrednje mesto bodo tudi tokrat namestili zdravi hrani kot osnovni zahtevi za zdravo življenje. Tačko bodo v hali A predstavili vr-

sto različnih prehrabnih proizvodov, ki jih bo dopolnila ponudba posode za pripravo zdrave hrane in gospodinjskih aparatov v hali C; tu bo tudi cvetlična in vrtnarska ponudba, ljubljanski vrtci karji pa bodo prikazali biovt v naravi.

Ljubljanski Domus bo na razstavi Ždrav dom - zdravo življenje v hali A 2 predstavil ti-

ste proizvode za bivalno okolje, ki so narejeni iz naravnih in človeku ter okolju manj nevarnih materialov. Ker je zdravo življenje povezano tudi z zdravim preživljjanjem prostega časa, bodo letos prvič v hali B prikazali ponudbo zdraviliškega turizma, v hali B pa bodo organizirali negovalni in kozmetični program; posebnost bosta prikaz kopanja v srednjeviški kopalnici in predstavitev zdravstveno-vzgojnega programa oddelka za fizioterapijo iz višje šole za zdravstvene delavce.

Sejem bodo dopolnile tudi razne razstave. Razstava gob v hali E bo usmerjena v varovanje gozda in mikroflore, v levem priziku hale A pa bo ribiška razstava. V desnem priziku hale A bo razstava znakm, v hali D pa bodo 20. in 21. oktobra razstavili jugoslovenske antikvitete. Vsak dan bodo sejamsko dogajanje spremljala v hali A razna strokovna posvetovanja in predavanja. ● Stojan Saje

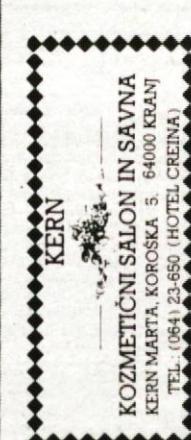
Ta tened zaseda zvezna skupščina

Pogreb ali novo rojstvo

Kranj, 16. oktobra - To bodo seje vseh, pravijo v Srbiji pred današnjo sejo okrnjenega zveznega predsedstva (novega hrvaškega člena dr. Stipe Mesića) naj bi imenovali šele na petkov seji zvezne skupščine) in trdnevnim zasedanjem zborna republik in pokrajin ter zveznega zborna zvezne skupščine. Federativna Jugoslavija bo ostala, zlepa ali zgreda, komor pa takšna ni po godu, naj odide, komor ve in zna. V Sloveniji in na Hrvatku, pa od petka dalje tudi v Bosni in Hercegovini in deloma v Makedoniji, sicer manj glasno, pa pravijo, da je to sicer lahko seja vseh sej, vendar seja, na kateri bo zanesljivo, ob takem scenariju, pokopana Jugoslavija. Vsebinsko stičnih točk med federalnim in konfederalnim modelom bodoče Jugoslavije skoraj ni, kompromis je po zadnji seji zveznega predsedstva, ko je ta organ postal v zvezno skupščino popravljeni srbski oziroma Jovićev model federacije, slovensko-hrvaški model konfederacije pa je bil zavrnjen, čeprav ga je kot enakovrednega tudi naročilo predstvo, nemogoč. Takega mnenja sta bila med

drugim pretekli tened Milan Kučan in Lojze Peterle, dr. Janez Drnovšek pa za razliko od njiju trdi, da je kompromis možen. Izid tokratne seje zvezne skupščine je nepredvidljiv. Srbski koncept federacije je dobil z bosanskim in makedonskim ne dodatno broč in bo težko dobiti večino. Kakšna, lahko najostrejša, bo reakcija Srbije in Crne gore, ki želita na silo, še pred parlamentarnimi volitvami doma, v Makedoniji in BiH, uveljaviti federalni model. Konfederalni zanje ne obstaja, čeprav dobiva vedno večje simpatije, sicer ne v popolnoma takih oblik, kot ga predlagata Slovenija in Hrvatska, osnova pa je samoodločba narodov in republik, oblikovanje samostojnih in suverenih držav, še nato pa dogovor o oblikah skupnega življenja. Mogoče bodo še stvari tudi potem tednu svojo pot, mogoče se bomo nenasilno dogovorili ali razšli, mogoče pa je še kdaj še vedno pripravljen na igro z ognjem in mečem. Tudi na slednje kaže biti pripravljen.

● J. Košnjek

ZUNANJE POLITIČNI KOMENTAR

Deviza: Osamosvojitev

Osamosvojitev in mednarodno priznanje Republike Slovenije sta že lep čas geslo (deviza) dneva. Ne eno ne drugo pa ni mogoče brez deviz, mednarodnega plačilnega sredstva. Kako tedaj razložiti dejstvo, da ljudje zadnje dni mrzljivo dvigajojo iz bank svoje devizne prihranke, za katere jamči federacija? Dvigujojo jih tudi iz sicer solidnega sistema Ljubljanske banke, v kateri so jih - po besedah Milana Kučana - naložili kar za poltretjo milijardo dolarjev, od tega poldruge tisti z območja RS. Ko je Ljerka Bizič na TV predsednika pobarala za mnenje o vsem tem, je potrdil, da je položaj sile resen in se nato vprašal, koga naj tolazi: sebe, njo ali gledalec. Dodal je še, da bo za te prihranke jamčila slovenska država, kolikor ne bo več zvezne. Pravi patriot seveda hrani svoje devize v banki in ne v nogavicah ali v hajmačinstvovskih hranilnicah onstran meje, saj tako, sebi v korist, podpira tudi svojo državo. Ker pa vemo, da je le manjši del omenjenih sredstev v banki sami, večji del pa je pod nadzorom Narodne banke Jugoslavije (beri: Srbslavije) plasiran drugod, se sprašujemo, ali ni hotel predsednik Kučan pravzaprav reče tole: zdaj, ko bomo šli narazen, kar dvignite te devize, potem ko bo zanje enkrat jamčila slovenska država, pa jih boste prinesli nazaj in jo takoj podprli? Ravnjanje ljudi potemničimo ni nepremišljena panika, temveč čisto razumna reakcija. Razporoka se bliža in s tem delitev skupnega premoženja. In če so nekateri mnenja, da se lahko odrečemo težki oborožitvi in drugemu železju, ki ga JLA odvaja iz Slovenije, potem se nikar ne moremo odreči slovenskim devizam, plasiranim prek Beograda. Minister Rupel pravi, da pojde RS v Evropo kar naravnost iz Ljubljane in ne čez Beograd; tako bodi tudi z de-narnimi tokovi!

Ob razporoki se spomnimo še na tisto, kar se je v tem oziru dogajalo ob poroki. Srbska čaršija je že takrat temeljito okradla riste državljan, ki so v novo državo prišli iz bivše avstroogrške monarhije. V Kraljevini SHS so bile namreč v začetku poleg srbskih dinarjev še naprej v obtoku tudi krone. Slovensko stališče je bilo, "da je treba čimprej zamenjati stare avstrijske krone za enotni jugoslovanski dinar, in to eno krono za en srbski dinar. Vrednost novega denarja naj bi na svetovnem tržišču višali z omejevanjem uvoza, predvsem lukuznih predmetov, in s pospeševanjem izvoza, ker moreta edino naša gospodarska moč in zvišana producija ustavljivti ugodno razmerje nasproti tujemu denarju. Ker je bilo takrat v obtoku približno tri milijarde papirnatih avstrijskih krov, naj bi ob zamenjavi z novim državnim denarjem pridržali del krov kot državno posojilo, kar bi zniževalo inflacijo..." (Zgodovina Slovencev, str. 630) Do zamenjave denarja je prišlo januarja 1920. Slovenci in Hrvati so vztrajali pri paritetu 1 : 1. Slovenski gospodarstvenik dr. Windischer je zapisal, da bi resni državni te "operacije na življenje in smrt" ne mogli vtegati brez parlamenta, vendar je takratna beografska vlada storila prav to in se več: svojevoljno je zamenjala v edinu dinar za štiri krone. Vse slovenske gospodarske organizacije so se odzvale s protestnim zborovanjem, na katerem je dr. Ivan Tavčar dejal: "Mi sami smo predvsem krivi, ker smo kričali, da je krona zanič... Slovenske pokrajine so vredne toliko kot Makedonija. Za korno stoji gospodarska energija našega naroda... Relacija 4 : I poje smrtno pesem!"

Stara mati mi je svoj čas pripovedovala, kako so se spomladis leta 1914 vrnili iz Amerike - z lepimi prihrankami, s katerimi bi si lahko kupili manjši grunt. Ker pa je moral stati oče se k vojakom in ker takrat se ni bilo inflacije, si je začetek kupil le bajto in nekaj zemlje, ostali denar pa je nameraval "plasirati" po vrnitvi. A se preden je odslužil, se je začela vojna in ko se je ob koncu leta 1918 vrnil iz ruskega ujetništva, so imeli krone le še četrino nekdanje vrednosti... Tako se je (z)godilo številnim slovenskim družinam in narodu kot celoti. In ker je po številnih znamenjih očitno, da nas hoče beografska federalna banda ob bližajoči se razporoki spet okrasti, bodimo previdni, tako vsak zase kot vsi skupaj v slovenski državi. Ta se bo osamosvojila in postala res evropska šečed tedaj, ko bodo njeni državljeni brez strahu shranjevali svoj denar v bankah. Je pa malo verjetno, da bo to še naprej "enotni jugoslovanski dinar". Slepko prej bo "deviza".

Miha Naglič

V petek in soboto v Kranju

Zbor socialistov in prenoviteljev

Kranj, 16. oktobra - Kranjski iniciativni odbor Socialistične stranke Slovenije sklicuje v petek, 19. oktobra, ob 18. uri v dvorani številka 14 kranjske občinske skupščine zbor članstva. Na zboru bo sprejet program kranjske območne organizacije Socialistične stranke in izvoljeno vodstvo. Na zboru bo sodeloval tudi predsednik Socialistične stranke Slovenije Viktor Žakelj.

ZKS - stranka demokratične prenove Kranj pa organizira v soboto, 20. oktobra, ob 18. uri v kulturnem domu v Stražišču shod stranke pod naslovom Kako je z nami. Sodelovali bodo člani vodstva stranke Ciril Ribičič, Miran Potrč in Borut Pahor. Za zabavo bo igrал ansambel Dixieland, kulturni program pa bodo oblikovali Talijini ljubitelji Kieselsteinski pod vodstvom Alenke Bole - Vrabcem. ● J. K.

Predstavitev Krambergerjeve stranke

Ivan Kramberger, bivši predsedniški kandidat vabi vse priznence na predstavitev nove stranke in njenega programa. Predstavitev bo v četrtek, 18. oktobra, ob 16. uri na ljubljanskem Tromostovju. Ivan Kramberger poudarja, da se bo tudi v prihodnjem boril za delovnega človeka, brezposelne, upokojence in invalide, zato vabi na predstavitev vse Slovenke in Slovence. Na predstavitev bo mogoče kupiti tudi nove knjige. ● M. G.

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zasluga s srebrno zvezdo
Ustanovitelj in izdajatelj ČP Glas, Kranj, tisk ČGP Delo Ljubljana, TOZD TCR Ljubljana

Predsednica časopisnega sveta Kristina Kobal

naročnina za IV. trimester je 160,00 din

Gorenjski glas urejam in pišem: Stefan Žargi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (v. d. odgovornega urednika), Vilma Stanovnik (šport, turizem, poslovne informacije), Danica Dolenc (za dom in družino, zanimivosti, Tržič), Danica Zavrl - Žlebir (socialna politika, gorenjski kraji in ljudje), Andrej Žalar (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), Lea Mencinger (kulturna, Helena Jelovčan (izobraževanje, iz šolskih klopi, kronika, Škofja Loka), Cvetko Zaplotnik (kmetijstvo, Radovljica), Darinka Sedej (razvedrično, Jesenice), Stojan Saje (državne organizacije, ekologija), Jože Košček (notranja politika, šport), Marija Volčjak (gospodarstvo, Kranj), Gorazd Šink (fotografija), Igor Pokorn (oblikovanje), Ivo Sekne, Nada Preve in Mirjana Draksler (tehnično urejanje) in Marjeta Vozlič (lektoriranje).

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1, Kranj
Tekoči račun pri SDK: 51500-603-31999
Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, uredništvo 21-860 in 21-835, ekonomika propaganda 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, mali oglasi 27-960.

Neobjavljenih pisem in slik ne vračamo. Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnjenju 421-I/72.

Nasilno prekrojevanje Jugoslavije še ni izključeno

Samostojna Slovenija nikogar ne ogroža

Predsednik predsedstva republike Slovenije Milan Kučan, predsednik izvršnega sveta Lojze Peterle z ministri in slovenski član predsedstva Jugoslavije dr. Janez Drnovšek so pretekli te dan ustanovili domaćin časnikarjem razložili pogledi na prihodnost Slovenije in Jugoslavije, predsednik slovenske skupščine dr. France Bučar pa se je o tem pogovarjal v evropskem parlamentu.

Ljubljana, 11. oktobra - "Najkasneje v začetku prihodnjega leta bo sprejeta nova slovenska ustava, nato se bomo Slovenci referendumsko odločili, kako in kje želimo živeti, kakšna bo torej prihodnja samostojna Slovenija, je vprašanje treh, največ štirih mesecev. To je skrajni rok," je odgovoril Milan Kučan na vprašanje, kje je meja tolerance za Slovenijo.

Pogledi slovenskega političnega vrha na prihodnjo ureditev Jugoslavije in samostojni položaj Slovenije so enotni, je bilo zagovorilo Peterle in Kučan. Konfederalnega modela Slovenija nizkomur ne usiljuje, s svojo težnjo po samostojnosti in suverenosti nikogar ne ogroža, zagovarja enakopraven dogovor jugoslovanskih republik o prihodnji ureditvi Jugoslavije in če bo tako pokazalo, tudi mirem razhod, vztraja na dosedanjih notranjih in zunanjih mejah, čeprav jih je Srbijsko odločeno, tudi s silo spremeniti, če ne bo sprejet njen pogled na prihodnost Jugoslavije. Če v Jugoslaviji ne bo interesa za pozvezovanje na konfederalnih os-

novah, bomo pač živeli sami, iz te države pa nas nihče ne bo nasilno podil in nas potem obdelal, da smo razbili državo. Razmere so nenormalne, zato je toliko težje v takih časih sprejemati razumne odločitve, nerazumljivo pa je obnašanje zveznega predsedstva, ki vsebuje srbski model federacije, konfederalnega, ki ga je samo naročilo, pa sedaj potiska vstran. Konfederalni model Slovenije in Hrvaške je samo dokument z napisanimi pogoji, ki

Devize

Dr. Jože Mencinger: "Gneča za devize je tudi posledica tistih 16 vojakov. Problem pa je predvsem dinarska likvidnost. Banka devize lahko dobi in problema ne bi bilo, če bi državljanji kupovali devize in jih ne dvigali z deviznih računov, ki so pri poslovnih bankah. Kakršniki ukrepi bi stanje samo še poslabšali, formalno pa slovenska vlada tudi ukrepati ne more." Dr. Marko Kranjec: "Take občasne primere smo že imeli. Ljudje so večkrat izgubili zaupanje v bančni sistem. Mislim pa, da pravega vzroka za paniko ni.

Vojaško vprašanje

Janez Janša: "Mi smo v konfederalnih elementih predlagali rešitve vojaškega vprašanja, ki pokriva vidika nacionalne in konfederalne varnosti. Vsaka članica konfederacije bi sama zagotovljala svojo obrambo, s tem, da se ta samostojnost deloma omeji v primeru zunanje agresije, v miru pa bi bili možni skupni letalski in mornariški kontingenti."

Druga stran naj se zamisli

Milan Kučan: "Bolje bi bilo, če bi zvezza pogledala razloge, zakaj smo v Sloveniji tako ukrepali. Šlo je za očiten primer negiranja odločitev slovenske skupščine. Če je kaj narobe, je stvar politične debate, ne pa povelja ene vojne komande. V TO Slovenije sedaj ni niti ene puške več. 20 let smo sami vzorno čuvali orožje, niti ena nepooblaščena oseba ni posegla po njem, za vse naše predloge pa so bili gluhi. Na zaporedju v štabu TO ne izvajamo nobenega pritiska. Jaz sem imel sestanek s civili in vojaki in je njihova presoja, ali ostanejo v JLA ali naši TO. Zadnji dogodek ni bil vojaški udar. Če bi kdo uporabil vojsko zoper nas, ne bi bila več naša. Je pa ta dogodek taktika stalne napetosti in živčnih situacij."

Državna varnost

Igor Bavčar: "Konec meseca bomo predlagali spremembu zakona o notranjih zadevah. Služba državne varnosti bo dobila drug položaj. Doslej je bila zvezna, po novem pa bo moderna inteligentna informacijska služba, ki bo zbirala in analizirala podatke, pomembne za varstvo slovenske države, skladno z evropskimi standardi varovanja človekovih pravic in svoboščin. Prvič po vojni bo o tem razpravljal parlament. Postavili bomo moderno slovensko policijo, s svojim sindikatom, ki bo sodobnejša, z več operativne in opreme ter manj administracije. Formiramo tudi finančno policijo, močno revizijsko in kontrolno finančno službo."

Orožje ne gre v Slovenijo

Milan Kučan: "Ne verjamem, da bi Slovenci množično kupovali na tujem, v Avstriji orožje. Je pa res, da gre preko nas tihotapska pot orožja na Bliznji Vzhod, k nam pa predvsem na Kosovo in v Kninsko kraljino. Uspelo nam je že presekati nekatero pomembne tihotapske kanale."

naj bi jih sprejel vsak, ki bi hotel živeti tako, za Slovenijo je tak model dokončen, ni pa to že konfederalna pogodba. Sploh Slovenija ne želi dogovorov s komerci koli na račun tretjega. Dr. France Bučar pa je po vrnitvi iz evropskega parlamenta dejal, da ta organ absolutno podpira težnje Slovenije in Hrvaške, da je led prebit in da se je trdo stališče o nujni enotni Jugoslaviji močno

omehčalo. Sicer pa mi ničesar ne delamo na pamet, je dejal Lojze Peterle. Vemo za slabe in dobre strani konfederacije, vemo tudi, da nas bo to nekaj stalo. Rojstva in pogreb v tem primeru gre za pogreb ene države in rojstvo novih. Prepričani smo, da se to dolgoročno izplača. Dr. Dimitrij Rupel je menil, da mora Slovenija koncipirati svojo zunanjou politiko ne glede ali bomo v konfederaciji ali pa bomo povsem samostojna država. Janez Janša je zagotovil, da je v Sloveniji mir, da ni nobenih premikov vojaških enot. Zasedba praznega poslopja bivšega Stab TO je poseg v lastnino Slovenije. To je sedaj problem tistega, ki je vojake tja poslal. Mi ne moremo niti ukrepali. Milan Kučan je na vprašanje o možnosti internaciona-lizacije jugoslovanskega vprašanja in rešenja odgovoril, da je jugoslovenski problem že zaradi nevarnosti za Evropo. Evropa je zaskrbljena in ne želi, da bi v tem stoletju na Balkanu dvakrat počelo. Ne verjamem, da kdorkoli, ki odgovorja in tretjno razmišlja, misli na uporabo sile. To bi bil počasen zavrhni razenost. Svet nas ima za političen Balkan, vendar smo dovoli zreli, da probleme sami rešimo. Nisem pa zoper pomoč tujih ekspertov. Tako mi kot Hrvati smo že konzultirali domačo in tujino znanost. Rešitev za Jugoslavijo je, vendar je vprašanje, kakšno rešitev ima kdo v mislih. Tako mi jo predlagala zvezna predsedstvo, ni rešitev, ampak najbolj zanesljiva pot za konec Jugoslavije. ● J. Košček

Draga zvezna diplomacija

Dr. Dimitrij Rupel: "Celoten sistem zveznega sekretariata za zunanje zadeve stane Slovenijo 21 milijonov dolarjev. Jugoslavija ima sedaj 84 ambasad, Slovenija bi lahko shajala s petino manj. Pri sosedih in v prestolnicah velebil bi imeli svoja predstavništva, drugje pa skupna in to bi službo pocenilo. Doslej je imela monopol federacija in ljudje iz Srbije. Druga države so bile slabno ali celo namerno napadno obveščene o Jugoslaviji."

Zakon o privatizaciji najtrši oreh

Na četrtkovi seji je slovenska vlada obravnavala osnutke zakonov o zadružah, o zavodih, o privatizaciji podjetij in Agenciji Republike Slovenije za privatizacijo ter se lotila priprave zakona o državljanstvu, vendar bo vlada zaradi različnih pogledov in določenih predlogov teh osnutkih ponovno razpravljala ta četrtek.

Ljubljana, 11. oktobra - Vsi ti osnutki zakonov so del graditve novega slovenskega pravnega sistema, pa začetek procesa lastnjenja, ki je trenutek prednostna delovna naloga slovenske vlade.

Vlada o osnutkih še ni rekla zadnje besede. Pogledi so različni, zato bo osnutke zakonov skušala oblikovati na četrtkovi seji. Kot je povedal tiskovni predstavnik vlade Branko Podobnik, pa je bil sprejet osnutek zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o osebnem imenu, ki med drugim omogoča posvojiteljem, da dajo posvojencem ob posvojitvi, razen priimka, tudi drugo ime, prav tako pa določa, komu in kdaj spremembu imena ni dovoljena. Gre predvsem za osebe v kazenskem pregonu. Slovenija pripravlja tudi nov zakon o državljanstvu. Na takratni seji je bila dana le informacija o tem, vlada pa je sklenila, da ustrezeni vladni resorji pripravijo strokovne osnove za zakon, za katerega sprejem se pretirano ne mudi in ga bo mogoče sprejeti po uveljavitvi nove slovenske ustave. Vlada je sprejela osnutek kolektivne pogodbe za družbeni dejavnosti, tudi tarifni del, ministra za kmetijstvo in tržišče ter splošne gospodarske zadeve dr. Jože Osterc in

Maks Bastl pa sta opozorila na težak položaj slovenske živinoreje. Slovenske klavunce ne odkupujejo živine zaradi določene višje cene, ampak posegajo po uvozniem mesu. Ukrepe bo vlada sprejemala na prihodnji seji. Razmišljajo o rezervi, da kar pa je treba zagotoviti na zvezni ravni, skupaj 1700. Prihodnje leto naj bi bili civilni invalidi vojne povsem izenačeni z vojaškimi, ki pa imajo še druge ugodnosti. Predlagani zakon bi terjal za 40 odstotkov več sredstev. Doslej smo za te invalidne potrošili 56,7 milijona dolarjev, po novem pa bi

Razburljiva seja slovenskega parlamenta

Osnutek nove ustawe sprejet

Osnutek nove slovenske ustawe ima 164 členov in je bistveno krajši in jasnejši od dosedanja ustawe. V javno razpravo gre osnutek, ki ga je pripravila ustavna komisija skupščine skupaj z vsemi predlogi s petkove seje parlamenta, čeprav je nepričakovano tudi na tej seji prišlo do zapletov.

Ljubljana, 12. oktobra - Vzrok nesporazumov in na trenutke tudi ostrih besed in očitkov je bil predlog nekaterih poslanec Demosa, še posebej pa Slovenske demokratične zveze, da skupščina najprej glasuje o predloženem osnutku ustawe, ki ga je oblikovala skupščinska komisija za ustavna vprašanja, še nato pa naj se razprava začne in bi imela ravno javne razprave. Opoziciji, še posebej pa ZSMS - liberalni stranki in prenoviteljem je zavrelo. Mile Šetic je celo dejal, da je to nova finta, ki jo nedko zakuhata, potem se pa čudi, če nasprotina stran ostreje reagira. Terjali so, da mora skupščina, tako kot je bilo dogovorjeno, po razpravi določiti osnutek. Ker soglasja ni bilo, so ZSMS - liberalci in prenovitelji zapustili sejo in se vrnili šele, ko so tudi ostali pristali, da bo osnutek določen šele po petkovi seji. Udeležba na zborih, posebno v družbenopolitičnem, ni bila ravno blesteča. Javna razprava bo trajala do 30. novembra. Če bodo razmere terjale, se lahko podaljša do konca leta, kot terja opozicija, skrajša, kar zagovarja del pozicije, ali prekine.

Parlamentarna večina je poučala, da je bilo možnosti za vključitev predlogov v osnutek ustawe dovolj in da so dodatni predlogi le znak podaljševanja razprave in znanilec neresnosti. Ustavna komisija je upoštevala vse predloge in za vključevanje bistveno novih ni razlogov. Razen tega so ponujeni v osnuteku tudi variantni predlogi. Opozicija, predvsem ZSMS - liberalna stranka, ZKS - stranka demokratične prenove, pa na trenutke tudi zeleni, pa so menili, da so variantni predlogi potisnjeni v drugi plan oziroma nekateri sploh niso upoštevani, čeprav je bilo dogovorjeno, da gredo v javnost vsi predlogi. Že sedaj lahko sklepamo, da bo v razpravi največ razhajanj glede preamble k ustawi, kjer je govora o svetosti življenja, kar se lahko različno tolmači, o dilemi, ali imeti endomni državni zbor ali dvodomnega s senatom oziroma državnim svetom, ali govoriti tudi o Sloveniji brez orožja, ter o pravicah italijanske, madžarske in drugih narodnosti skupin v Sloveniji. O tem je posebej govoril kranjski poslanec v zboru občini Vitomir Gros, ki se je zavzel za sedanjo ustanovo ne bi smeli biti značilni samo kratkost in kratek rok za sprejem, ampak sodobna vsebina. V preamble je treba vključiti tudi NOB (variantni predlog to omogoča), soupravljanje delavcev ne le kot možnost ampak obveznost, parlamentarni sistem pred predsedniškim, širši krog vprašanj, o katerih se mora izrekati parlament z dvetretjinsko večino ter upoštevati tudi proporcionalni sistem volitev, da bodo v parlamentu zastopane tako stranke kot območja Slovenije. Ustavni zakon mora določiti tudi rok volitev. Jože Školč (ZSMS - liberalna stranka) je predlagal podaljšanje roka razprave do konca leta. Tone Peršak (Slovenska demokratična zveza) pa se je zavzel za svetost življenja v preambuli, razumljenega seveda sodobno, za parlamentarni sistem z možnostjo, da se predsednik republike izvoli na neposrednih volitvah, za upoštevanje večinskega in proporcionalnega načina volitev, za drugi zbor (senat) ob državnem zboru, ki bo zastopal lokalne interese, ter o referendumu o vseh pomembnih vprašanjih. Milan Balažič (ZKS - SDP) je bil za endomno skupščino, če bodo zastopani tudi lokalni interesi in ne le strankarski, za vključitev načina volitev v ustanovo (proporcionalni sistem prispeva različnosti), za parlamentarno demokracijo in ne za predsedniški sistem, ker Slovenija ne rabi novih monarhov, za ločenost države od verskih skupnosti in da se ob sprejemu ustawe sprejme tudi deklaracija o slovenski samostojnosti. Roberto Batteli, Maria Pozzonec, Isabela Flego, Janos Bukovec in Franco Juri (narodnosti, ZSMS - liberalna stranka) so izražali upanje, da jim bo dala nova ustanova najmanj toliko pravic in zagotovila obstoj in razvoj, ter negodovali, da so morali vložiti toliko truda za ohranitev sedanje ravni zaščite. Vika Potočnik (ZSMS - liberalna stranka) je bila med tistimi, ki so zagovarjali tudi posebne ustanove.

Predlogi, ugovori

Na petkovi seji skupščine je bilo danih precej dopolnil k osnuteku nove slovenske ustawe. Ciril Ribičič (ZKS - SDP) je menil, da za ustanovo ne bi smeli biti značilni samo kratkost in kratek rok za sprejem, ampak sodobna vsebina. V preamble je treba vključiti tudi NOB (variantni predlog to omogoča).

Med sejo družbenopolitičnega zabora. Tone Peršak - za govornika, Borut Šuklje se prijavlja k razpravi.

Se v sindikalnem gibanju obeta »tretja zveza«?

Kranj, 10. oktobra - V Kopru so se sestali predstavniki osmih samostojnih sindikatov v Sloveniji, ki iščejo možnost za povezavo, da bi združili svojo pogajalsko pozicijo nasproti vladi. Se slovenskemu sindikalnemu gibanju obeta tretja konfederacija?

O tem smo se pogovarjali z Jožetom Antolinom, predsednikom Sveta kranjskih sindikatov, ki je v družbi obalnega, mariborskega, novinarskega, policijskega, sindikata delavcev plovbe, sindikata delavcev poštovnih bank in sindikata krupnjev, iskal možnost povezovanja, skupnih interesov (pogajanjih), pri čemer bi vsak sindikat obdržal polno samostojnost. Podrobnosti tega "mehkega" povezovanja in morebitnih or-

pravice za Rome, Peter Glavič (ZSMS - liberalna stranka) in Daniel Starman (Slovenska demokratična zveza) pa sta bila proti endomnemu sistemu, ki bi bil preveč ljubljanski, preveč strankarski in ustavljen samo iz vrha, ampak za senat ali regionalni zbor, ki bo na stvari gledal drugače in omogočal kvalitetno delo skupščine. Ostra centralizacija ni pametna, zato bi bil ta zbor predvsem odgovoren za regionalno politiko. Ustanova mora postaviti strogo odgovornost vladu, predsednika republike in dru-

gih čelnih ljudi, sedanja razprava pa je priložnost za stik poslancev z volitci. Fedja Klarova (Zeleni Slovenije) pa se je zavzel za večja ustavna pooblastila pri varovanju narave, naravne in kulturne dediščine, za varovanje Romov in drugih skupin v Sloveniji, ter za Slovenijo brez vojske, s tem, da ustavni zakon uredi prehodno delo skupščine. Ostra centralizacija ni pametna, zato bi bil ta zbor predvsem odgovoren za regionalno politiko. Ustanova mora postaviti strogo odgovornost vladu, predsednika republike in dru-

ganizacijskih prijemih ta čas še nič znanega, imenovana je le delovna skupina, ki mora v tem tednu pripraviti nekakšno "konfederalno pogodbo" in jo dati v širšo obravnavo.«

Dodata tudi, da morebitna »tretja zveza« ne bo ponovila napake sedanjih sindikalnih zvez, ki gradita od zgoraj navzdol, pač pa bodo izhajali iz članstva in podjetij. Nova zveza odpira možnosti tistim sindikatom in delavcem, ki se niso mogli opredeliti za eno ali drugo zvezo, pa tudi že včlanjenim, ki s sedanjima sindikatoma niso zadovoljni. Sicer pa se v samostojnih sindikatih sprašujejo, ali je pošteno čakati ali naj raje posežejo v preobrazbo sindikata, kot to zahteva čas. Vprašanje je retorično. ● D. Z. Žlebir

more shoditi, samostojni sindikati pa vsak zase tudi nimamo dovolj moči za pogajanja z vladom,« je povedal sobesednik. »Ne morem še reči, ali bo iz naših dogоворov o sodelovanju zrasla konfederacija samostojnih sindikatov. Pogovarjali smo se večiči o projektinem sodelovanju na določenih skupnih interesih (pogajanjih), pri čemer bi vsak sindikat obdržal polno samostojnost. Podrobnosti tega "mehkega" povezovanja in morebitnih or-

videoteke
PALMA
Pajerjeva 3, 64208 Šenčur

Neodvisni šolski prostor?

V zvezi z novimi strokovnimi in sistemskimi rešitvami v slovenskem šolstvu se poraja cela vrsta nejasnosti: kakšne bodo zakonske rešitve, organiziranost in financiranje šolstva pa tudi spremembe pri pouku zgodovine oziroma celotnega družboslovja, prenove programov, mreže šol in podobno. Tem vprašanjem se pridružujejo še zahteve lokalnih oblasti in vodstev nekaterih krajevnih skupnosti, da bi razpolagali s šolskim prostorom in celo vplivali na šolske programe. V šolah se namreč dogaja vse mogoče; od raznih političnih in neizobraževalnih strokovnih prireditev do seminarjev, shodov, volitev, v zadnjem času pa tudi verskih dejavnosti.

V šolah, kot smo slišali tudi na nedavnem posvetu ravnateljev gorenjskih šol v Kranju, so nekoliko zbegani. Kako naj ohranijo mirno in stabilno ozračje v šolah, ki otežuje ustvarjalno delo, kako naj ohladijo razgrete glave v zbornicah in okolju?

Mir in stabilnost sta odliki dobrega in urejenega šolstva, za kakršno se zavzemata tudi Zavod SR za šolstvo. V njem so pripravili vizijo razvoja slovenskega šolstva in strokovne podlage za izdelavo programa razvoja izobraževanja, ki bodo v republiškem parlamentu rabila kot izhodišče za sprejemanje zakonskih in planskih dokumentov. Pripravljajo tudi prenovo programov, pri čemer bodo upoštevali sodobna spoznanja pouka posameznih predmetov v svetu in doma. Nove programe bo sprejemal strokovni svet za vzgojo in izobraževanje in šele nato bodo vpeljani v šole.

Zavod RS za šolstvo tudi predlaga republiškemu sekretariatu za vzgojo in izobraževanje ter telesno kulturo, da šolo s pripadajočim prostorom razglasiti za avtonomni šolski teritorij, kjer niso dovoljene politične, vojaške, religiozne, policijske in druge podobne dejavnosti (razen v posebej za to organiziranih šolah). Predlaga še, da se v šole zaradi varnosti otrok omeji dostop tujim osebam, različnim akviziterjem in anketarjem - v skladu s konvencijo o zaščiti otrok in varstvu osebnih podatkov. Da pa s tem ukrepom ne bi potrgali vseh niti med šolo in njenim okoljem, je treba natančno določiti pristojnosti in odgovornosti ravnatelja in sveta šole pri odločjanju o dejavnosti, ki se bodo v šoli odvijale v interesu otrok, kranjanov in izobraževalnega procesa.

Kakšno usodo bo Zavodova pobuda doživelja v ministrstvu, ničisto jasno, saj si oba vodilna moža (to je čutilo tudi na omenjenem posvetu v Kranju) nista povsem enotna, ko gre za vprašanje vera in šola. V nasprotnem primeru "ovinek" najbrž ne bi bil potreben. ● H. Jelovčan

Zasedanje kranjske skupščine

Kranj, 10. oktobra - V sredo, 17. oktobra, ob 15. uri se bodo na četrtem skupnem zasedanju sešli vsi trije zbori kranjske skupščine. Gre za nadaljevanje zasedanja, za katerega 26. septembra niso uspeli sprejeti niti dnevnega reda, zato ga ne bodo ponavljali. Dodati velja, da je na dnevnem redu uvрščena tudi uskladitev datumata prenosa ustanoviteljskih pravic za radio Kranj na občino in nemara bo na posledi to problem le urejen. Delegati pa so dobili tudi jasnejo opredelitev, kaj bo delala komisija za raziskavo povojsnih pobojev in pravno dvomljivih procesov v kranjski občini. ● M. V.

Javna pobuda OK ZKS - Stranke demokratične prenove Kranj

V javnosti je že nekaj časa navzoča misel, da se je s procesom spreminjanja bivših OZD v podjetja, v delniške družbe... začel proces kraje družbenega in razprodaja nacionalnega premoženja.

Znani so nam nekateri podatki in podjetja v Kranju (posebej poudarjam, da so to le izjeme), kjer bi bilo možno dati oceno, da gre za nekontrolirano prehajanje družbenega premoženja v zasebne roke. V njih lahko poslovodni delavci, ob zaenkrat še slabo organiziranem sindikatu in »svojih« delavskih svetih ali drugih organiziranih upravljanja, urejajo svoja delovna razmerja pod vprašljivimi pogoji še bolj vprašljivimi pravicami. Poslovodne strukture iščejo podlago za takо početje v kriterijih za sklepanje pogodb o zaposlitvi za poslovne delavce ter delavce s posebnimi pooblastili ter odgovornostmi v gospodarstvu. (Gospodarski Vestnik 26. 7. 1990, ki jih je vzel na znanje tudi upravni odbor Gospodarske zbornice Slovenije - objavilo Društvo poslovodnih delavcev Slovenije Manager).

Mnenja smo, da so navedeni kriteriji še neka možna podlaga za sklepanje pogodb o zaposlitvi, vendar se v tej podjetjih pogodbe pretežno ne sklepajo na podlagi delovnih obveznosti in odgovornosti, ki so jim podlaga plan in cilji poslovne politike podjetja. Samovoljna razlagaj in uporaba kriterijev pa omogoča poslovodnim strukturam tudi neomejene možnosti za določanje pogojev dela in nagrajevanja.

Naš namen ni ocenjevati navedene kriterije, temveč predlagamo Izvršnemu svetu Skupščine Republike Slovenije.

1. Takojošnjo pripravo managerske kolektivne pogodbe, ki naj določi višino in kriterije za osebne dohode. Sklene naj jo Izvršni svet ali drugi za pristojni organ z Društvom poslovodnih delavcev ali drugo ustrezeno asociacijo. Mnenja smo namreč, da dokler ni rešeno lastništvo podjetij, dokler ni znan titular družbene lastnine, dokler zakonsko ni urejenih vrst vprašjanj v zvezi z bodočimi podjetji, naj začasno kolektivne pogodbe sklepa država z ustreznimi asocijacijami managerjev. Ocenjujemo, da sedanji organi upravljanja podjetja vsak zase ne morejo nadomestiti tiste funkcije, ki sicer pripada partnerjem, ki sklepajo kolektivne pogodbe. Zgolj sklepanje individualnih managerskih pogodb na ravni podjetja ne zadostira, ampak je potrebno tudi sistem managerskih plač urediti po načelu kolektivnega dogovarjanja.

2. Točno naj se opredeli tudi pojem manager - kdo in kaj je to in koga ta pogoda velja. Opredelitev sedanje kolektivne pogodbe za gospodarstvo, ki izključuje veljavnost tarifnega dela te pogodbe za vse delavce s posebnimi pooblastili in odgovornostmi, je namreč bistveno preširoka.

3. Predlagam tudi, da so izhodiščini osebni dohodki poslovodnih delavcev javna zadeva (kakor tudi drugod po svetu) in da so podjetni upravljanju podjetij, ki izključuje veljavnost tarifnega dela te pogodbe za vse delavce s posebnimi pooblastili in odgovornostmi, je namreč bistveno preširoka.

4. Podpiramo moratorij na nadaljnje posle v zvezi z lastnjenjem podjetij, dokler ne bo sprejet nov zakon o privatizaciji in nov zakon o podjetjih.

5. Obenem predlagamo, da se ponovno proučijo vsi zvezni zakoni, ki urejajo vprašanje poslovanja in prehoda v podjetništvo, saj je vsak zakon bolj nedorečen v zvezi s participacijo delavcev pri upravljanju podjetij. Želimo si takšne pravne mehanizme, ki bodo preprečili da bi družbeno premoženje postal poligon za neupravljeno prilaščanje in bogatenje političnih, vodilnih ali katerikoli struktur. Zahtevamo, da vsak zakon, ki ga bomo sprejemali v Republiki Sloveniji dosledno urediti participacijo delavcev in tako uveljaviti v Evropi in sodobnem svetu sprejeti stališe, da je učinkovitost gospodarjenja pogojena tudi z udeležbo delavcev v upravljanju.

Kranj, 10. oktobra 1990

Občinski komite ZKS - SDP Kranj

Prenova ceste do Mlake nad Lušo

Končno cesta, da se reče

Mlaka - Najbrž si ne predstavljate, kje se nahaja majhna vasica Mlaka, pa vam kar takoj povem, da leži le 16 kilometrov od Škofje Loke v hribovju nad Selško dolino. Kaj se je zgodilo takega, da so v nedeljo krajani Mlake praznovali? Kar na ovinku ceste so postavili raženj, iz katerega so prihajali čevapčiči, kranjske klobase in kostanj, na betonske cevi so namestili "plohe" in sedišča so bila tu, pa še provizorična mizica, glasbeno ozvočenje in veselju ni bilo ne konca ne kraja. Tudi omenjeni ovinek spada v sklop rekonstruirane ceste, ki povezuje Mlako z Lušo in Selško dolino. Krajani so vsi v en glas pritrjevali, da je prava sramota, da so šele po petinštiridejetih letih "dobili" razširjeno makadamsko cesto, po kateri bodo

lahko vozili tudi tovornjaki in avtobusi. Ravno s slednjim je najtežje, saj Mlaka sploh nima redne avtobusne povezave z obema Loškim dolinama. Do najbljžjega avtobusa v Javorjah je eno uro hoda, tako da Kokelj Anton, sicer predsednik vaškega sveta kar s svojim kombijem prevaža v šolo osem otrok iz Mlake in Jarčjega brda. "Rekonstruirali smo 1320 metrov ceste in zato porabili kar 3680 kubičnih metrov peska. Celotna investicija je vredna okrog 400.000 dinarjev, ostalo pa smo v največji meri prispevali sami krajanji, pa naj bo to v obliki prispevka, delovnih ur, ki smo jih vložili v novo cesto ali pa hrane za delavce in udeležbe naših traktorjev v akciji," je dejal Anton Kokelj.

Obnoviti morajo tudi tri km ceste, ki Mlačane povezuje z Javorjam, njihovo matično krajevno skupnostjo, krajanji pa upajo, da bo v bližnji prihodnosti v vas mogoče priti tudi po asfaltini cesti.

• Tekst in slika: Igor Kavčič

Pregled gasilskih aparatov v Cerkljah

V mesecu požarne varnosti bodo v Gasilskem društvu Cerkle v petek, 19. oktobra, od 10. do 18. ure v tamkajšnjem gasilskem domu organizirali pregled gasilskih aparatov. Na Cerkljanskem ima gasilne aparate okrog 200 gospodinjstev, tokrat pa bodo le-te lahko zamenjali, ali pa kupili nove. • J. Kuhar

Izbor najtežjih kmečkih pridelkov Slovenije

Cerkle - Turistično društvo Cerkle bo v soboto, 20. oktobra, pod pokroviteljstvom Gorenjskega glasa organiziralo zanimivo prireditve "Izbor najtežjih kmetijskih pridelkov Slovenije za leto 1990". Najteže bodo izbirali med krompirjem, peso, zeljem, korenjem in repom. Vse, ki bi radi sodelovali, prosijo, naj v Cerkle prinesajo že stehane pridelke, saj bodo tako tudi olajšali delo strokovne komisije. Po tekmovalnem delu bo zavaba, žrebali pa bodo tudi vstopnice, ki jih boste od četrtega dne lahko kupili pri Mari Tarmanovi v Cerkljah. • J. Kuhar

Torkovi večeri v knjižnici

Radovljica - Tudi oktobra v knjižnici A. T. Linharta v Radovljici nadaljujejo z zdaj že utečenimi torkovimi večeri. Prvi tork oktobra je fizioterapeutka Nataša Kogovšek obiskovalcem svetovala, kako preprečevati in zdraviti bolezni v hrbtenici, prejšnji tork so knjižničarke organizirale avtobusni prevoz in obisk predstave baletnega ansambla Limon dance v Cankarjevem domu. Današnji dan bo posvečen otroški filmski ustvarjalnosti iz programov slovenskih filmskih krožkov. Pogovor bo vodil otroški filmski pedagog Tone Rački. Naslednji tork, 23. oktobra, se ljubiteljem alpinizma obeta zanimivo predavanje Barbare Grm z naslovom Mesec dni pod Himalajo. Predavanje bo popestrila z barvnimi diapositivmi. Zadnji tork oktobra bo gostja v radovljiški knjižnici mag. Marija Stanovnik, slavistka in etnologinja. Govorila bo o slovstveni folklori kot kulturni vrednoti in o pomenu ustnega izročila za našo kulturo. • J. Rolić

Ko sem bil majhen, sem bil firbčen in ker sem bil firbčen, sem očeta vedno, kadar je kam odhalil, spraševal, kam da gre in vedno mi je odvrnil, da v Lahovče po krompir. Tokrat sem se kar sam odpravil v Lahovče, a ne po krompir. Pesa je bila tista, ki je vabila. Po "dondžih, dondah, dondolinah" vam, tokrat dragi braci predstavljamo peso "dondeso". Zadeva na sliki je torej pesa, nekateri ji pravijo svinjska pesa, ker jo imajo najraji prašički, pujski, svinje, prasci in tudi pri Hubadovih v Lahovčah je tako. Vso peso, kakih pet vozov je bilo letos, ki so jo Hubadovi pridelali, bodo na jedilniku imeli trije prebivalci njihovega svinjaka. "Zadnji

dve leti pesa zelo dobro obrodi, najbrž tudi zato, ker jo gnojimo s kurjekim," je menila Marinka Hubad, ki je s svojim možem kar precej uric preživel na njivi. Kar nekaj pes je bilo tistih naj, a največji in najtežji sta bili tile dve (pirovska flaša je le za primerjavo) dolgi med 30 in 40 cm, težki čez 7 kg, zgovorni pa ne preveč. • Foto: I. K.

Mesec dni za podroben načrt ureditve deponije v Tenetišah

V Kranju nameravajo ločeno zbirati odpadke

Deponija je primerno vzdrževana, poskrbeti pa bodo morali za čiščenje izcednih vod.

Kranj, 10. oktobra - Kranjski izvršni svet je obravnaval problematično odlaganje odpadkov in sklenil, da mora javno podjetje Komunala Kranj v mesecu dni pripraviti podroben načrt ureditve deponije v Tenetišah, saj naj bi v kranjski občini postopoma prešli na ločeno zbiranje odpadkov (že v gospodinjstvih), poskrbeti mora za zajem in prečiščevanje izcednih vod, nadaljevali pa bodo s postopki za izgradnjo deponije posebnih odpakov, ko bo namenjena le kranjski občini, kakor je bilo poprej že sklenjeno. Razširili pa so območja, na katerih je obvezen odjem komunalnih odpadkov.

Poročila so pripravili tudi sanitarni, vodnogospodarski in požarni inšpektor, ki ugotavljajo, da je deponija v Tenetišah solidno vzdrževana, opozarjajo pa na probleme. Sanitarni predvsem na potrebo po ločenem zbiranju odpakov, saj s komunalnimi odpadki na deponijo prihajajo tudi razni ostanki barv, lakov, odpadna embalaža za motorno olje, pesticide, zavrnjeni deli gospodinjskih aparatov z nevarnimi sestavinami, izrabljenci baterijskimi vložki itd. Vodnogospodarski opozarja, da izcedne vode ne bi

smele odtekati v potok Želin. Požarni pa pravi, da v Tenetišah ne prihaja več do vžigov odpadkov, tudi v industriji in obrti shranjevanje nevarnih snovi ni problematično, premalo pa so ljude pazičivi pri shranjevanju naftnih derivatov in gospodinjskega plina.

V Komunali se pripravljajo na ločeno zbiranje odpadkov

Na seji izvršnega sveta so največ pozornosti namenili ločenemu zbiranju odpadkov, Peter

Razstava in proslava

Primskovo - Z balinarskim turnirjem od 3. do 7. oktobra so se v krajevni skupnosti Primskovo v kranjski občini začele različne prireditve ob letošnjem krajevem praznovanju, ki bo, kot sta pred dnevi povedala predsednik sveta KS Drago Česnik in predsednik skupščine krajevne skupnosti Darko Mesec, letos drugačno, kot prejšnja leta. Poleg nekaterih športnih prireditiv in aktivnosti gasilcev velja to predvsem za dve osrednji prireditvi

ob prazniku. V četrtek, 18. oktobra, ob 17. uri bodo namreč v malih dvoranah zadružnega doma odprli razstavo Primskovo skozi čas in na njej prikazali posamezne kmetijske dejavnosti, od krajov na pričakujejo sodelovanje z opisi posameznih del, navad, imen in podobno. V petek ob 19. uri pa bo v dvorani zadružnega doma proslava s koncertom Helene Blagne, Naceta Junkarja in ansambla Marela. Vstopnine ne bo, saj so prireditve ob prazniku podprtih zakonca Arvaj (ansambel Marela), Mizarstvo Ovsenik (Helena Blagne), Trgovina Biba (Nace Junkar), Trgovina Kaja (plesalca), za cvetlični aranžman pa bo poskrbela Cvetličarna Dalija - Mini tržnica Planina. Program bo povezoval Janez Dolinar. Na sliki: v okviru različnih prazničnih prireditiv je bil v četrtek v zadružnem domu na Primskovem tudi šahovski turnir. - A. Ž.

Lipan je prijemal

Kranj - Različna tekmovanja, ki jih je letos organizirala Ribška družina Kranj, so v nedeljo zaključili na Savi od jezu pri Tekstilindusu do mostu pri Planiki z ulovom na lipana. Posamezno in ekipo so pomerili ribiči iz 11 ribiških družin iz vse Slovenije in avstrijske Koroške. Med 14 ekipami je bila najboljša ekipa RD Vevče, druga je bila ekipa RD Kranj, tretja pa ekipa s Koroške. Med posamezniki pa je zmagal Tomi Strgar (RD Bled), ki je ujel 42 centimetrov dolgega lipana. Poleg medalj in pokalov so praktične nagrade tokrat prispevali IKOS, Feri Možina, Drago Keršič, Danilo Bižajl in Nejko Toplak. Nagrado ikosa (tridnevno letovanje v Bohinju) je dobil mladinec iz RD Kranj Marko Udovč. Uspelo slovensko ribiško tekmovanje je tokrat organiziral Dare Dakskobler, predsednik muharske skupine RD Kranj, vodja tekmovanja pa je bil Viktor Gašperin. • (az)

Pri projektiranju bo sodeloval Tadej Markič, ki je v izvršnem svetu zadolžen za ekologijo, opozoril je na dilemo, ki strokovno še ni razrešena: naj bi sode s posebnimi odpadki odkopali ali ne.

Na jugozahodnem robu depozitije so namreč pred sedmimi leti uskladiščili v drenirano in s kontrolnim jaškom kontrolirano območje približno 500 sodov odpadnega PVC in 450 sodov ostankov destilacije halogenih topil iz Iskre Kibernetike, ki vsebujejo še približno 30 odstotkov halogeniranih topil, ostalo so naftni derivati. Pred dvema letoma pa so zgradili pralni plato, na njem je začasno uskladiščenih 464 sodov iz Save, Gorenjskega tiska in Alpetoura, v njih so odpadni utrjeni PVC, melaninske alkidne smole temeljne barve in tiskarske barve.

Vključila se bodo nova gospodinjstva

V kranjski občini se je doslej obvezen odjem komunalnih odpadkov nanašal na 9.300 gospodinjstev, izvršni svet je zdaj z dolčo razširil območje še na 26 vasi in tako bo v obvezni odjem odpadkov vključenih 95 odstotkov gospodinjstev.

Nanošo so vključena naselja: Hraše, Rakovica, Spodnje in Zgornje Duplje, Zadraga, Letenec, Srednja vas, Zalog, Žeje, Jamnik, Nemilje, Podblica, Poženik, Pšata, Šmartno, Mače, Trstenik, Pangerščica, Čadovlje, Žablje, Adergas, Češnjevec, Praprotna Polica, Velesovo, Trata pri Velenovem, Cerkljanska Dobrava in Glinje. Vključevali jih bodo stoporoma, s sodelovanjem krajevnih skupnosti, da bi se izognili morebitnim problemom.

V kranjski občini bo tako ostalo le 24 hribovskih in oddaljenih vasi, kjer odpadkov ne bodo podobili: Njivica, Zabukovje, Pšenična Polica, Ambrož pod Kravcem, Stička vas, Štefanja gor, Spodnje in Zgornje Jezerško, Čepulje, Javornik, Latarski vrh, Planica, Pšev, Spodnja in Zgornja Kokra, Možjanca, Nova vas, Potoče, Apno, Lenart na Rebrici, Sidraž, Senturska Gora, Visenica, Vrhovlje, Babni vrh in Povlje. • M. Volčjak

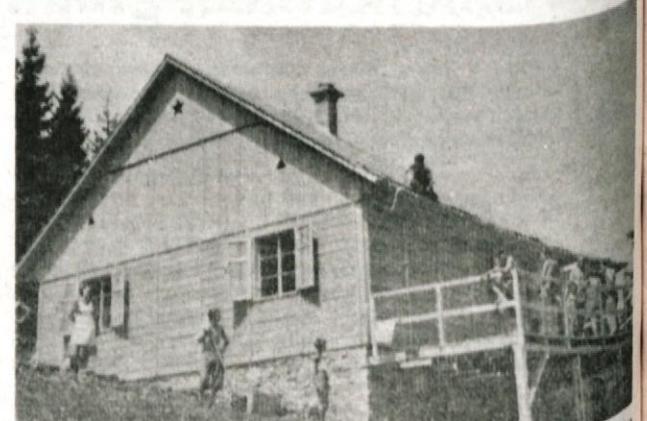
Štirideset let Loške koče na Starem vrhu

Prvi koraki k sedanjemu smučarskemu središču

Stari vrh, oktobra - Sredi septembra je minilo štirideset let, ko so po zaslugu okrog sedemdesetih Ločanov, odprli kočo na Starem vrhu. Postavitev koče na tem področju je pospešila razvoj kmečkega turizma v okoliških krajih, sedežnica in vlečnice, ki so jih zgradili kasneje, pa so Stari vrh spremnile v pravi smučarski center. Zaradi slabih zim smučarske naprave niso zavrtle že dve leti, koča sedaj objekt delovne organizacije Alpetour, pa ima trenutno zaprtia.

"Naša želja takrat je bila, da se na teh terenih, ki so bili nekdaj zelo radodarni s snežno odoje, postavi koča, ki nam bo nudila zavetje ob smučanju, raznih tekmovanjih in bo odprtta tudi za druge obiskovalce. Zato smo bili pri delu vztrajni in leta 1950 smo skoraj vsak konec tedna in vse proste ure žrtvovali za izgradnjo koče. Družila sta nas tovarištvo in udarniški duh. Po šestih mesecih vztrajnega dela smo dočakali naš veliki trenutek in uresničitev cilja, 17. septembra 1950. To je bil velik praznik za vse škofjeloško pogorje, saj je bila koča od takrat dalje stalno oskrbovana vsa leta in nudila toplo zavetje smučarjem, planincem in turistom. Še danes se sliši komaj verjetno, da je bil objekt postavljen in populoma opremljen v pol leta in to brez kakršnekoli mehanizacije - samo s kramponom in lopato - in to ob povojnem pomanjkanju gradbenega materiala," se je ob letošnjih spominih Lojze Vodopivec, ki je poleg Urha Kalana eden najzaslužnejših graditeljev loške koče pred štiridesetimi leti.

• Po odprtju koče se je začel športni in turistični razvoj tega področja, saj so člani smučarskega kluba nato uredili veliko število tekmovanj prog in vsako sezono organizirali prvenstva od sindikalnih, občinskih, do republiških, državnih in evropskih. V smučarskem klubu so vzgojili vrsto dobrih tekmovačev in smučarskih sodnikov, škofjeloški smučarski klub pa je bil večkrat med najboljšimi v državi, nazadnje preteklo leto. • V. Stanovnik

Zagnani škofjeloški športni delavci so pred štiridesetimi leti postavili kočo na Starem vrhu, kasneje je bila prenovljena, danes pa so njeni vrata, klub velikemu zanimanju planincev, zaprti.

Ko luč dneva za vedno ugasne

Ne obračaj se nazaj, le naprej

15. oktobra "dan belih palic"

Nesreča nikoli ne počiva. Včasih je lahko usodno le malo neprevidnosti, trenutek nepremišljenosti, mladostne prenaglijenosti. A ko se zgoditi, je vse absolutno dokončno, nič in nihče več ne more pomagati. Tako je, če človek izgubi vid. Ljubo Daničiču iz Predloke pri Kopru je bilo kot usojeno, da bo del svojega življenja preživel v temi. A če so okrog slepega človeka pravi ljudje, ljudje s srcem, je ta nesreča veliko veliko manjša. Ljubo ima to srečo.

Kdo ve, kolikokrat se je že spraševal, čemu se je to zgodilo, si očital, da je bil tako lahkomiseln, nepreviden in kaj mu je bilo vendar treba jemati v roki "fleksarico", da je prezerjal tistih nekaj opek, ko so lani doma prizidovali del verande s fasadno opeko. Klina ni imela ščitnika, on ni imel zaščitnih očal. In tam pri šestih do osem tisoč obratih je klimo dobesedno razneslo. Del mu je odneslo naravnost v desno oko... Na levo oko je bil slep že od otroka. Ko mu je bilo dve leti, so se otroci na vasi skregali, prijeli celo za kamen; eden je priletel vanj. Tam med otroki je sedel v otroškem vozičku...

Ni bilo pomoči ne takrat, ne zdaj. Poskušali so seveda vse mogoče, posebno zdaj, pri zadnjem očesu. Poiskali so vse najboljše očesne zdravnikne od Milana do Antwerpna, na pomoč so priskočili naši konzuli, novinarji dopisniki v tujini. A nič več se ni dalo pomagati. Njegovo desno oko z enim kotičkom še zaznava malec svetlobne, drugega nič.

Koliko čudovitih ljudi je srečal v tej svoji nesreči, razmišljaja danes Ljubo, koliko razumevanja.

"Samo to glejte, da se ne bo obračali nazaj, samo naprej," mu je zabičal znani trža-

ski okulist, ki niti dinarja ni hotel za svoje usluge.

Da, samo naprej. Ljubo je danes 35 let, ima ženo, dvanajstletno hčerko, devetinpolletnega sinca. Kmetijski tehnik je po poklicu, blizu štirinajst let je delal pri koprski Agrariji, nadzadnje na selekciji krav molznic.

Kaj zdaj storiti? Svojega dela ne bo mogel več opravljati, se je dobro zavedal. V Agrariji so mu ponudili, da bi bil lahko telefonist, če se bo pa odločil za prekvalifikacijo, mu bodo pomagali, kolikor bo le v njihovih močeh. Na pomoč je prisločilo tudi Društvo slepih v Kopru. Testi so pokazali, da bi se lahko usposobil za programera računalništva. Na Zahodu je ta poklic za slepe že uspešno uveljavljen. 1. marca letos je prišel v center slepih v Škofju Loko, kjer se je naučil Braillove pisave, strojepisja in še Braillove stenografije. Prve dni oktobra je kot izredni student začel študij na kranjski Visokišoli za organizacijo dela. Seveda so prej tekli pogovori med centrom in solo. Na izredno veliko razumevanje je naletel na šoli, kjer se je izkazalo, da ni prvi slepi student, da tu zdaj že v četrtem letniku uspešno študira slepi fant iz Velenja.

mu slepih, kolegi v šoli, profesorji. Nima bele palice, šolska kolegica Helena iz Podlubnika je prevzela dolžnost, da ga vodi zjutraj na avtobus in iz šole spet do novega škofjeloškega doma. Vsak petek pa gre domov, k njegovemu družinici in njegovemu psvu vodniku, čudovitemu zlatemu prinašalcu, ki ga vodi po vasi. Izpiti sta naredila v Ljubljani, po najbolj prometnih ulicah. V soboto se bodo vsi lastniki psov vodnikov v Sloveniji srečali na Okroglem.

Toliko se dogaja, da nima časa razmišljati o svoji nesreči. Za depresije je še vedno čas, pravi. Zdaj ga je vsega okupiral študij. Obljubljen ima računalnik, ki bo imel priključek za izpis v Braillovu pisavi. Tisto, kar mi vidimo na ekranu, bo on lahko prebral pod prsti. Njegova Agraria bo pomagala pri nakupu, koprsko občino in republiko. Najdražje so prav Braillove vrstice. Z Ivanom Mlačnikom iz Velenja bosta menda pri nas prva, ki bosta delala s takšno aparatu. Dragaj je, toda kdo ve, koliko mladih ljudem bo še lahko pomagala iz teme. Iz teme in novo življenje. Njemu je lažje, ker je pač le do lanskega junija živel normalno življenje, ima kup prijateljev, za njim stoji družina, delovna organizacija. Veliko veliko težje je tistim slepim otrokom, ki imajo ob sebi le starše, morda še te socialno šibke, ki jih je sprejel le silno ozek krog družbe. Ta krog je treba širiti. Tudi on, ki danes pozna obe življenji, bo po svoje pomagal. Nekako zagotovo.

● D. Dolenc

POMISEL

Daleč od privilegijev

Ko smo ondan priložnostno modrovali o tem, kako živijo naši otroci, ali jih je štetni za privilegiranec ali one druge, smo med slednjimi nehoti prezrli prizadeti otroke. Njam in njihovim družinam je v družbi najteže. Njih jim je oblast vselej formalno še tako obeta z zdravimi (normalnimi?) enakopravno rast in razvoj, je vsakdanje življenje žal daleč od tega.

Oglejmo si povsem banalni primer, na katerega je za okroglo mizo o integraciji prizadetih otrok v družbo spregovoril oče, ki ima s cerebralno paralizo prizadeto hčer. Zdravi otroci imajo pravico do šolanja in do brezplačnega prevoza v solo, če so oddaljeni od nje. Enako pravico imajo tudi prizadeti. Hči omenjenega oceta zaradi narave svoje bolezni ne more obiskovati šole v kraju, kjer živi, pač pa v občinskem središču. Starši, ki delajo spet v tretjem kraju, jo v solo vozijo z lastnim avtomobilom. Lahko bi sicer uporabljali tudi javni prevoz, saj tudi prizadetemu otroku pripada volumna karta, še več, pripada tudi njegovemu spremjevalcu. Toda otrokovi starši imajo smolo, da ne delajo v kraju, kjer se deklica šola, službe pa dandanašnji tudi ne more zamenjati, kakor se ti zdi, zato so pač prisiljeni uporabljati svoje vozilo. Donedavna so bili z nekolikanj zapletenim prevažanjem v solo, službo in obratno, sprijaznjeni, saj so dobili od socialnega povračila potnih stroškov, od novega leta dalje pa jim slednje ne pripada več, lahko dobre le eno od socialnih pomoči. Naši družini materialno sicer ne gre slabno, toda v primeru s tistimi, ki imajo zdrave otroke, imajo nedvomno višje stroške. Kako neki se v enakem primeru godi družinam, ki so gmotno na slabšem, ali (gorje) nimajo svojega avtomobila.

Naj se sliši še tako realsocialistično, toda v takih primerih bi morala družba prevzeti večjo odgovornost. Ne gre za to, da bi starši in imenu svojih prizadetih otrok zanje terjali privilegije, toda dejstvo je, da niti enakih pravic, kot jih imajo zdravi, v takih okoliščinah ne morejo užiti. Če se oni, ki razdeljujejo družbenega sredstva, bojijo, da bodo starši zlorabili denar, namenjen njihovim otrokom, naj stvari rešijo drugače. Naj kupijo kombi, ki bo vse dni krožil naokoli in prevažal otroke, kamor bo potrebno, tako kot so znali to domiselnno rešiti v drugih državah. In naj se ne bojijo, da je to redek privilegij, kajti potem ga imajo tudi vsi ostali šolarji - vozači. ● D. Z. Žlebir

Tržič, 11. oktobra - S kulturno-zabavno prireditvijo so tržški upokojenci sklenili že tradicionalni teden upokojencev. Začel se je s športom in nadaljeval z izleti, kar je pritegnilo veliko upokojencev, pa tudi prireditv v tržiškem kinu je pribavila precej predstavnikov te generacije. Poslušali so moški pevski zbor Društva upokojencev Tržič, duo Strune, trio Goričan, člana opernega ansambla Rada Pančurja, kvintet Rožmarin (s citrarium Marjanom Betonom) in igralca Jožeta Logarja. Ob tej priložnosti je tržiško upokojensko društvo od Zveze društev upokojencev Slovenije dobitilo tudi priznanje za 40 let zglednega dela. - Foto: J. Cigler

VESTI

Najnižja plača 2.830 dinarjev

Plača zdaj sicer ureja splošna kolektivna pogodba za gospodarstvo, še vedno pa so aktuelle nekatere postavke iz nedanje sindikalne liste. Najnižji zajamčeni osebni dohodek je 2.830 dinarjev. Regres za letni dopust znaša 3.147 dinarjev. Lista določa tudi višino jubilejnih nagrad, tako za 10 let dela znaša 2.623 dinarjev, za 20 let 3.934, za 30 let pa 5.246 dinarjev, medtem ko nagrada ob starosti ali delovni upokojivti znaša 15.738 dinarjev. In še regres za prehrano med delom: 1.049 dinarjev.

Povprečni osebni dohodek v gospodarstvu Slovenije za maj in junij je znašal 5.246 dinarjev, v gospodarstvu Jugoslavije pa 3.797 dinarjev.

Na Možjanco in Štefanjo goro

Sekcija za planinske izlete in pohode pri kranjskem društvu upokojencev vabi v četrtek, 18. oktobra, ponovno na izlet. Tokratna relacija gre od Tupalič prek Možjance in Štefanje gore do spodnje postaje žičnice za Krvavec. Zbor udeležencev je ob 8.15 na avtobusni postaji v Kranju. Pohod ne bo zahteven, saj poteka po ravnniški poti (z lepim razgledom na pokrajino pod Krvavcem), zmerne hoje je za tri do štiri ure. Oprema naj bo planinska in vremenu primerna, v nahrbtniku pa kaj za podzob, saj na poti ni planinskih koč.

KERN

KOZMETIČNI SALON IN SAVNA
KERN MARTA KOROŠKA 5 64000 KRAJN
TEL (064) 23-650 (HOTEL CREINA)

Traški malčki so imeli svoj jesenski dan

Kostanj je lahko tudi imenitna igrača

Trata pri Škofji Loki, 13. oktobra - Otroci in starši, ki so v soboto popoldne prišli pred vrtce Pedenjped na Trati, so prav hitro ugotovili, kako lepa in zanimiva je jesenska narava. Ne le da ponuja najrazličnejše okusne plodove in sadeže, tudi marsikaj zabavnega je moč narediti iz njih. Naprimer oglito

Tudi iz krompirjevih odtiskov lahko nastane lepa slika. Še posebej če pomaga t'ršica.

nekaj svojih spremnosti tudi staršem, otrokom pa pripravijo čudovito jesensko popoldne ob pečenem kostanju, v slikarski delavnici, kjer je bil glavni priomoček krompir, v delavnici igrač iz želoda, kostanja, koruze in jesenskega listja. Pripravite pa so jim tudi vesele igrice in

zabavo, na terasi ob vrtcu pa so razstavile igrače, katerih nakup so omogočile škofjeloške tovarne in obrtniki. Vsi pa so bili navdušeni tudi nad čudovito jesensko zelenjavno juho, ki je v naravi veliko boljša, kot na domaćem krožniku. ● V. Stanovnik

bic pa je dejal, da bo k temu v veliki meri pripomogel oddelek za dnevno varstvo sredi Kranja. V Razpravo so se vključili tudi člani društva za pomoč duševno prizadetim, ki v omenjenem centru vidijo možnost tudi za svoje otroke.

Materialne možnosti za to, da se bodo prizadeti lahko enakovredno vključevali v družbo, ima v rokah sedanja oblast. Kot je povedala Zora Tomič z Zvezde društva za cerebralno paralizo, predstavniki humanitarnih društev hodijo ob vrat do vrat različnih ministrstev in dopovedujejo, naj pri snovanju nacionalnih programov ne pozabijo na prizadete. Ali bodo slednji našli mesto v družbi, je odvisno tudi od občinskih oblasti. Ker se gorenjske tokrat niso odzvale okrogli mizi, jim predstavniki društva napovedujejo obisk. Prišli bodo s svojimi otroki, obljudljajo, da bodo videli in razumeli, zakaj tako uporno zahtevajo enake možnosti zanje, ● D. Z. Žlebir

Osebnosti, ne moteči nebodijihtreba

Kranj, 12. oktobra - Gorenjsko društvo za cerebralno paralizo je priredilo okroglo mizo o vključevanju prizadetih otrok in njihovih družin v družbo. Razprave so že zelele opozoriti ljudi in strank in predstavnike občinskih vlad, ki se ubadajo z družbenimi dejavnostmi, naj pri oblikovanju bodočih nacionalnih programov ne pozabijo na prizadete otroke. Žal ljudi, ki jim je bila najbolj namenjena tematika za okroglo mizo, ni bilo bližu, tako da so gorenjski starši, strokovnjaki in zanesenjaki spet večidel sami sebi dopovedovali, kaj jih muti. Prihodnjih bodo ljudi, ki so tokrat manjkali, obiskali s

Škoda, da za okroglo mizo ni bilo ljudi z vplivom in močjo. Od dr. Tatjane Veličkovič, ki se dve desetletji ukvarja s prizadetimi otroki, bi zvedeli, kdo sploh so. 435 jih je na Gorenjskem, 252 moških in 183 žensk. Najstarejša ima 71 let, najmlajši kategorizirani otrok s cerebralno paralizo pa 5 let, 180 teh ljudi je umsko normalno razviti, 363 jih je pokretnih, drugače pa cerebralna paraliza pušča različne vrste prizadetosti, od gibljanih do govornih. 391 Gorenjenec s cerebralno paralizo ži-

PREJELI SMO

TV norija z MGV
176

Nacional-slovenski novinarji nepodkupljive značajske trdnosti so posneli imenitno burlesko MGV 176. Prvi korak k nacionalslovenski orožarski suverenosti je storjen. V duhu človeka vizacionarja in misleca Edvarda Kardelja bomo začrtali svetli soj izvirne, zgorj nam lastne nacionalslovenskim topicem, tankcem, raketam, galejam, frčoplanom, plinčkom in bacilčkom. Moti me le to, da zapiramo rudnik urana, saj ne vem, kje bomo dobili nacionalslovenske surovine za atomsko bombico, ki bi kot oliva na prštu krasila naš legionarski tempelj.

Potem bomo osvojili svet. Naši otroci, naša kri in nada, to zasluzijo.

Vendar dovolite mi, da se razglasim za strahopezljivca in umazanega beguna s te nacionalslovenske generalsko-marsalsko-cesarske steze.

Predlagam vrhovnim oblastem, da tudi za čas orožnih vaj in ostalih igric v nacional-slovenski imperialni sili velja ugovor vesti.

Naj se vsem, ki ne mislimo podrejati življenja streljanju v kupčke gline in odvečne soljudi, omogoči, da bomo na ustrezem način odškodovali nacionalslovensko skupnost ali pa vsaj poskrbite za ne pretirano represivno priviganje. Bodite tudi tu takoj izvirni kot pri pokalican in se vzvišeno distancirajte od tozadene prakse nacional, social, klerikal ipd. fašističnih, socialističnih ipd. mogulov.

Jože Dežman

S spoštovanjem!

PS: Ali pa je mogoče, da je televizijska norija z MGV 176 zgorj naključni spodrljaj zbljenega nacionalslovenskega junca in nima z vrhovnim slovenskim povljuštvom nobene zvez?

To je cirkus!

Tako je označil protestno zbiranje množice v Prežihovi ulici naključno vprašani, ki je odgovarjal TV reporterju. Seveda vprašani ni bil »ta prav«, zato je bilo razgovora hitro konec. Zato se je bolje izkazal naslednji, ki mu je uspelo preiniti se v notranjost stavbe, kjer menda ni bil preveč dobrodošel. Posnetih je bilo še precej prizorov, med drugimi tudi vsem znana Spo-

menka, ki zbranim deli nageljne. Razgreta množica si je še posebej dala duška nad vstopajočimi in pozneje odhajajočimi generali, ko je le malo manjkalo, da ni prišlo do fizičnega obračuna. Takega sprejema res še ni bil deležen noben general. Če si je general Kadivec ogledal ta prioritet, ga v Slovenijo zagotovo ne bo; tudi zato ne, ker je ob svojem zadnjem obisku doživel »dobrodošlico« slovenskih voditev.

Šele popoldne smo dočakali na TV ekran prihod g. Bavčarja, ki je zbrano množico pomiril in ji predlagal razvod. Tedaj smo še zvedeli: »da ni razloga za vznemirjenje, ker so bili organi RS za NZ in TO o vsem natančno obveščeni in imajo zadevo od začetka čvrsto pod nadzorstvom - verjetno tudi protest.

Zanima pa me, kdo je o dogodku obvestil množico, saj se je vse dogajalo v nočnih urah, ko naj bi Ljubljanci spali? Vojakov iz ulice ni bilo moč opaziti.

Predvsem pa me zanima, kdo so bili organizatorji in kdo protestniki?

Znano je, da se je g. Bavčar pred volitvami hudo zavzemal za razpuštanje t. i. tajne policije, na kar pa je pozneje pozabil. Nekoč je celo izjavil, da je ni več - kot bi sama izginula. Nedavno pa sem v nekem glasilu prebral, da ta še vedno obstaja, in to precej številna (okrog 600 redno zapošlenih in neznano število njihovih pomočnikov). Zato sprašujem: v kakšne namene se ti ljudje uporabljajo (tudi za provokatorje?) in koliko nas stane arampaščevje? Protestniki so sami ugotovljali navzočnost provokatorjev. In še: zakaj so protestniki upoštevali Bavčarjevo posredovanje? Vse namreč kaže, da protestni bodo v tem vseh delih spontani, temveč organizirani (zakaj sicer tako pozno posredovanje, če so bili o vsem natančno obveščeni?), kaže pa tudi na verjetne organizatorje. Preveč natančna kopija mitinga ob sojenju četrterici! Človek se ne more znebiti vtisa, da se slovenski politiki vse bolj zapletajo v lastne mreže.

Pa še to: Na novinarski konferenci je g. Janša imenoval tov. Hočevarja za »generala brez vojske«, kar je morda trenutno res, je pa to lahko za prizadetega tudi uteha, namreč: Bolje brez vojske, kot brez časti! O časti pa so merila lahko tudi osebna in različna.

Tržič, 10. oktobra 1990

Stane Rakovec
Slap 23, Tržič

MIHA NAGLIČ

Življenje in delo ljudskega poslanca Antona Peternela - Igorja

Za kmeta in za komunizem

Iz raznovrstnih predlogov je bila potem v okraju sestavljena lista kandidatov za volilno območje Poljanske in Selške doline. Iz sestave te liste pa je bilo očitno, da je šlo za nekakšno volilno igro. Uradni kandidat okrajnih političnih forumov je bil moj dobr znanec in soborec Janko Prezelj-Stane iz Češnjice v Selški dolini, ki je bil tedaj predsednik okrajnega odbora SZDL Kranj. Proti njemu seveda nisem imel nobenih pomislekov, saj je bil vsekakor dober in primeren kandidat. Stvar je bila v tem, da je celotna lista zajemala štiri kandidate, od tega kar tri iz Poljanske doline. Kot možni kandidati smo bili navedeni: Janko Prezelj, Peter Naglič iz Žirov, jaz in Jaka Bogataj, tedanji mladinski akti-

Na kratko povedano, jaz nisem delil mnenja s tistimi v Žireh, ki so se - kot za skrajni korak - zavzemali za združitev z občino Logatec. Žirovska kotlina zaradi naravne lege ni ravno preveč povezana z območjem Logatca. Menil sem, da bi bilo treba še bolj strniti sile tako v Poljanski kot Selški dolini za čim enotnejši in odločnejši nastop pri uveljavljanju lastnih predlogov in zahtev tako na sejah okrajnega ljudskega odbora Kranj kot na razpravah v okrajnih političnih forumih. Menil sem tudi, da bi na ta način, še zlasti po priključitvi občine Gorenja vas k občini Škofja

Loka, lahko sčasoma prodrl in svoje predlage in zahteve uspešnejše in večji meri uveljavljali. Pri tem je zanimivo to, da so tiste sile v Kranju, ki prej niso imeli dovolj posluha za naše upravičene predlage in zahteve, priključitev Žirov k Logatcu sicer po tistem, vendar pa učinkovito podprt.

TRIO - Tržiška industrija obutve in konfekcije Tržič
Mlaka 10

razpisuje delovno mesto za delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

VODJE TRGOVINE
(ni reelekcija)

Pogoji:

- višja izobrazba - ekonomist
- 4 leta delovnih izkušenj pri vodenju manjših organizacijskih enot.

Izbrani kandidat bo imenovan za mandatno obdobje 4 leta. Kandidati za razpisano delovno mesto naj pošljejo prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh od objave razpisa na naslov podjetja.

Korak naprej
v šolstvu

Novinarka, ki je poročala v Gorenjskem glasu o posvetu gorenjskih ravnateljev o vprašanjih vzogje in izobraževanja v Kranju, dne 27. septembra 1990, je s svojim samoznamenim in napihnjenim naslovom krepko usekal mimo vsebine. Že v osnovni šoli smo se učili, da se mora vsebina ujemati z naslovom.

Šlo je predvsem za novosti v šolstvu, ki jih novinarka po vrsti našteje. Torej je bilo vse naštetno bistvo posveta in pogovora. Šele nazadnje so se bolj obrobeno dotaknili »vziljevanja verskih vsebin v šole.«

Prav ima dr. Zakrajsk, ko trdi, da so nekateri ljudje zelo nasilni, ko hočejo verouk v šolo. Izraz nesnilni bi zamenjal: željni, žejni, enakovredno upoštevani.

Vere in ideologije ni metati v isti koš. Naš Cankar je zapisal:

»Kako je mogoče, da ne bi bilo Boga, če se človek od prve do poslednje ure vojskuje z njim? Resnično in glasno mora nekje živeti vse tisto, kar nerazumljivo šepeče na dnu srca, kar siloma orosi oči ob smrtni uri, kar kliče dušo k vam, nebeske zvezde. To je tisto. Intima duše, intima srca.«

Misljam, da bodo v novi šoli spet ure interesnih dejavnosti. Vse, razen verouka, bodo imele prostor pod šolsko streho. Ni pravico, da so prav verni, ki jih ni malo, spet odrinjeni. Šolo plačujejo vsi starši, zato naj bodo pravice vseh enake. Tako pa imajo (kakor po neki »kazni« preteklosti) ravno ti starši in otroci še bolj razbite dneve, ko se morajo učenci po pouku pehati do doma, nato pa v pretesne, temečne, nezračne prostore starih župnišč. Pozimi jih lovi noč.

Med vzgojne smotre stejnje tudi strpnost in spoštovanje. Prav dodatne, neobvezne ure verouka spontano prinašajo priložnosti za tako vzgojo. Škoda, če bi to spregledali.

Bodimo pametni in ne iščimo vraga tam, kjer ga ni.

M. K.

Poziv k omiki

Pisanje, ki se je na Slovenskem razpaslo v različnih časopisnih rubrikah tudi z napadi na nekatere pisatelje, nam odkriva neprjetne značajske poteze mnogih tovrstnih piscev. Brskajo po preteklosti različnih ljudi, odpirajo njihove rodovnike, konstruirajo različne grešne pripadnosti, vse z enim samim imenom, očrnični jih pred javnostjo, pred sosesko.

Ce bi bile razmere drugačne, kot so, bi takšna pisanja in te vrste ovaduštvu služilo novim, iz preteklosti znamen peganjanjem in ideoškemu onemogočanju.

Bi se dogajalo tisto, kar se je: množično izdajalstvo (leta 1941-1945) in ovaduštvu, prisluškanje bitju in žitu svojega soseda. To ravnanje pri nas je posledica dolgoletnega zasužnjenu.

In mnogih in je v nasprotju s koncepti demokratične družbe. Je ostanek klerikalizma in boljševizma. Namesto osvobajanja nam ponuja ozkost in sumnjevanja, namesto razumevanja podikanje in razpoke sovraščava.

Pozivamo urednike k etični razsodnosti in osebni moralni zrelosti, ko se odločajo med spisi, ki načelno in dokumentirano obravnavajo krivice in zablode skupne slovenske preteklosti, in pa tistim pisanjem, ki osebno žali ali sodi izvzetemu posamezniku. Ni nemogoče pretehati, kaj

lahko z objavo pomaga vsej javnosti pri skupnem očiščenju, kaj lahko ob dokazih o osebni krividi presodi te sodnik. Urednik, ki take presoje pred objavo ni sposoben ali se ji namerno izogne, je podpovalec k nevarni izogni in časom in novim krivicam, je vojni propagandist.

Predsednik
Državnih slovenskih pisateljev
Rudi Šeligo

Predsednik Komisije DSP za zaščito mišljenja in pisatelje
Dane Zajc

JELOVICA

Razpisna komisija podjetja v družbeni lastnini Jelovica, lesna industrija, p.o. Škofja Loka, Kidričeva 58, na podlagi sklepa delavskega sveta in v skladu z določbami statuta razpisuje delovno mesto

DIREKTORJA PODJETJA (ni reelekcija)

Kandidat mora poleg splošnih in z zakonom določenih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

- visoka ali višja strokovna izobrazba lesne, ekonomske, pravne, organizacijske ali druge ustrezen smeri,
- 5 let delovnih izkušenj na vodilnih ali vodstvenih delovnih mestih,
- izpolnjevanje pogojev za opravljanje zunanjegovinskega poslovanja,
- samostojnost in uspešnost pri opravljanju odgovornih delovnih mest,
- nekaznovanost zaradi nepravilnosti pri izvrševanju delovnega mesta

Direktor bo imenovan s sklepom delavskega sveta za mandatno obdobje 4 let.

Vašo prijavo pošljite v zaprti ovojnici v 8 dneh od dneva objave razpisa na naslov: Jelovica, lesna industrija Škofja Loka, Kidričeva 58, z oznako »za razpisno komisijo«.

Poleg priloženih dokazil o izpolnjevanju pogojev razpisa in osebnih podatkov, pričakujemo tudi opis dosedanjih poslovnih izkušenj in vaše videnje razvoja podjetja »Jelovica«, s programom vašega dela. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 8 dneh po sprejetju odločitve na delavskem svetu podjetja.

Podjetje za zaključna dela Final Nova Gorica

objavlja na podlagi sklepa delavskega sveta z dne 31. 7. 1990

JAVNO DRAŽBO

trisobnega stanovanja v pritličju stanovanjskega bloka na Vrečkovi 11 v Kranju v skupni izmerti 95,20 m². Stanovanje je nezasedeno.

Izklicna cena je na dan objave 1.400.000,00 din. Javna dražba bo v sredo, 24. 10. 1990, ob 9. uri v stanovanju. Ogled stanovanja je možen eno uro pred dražbo.

Pravico do udeležbe na javni dražbi bodo imele pravne in fizične osebe, ki bodo pred tem vplačale varščino v višini 10% izklicne cene na žiro račun št. 52000-7201-10724 Final Nova Gorica.

Kupropodajno pogodbo bomo sklenili po možnosti še istega dne, najkasneje pa v treh dneh po dražbi. Uspešemu dražilju bomo varščino všteli v kupnino, ostalim pa jo bomo vrnili v 8 dneh. Preostanek kupnine bo potrebno plačati v 30 dneh po podpisu pogodbe.

Vse stroške v zvezi s pogodbom nosi kupec vključno tudi davke na promet nepremičnin.

vist in funkcionar, doma z Gabrške gore. Da se gre pri tem za politično igro, je bilo očitno. Račun je bil v tem, naj bi se glasovi volivcev iz Poljanske doline v glavnem delili med tri ali vsaj dve kandidata iz te doline. S tem bi imel kandidat iz Selške doline določeno prednost. Ker je to igro Peter Naglič takoj ugotovil, svojo kandidaturo umaknil. Ostala sva še jaz in Jaka Bogataj. Dogovorila sva se, naj o tem odločijo volivci. Na listi podpisnikov - predlagateljev za kandidaturo sva oba z Jakom dobila do volj glasov, znatno več, kot je bilo potrebno, vendar sem imel jaz po številu podpisnikov, ki so se odločili zame, veliko prednost. Zato je pri končnem odločanju volilni odbor sklenil, naj v tej vodilni enoti nastopita le dva kandidata, in sicer Janko Prezelj in Jaka naj pa kandidira pri naslednjih volitvah. Ko so Jaku vedali mnenje volilnega odbora, je svojo kandidaturo umaknil tudi on.

Tedaj pa se je začela predvolilna kampanja. Sredstva javne obveščanja, kar še zlasti velja za gorenjsko območje, so svoj podporo dajala predvsem uradnemu kandidatu Janku Prezelju, prav tako tudi okrajni politični forumi

Zasebna agencija v kulturi, zakaj pa ne?

NOVI "PRIJEMI" V KULTURI

Bled - Z jeseno in zimo se bo v radovljiskem koncu dogodilo marsikaj novega. K siceršnjemu kulturnemu dogajanju se namreč priključuje še agencija za kulturni management Agens iz Žirovnice, ki bo vsaj po vsebini več vrst programov tako za odrasle kot otroke prav gotovo obogatila kulturni utrip tega dela Gorenjske in izvabila iz domov tudi tisto občinstvo, ki je ali ostajalo doma ali pa iskal kvalitetne prireditve kje v Ljubljani ali še dlje.

Slovene ne gre zanikati zdaj že tudi na "zunaj" vidnih znakov, da se v radovljiski občini glede kulture dogajajo precejšnje spremembe. Ali je to povzročil Linhart oziroma praznovanje njegovega gledališkega ustvarjanja niti ni tako pomembno, saj bi lahko vzroke iskali tudi še kje drugje, na primer ob Idriartu, ki bo kot kaže iz bialne prireditve tudi zaradi prej omenjenih sprememb in nevega odnosa do dogajanj v kulturi tega področja odslej vsakokrat prireditve.

Ce ima na drugih področjih zasebna pobuda vse več poguma, zakaj ga ne bi imela tudi na kulturnem? Na odgovor pravzaprav niti ni bilo treba čakati, saj je bilo samo še vprašanje časa, kdo bo prej izrabil možnosti na gorenjskem koncu in povezel skupaj zasnove kulturnega dogajanja, katerih zmetki so se zadnje čase tukaj pojavili. Bilo bi pač nedopustno, da bi preurejena Festivalna dvorana na Bledu preko zimske sezone živelu tudi brez odmevnješih kulturnih dogodkov, še posebej zato, ker prizorno opredeljenih in akustičnih prostorov v radovljiski občini ni ravno na pretek. Pobudo je za zdaj vzel v svoje roke zasebno podjetje za kulturni management, ki si je zastavilo ambiciozen program svojega delovanja: promocije, kulturne pobude, celo trgovina je vklju-

čena sem in ne le z likovnimi deli in ne le v domačih okvirih, pač pa tudi z izmenjavo, obojestransko seveda, čez naše meje. Programski svet pri tem podjetju, naj mu tako rečemo, čeprav ne gre ravno za svet, si je že za sezono zamislil kulturnega dogajanja za milo rečeno, sila zajeten zalogaj. Ta zalogaj pa bo seveda možno izpeljati tudi zato, ker so zamislili pri Agensu, tako se imenuje novo podjetje, potrktali tudi na vrata blejskega turizma in pri njegovih institucijah naleteli na zanimiv in polsuh za zamišljene kulturne programe. In ker podjetnost nikoli ne okleva in ne stopica na mestu, se bo za vse od Jesenice do Kranja in še kam daje hočjo seči, začelo dogajati že 10. novembra in bo trajalo do junija.

Kaj je treba predlagati ljudem, da začutijo željo - to je treba videti, tam je treba biti zraven? Za odrasle je zamišljen tako imenovani Kulturni klub z abonmajem, ki vključujejo deset prireditve od gledaliških, koncertnih do nekoliko manj resnih zadev, kot je na primer "show", ne bo manjkalo tudi kakšne plesne prireditve, moderne revije, kabareta in celo - zveni sicer nenavadno - tudi izlet. Seveda gre za take vrste izlet, kot je ogled Mozartovega Salzburga ali operne hiše Scala v Milanu. Prva prireditve abonmaja bo v začetku novem-

bra predstava Dušana Jovanovića Zid, jezero z igralci Milem Zupančičem, Ratkom Poličem, Polonom Vetrin in Alešem Valičem.

V tako imenovanem B!S programu, ki se bo začel 28. decembra, bo šest glasbenih prireditiv kot dodatek pa še dva rock koncerta ali v Zagrebu ali v Münchenu. V abonmaju za otroke z imenom Vrtljak, ki se prav tako začne konec decembra, ne bo manjkalo otroških predstav. Za marsikoga bo zanimiv sakralni ciklus, ki obsegata vrsto koncertov s cerkveno glasbo, koncerti pa bodo tako v festivalni dvorani kot v blejski župnijski cerkvi. Prireditve v okviru festivala Idriart so več ali manj zname, novo je to, da se bo festival, ki se bo naslednje leto odvijal od 4. do 11. avgusta, selil tudi po drugih gorenjskih krajinah. Program obsegata tudi koncertne prireditve v okviru Alpe Jadran. Ne tako dolgo tega, je na Bledu nastopil pevski zbor Alpe Jadran, spoznavanje po tej plati pa bi za dežele, ki sestavljajo to zvezzo, lahko razširili tudi na pihalne orkestre - zamisel je že potrjena in na srečanje Big bandov Alpe Jadran.

Te dni bodo razposlali na 2000 naslovov ponudbe za vse te programe z vabilom k vpisu v posamezne abonma. O vsem tem bodo obvešcene tudi osnovne šole, ki bodo kaj primerne-

ga našle za otroke med programi namenjenimi prav njim. Toda brez sodelovanja turističnih institucij ne gre. V Atlas agenciji, poslovalnici Bled so že prevzeli nalogo informiranja in ostalih uslug, ki so potrebne za nemoteno odviranje programov: tu bodo na primer prodajali abonmajske in posamezne vstopnice in po potrebi organizirali prevoze do prireditve, kjer koli že bodo.

Ali je nova, tokrat zasebna kulturna pobuda, na pravi poti, ali bo našla pot do občinstva, je verjetno vprašanje, o katerem zdaj ne kaže traktati časa. Ponudba glasbenih dogodkov, v katerih ne bo manjkalo nastopov, kot so koncerti ansambla Slovenicum, koncerta violinista Mihe Pogačnika in drugih znanih solistov je vsekakor vabljava in več kot primerna, da se umesti v siceršnji gorenjski kulturni utip nove sezone. Niti ni tako pomembno, da se bo večina prireditiv odvijala na Bledu ali v bližini: za zanimive prireditve nikoli ni razdajala predstavljalaka kakšno posebno oviro. Od uveljavitve tega novega pristopa k dogajanju v kulturi pa je, ne glede, da gre tudi za nekatere iz republike subvencionirane prireditve (na primer Idriart) v mnogočem odvisna tudi siceršnja kulturna obarvanost naslednjih sez.

● Lea Mencinger

Premiera v Gledališču »Tone Čufar« na Jesenicah

TEATRALIKA NA STOLIH

Temeljito naštudirana uprizoritev »tragične farse« Eugena Ionesca STOLI v režiji Mirana Kende budi spomin na povojo francosko dramsko avantgardo in še vedno učinkuje izzivalno in hkrati samoblokirajoče.

Ionescova »tragična farsa« STOLI je nastala skoraj pred štiri desetletji (1952) ter skupaj s Plešasto pevko in Učeno uro (ter drugimi deli francoskih avantgardistov Becketta, Adamova idr.) pomeni nekakšen vrh francoske avantgarde dramatike začetka petdesetih let. Po tematski in izrazni skrajnosti sodi že v novejšo klasično, hkrati pa pomejni skrajno varianto semešenja meščanstva, njegove morale in dramatike, ki je z Ibsenom dosegl svoj vrh v drugi polovici 19. stoletja. Je tudi otrok francoskega nadrealizma obenem pa izraz občutka človekove nemoči pri spremenjanju sveta, ki da funkcioniра po učeteni, skozi stoletja oblikovanih pravilih. Zgodbo in dogajanje nadomeščajo situacije in dialog, prek katerega odseva človekova notranja resničnost, ki je odločilnejša kot zunanjji, objektivni svet. Dialog je vseskozi poglavij in hkrati nekako zavrstno komičen, tudi ko na trenutke preide v lirizem.

Pisatelj je Stole označil za »tragično farso«, toda ta definicija zavaja: Stoli so v bistvu farsična tragikomedija; tragiko lahko prepoznamo v ozadju njenega dogajanja, oziroma v sponzurju, kako nesmiselno je vse človeško nehanje in pehanje in kake volto

nabuhla je podedovana mitologija vseh vrst; komika pa se ponuja v vseh sestavinah linearne potekajoče enodejanke, od situacij, kakršne si umišljajo starca, do dialoga, ki se začenja z ženinim očitkom možu, češ kako malo je dosegel v življenju.

Z Ionescovi Stoli uveljavljen na gledališka smer absurdna, anti-teatra v različnih variantah je že zdavnaj presežena s poetično in novo ali postnaučnično dramatiko, ki jo Stoli ironizirajo. Vendar v sporočilnem mnogoglajšu gledaliških repertoarjev ni utišana, kar potrjujeta tako Pinterjev Hišnik, ki ga igrajo v Kranju kot Stoli na Jesenicah. Stoli so namreč v prvi vrsti imenitna priložnost za igralko in igralca večjih izkušenj, kar v Čufarjem gledališču na Jesenicah nazorno in v gledališkem izrazju dognano potrjujeta Tatjana Košir v vlogi starke Semiramis in Miran Kenda v vlogi njenega moža, hišnika oziroma »hišnega maršala«, kakor se označuje sam. Tatjana Košir nastopa na jesenjskem odru že od leta 1953 in z vlogo starke v Stoli praznuje svoj tisoči nastop. Njeno suvereno in hkrati preprosto, neposredno, neprisiljeno, naravno igranje v Ionescovi absurdni farsi predsta-

vila prav to dolgoletno in igranju izročeno izkušnjo. Enaka ugotovitev velja tudi za igro Mirana Kende, ki pa se je v vlogi starca bolj približal farsičnosti in potročeni naivnosti resoneranju, ki prempleva stare čase in v svoji zavesti obnavlja nekaj, cesar nikoli ni bilo, pa bi glede na izkušnje človeštva lahko bilo. Predstavo je zrežiral pregledno, v ustreznem ritmu, z večjimi poudarki na komiki, kar vsekakor prispeva v komunikativnosti uprizoritve. Skupaj z igralko in scenografom Jožetom Bedičem, ki je zasnoval ustrezno ilustrativno sceno s sivim ozadjem, velikimi vratimi, ki imajo svojo funkcijo ob namišljenem prihodu cesarja ter zlasti z obsežnim igralnim prostorom, je postopoma vzpostavil takšno atmosfero na odru, da je prevzela in zadržala pozornost občinstva. Na premieri je bilo to več kot očitno.

V Ionescovi Stoli je potem takem še vedno »toliko teatra, da ga bodo uprizorjali še pozni rodoviti«, kakor mi sporoča Miran Kenda v pismu v Gledališkem listu in o čemer me je prepričal tudi s svojo uprizoritvijo. Kar pa zadeva dvome: Ionesco jih servira tako rekoč na tekočem pladnju.

France Vurnik

RAZSTAVA DEL RICHARDA DEACONA

Ljubljana - V ljubljanski Mali galeriji bodo danes, v torek, ob 19. uri odprtli razstavo svetovno znanego kiparja Richarda Deacona. S to razstavo Moderna galerija nadaljuje ciklus predstavitev britanskega kiparstva, ki ga je začela lani z razstavo Billa Woodrawsa in Alison Wilding. Tudi Deacon sodi v tako imenovano "novo generacijo" britanskega kiparstva, ki je se v svetu uveljavila v začetku osemdesetih let in ima že celo desetletje odločilnega vpliva na sodobno kiparsko ustvarjalnost. Pred otvoritvijo razstave bo ob 16. uri v spodnjih prostorih Moderne galerije kipar Richard Deacon predaval o svojem de-

Edinstvena knjižna novost: Pretekli petek so v Šivčevi hiši predstavili izjemno knjižno novost zbirko otroških ljudskih pesmi, zbadljivk in zmerljivk, ki jo je avtor Roman Gašperin naslovil Enci benci na kamenici. Večina od 50 izbranih pesmi, ki so vse povezane z otroško igro, je tokrat prvič zapisanih, knjiga (izšla je v 5.500 izvodih) pa je rezultat avtorjevega diplomskega dela iz študija slavistike in etnologije. Na sliki: Po predstavitvi knjige so v galeriji Šivčeve hiše odprli razstavo ilustracij Zvonka Čoha, ki so ji dodali tudi predstavitev njegovega dosedanjega ilustratorskega dela v knjigah za otroke in reviji Mladina. ● T. J., foto: J. Cigler

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V galeriji Prešernove hiše je na ogled razstava slik nastalih v oficijskih jetniških taboriščih 1941 - 1945. V galeriji Mestne hiše je še do konca oktobra odprta razstava Kranj, kakršnega ni več.

V galeriji Bevisa bodo v četrtek, ob 18. uri odprli prodajno razstavo akad. slikarja Kiarja Meška.

JESENICE - V galeriji Kosove graščine je na ogled razstava likovnih del akademskega slikarja Zmaga Puharja. V razstavnem salonu Dolik je odprtia razstava Delavska ustvarjalnost 1990. V drugem nadstropju Kosove graščine bo danes, v torek, ob 19. uri dr. Janez Bogataj ob diapozitivih predaval o tem, kako razumeti turistične spominke.

RADOVLJICA - V Šivčevi hiši razstavlja ilustracije akad. slikar Zvonko Čoha.

V dvoranci radovljiske knjižnice bo danes, v torek, ob 19.30 na sporednu Večer otroške filmske ustvarjalnosti. Predstavljen bo izbor iz programov slovenskih filmskih krožkov, pogovor o tem pa bo vodil otroški filmski pedagog Tone Rački.

ŠKOFJA LOKA - Na Loškem odru bo v četrtek, ob 19.30 premiera TANGA Stanislava Mrožka.

V galeriji Fara, Cesta talcev 2, je na ogled meddržuvena razstava fotografij na temo Konj.

V galeriji Loškega gradu je na ogled razstava slik Antonia Dolenca in leseni plastik Staneta Jarma.

Zbirke Loškega muzeja so odprte vsak dan, razen ponedeljka, od 9. do 17. ure.

TRŽIČ - V Fotogaleriji Slovenija, Partizanska 6, je na ogled razstava fotografij Tihomitja avtorja Matije Pavloca.

V Kurnikovi hiši razstavlja slike dr. Ivanka Bosanac. V Paviljoni NOB razstavlja akad. slikarka Suzanne Kiraly in akad. kipar Ferenc Kiraly.

KONCERTA V GLASBENI ŠOLI

Kranj - Danes, v torek, ob 19.30 bo v dvorani Glasbene šole Kranj nastopil ansambel za staro glasbo RAMOVŠ CONSORT. Sestavljajo ga: Marjana Benčina, sopran, Klemen Ramovš, kljunasta flauta, Domen Marinčič, violončelo in Andrej Misson, čembalo. Priznani slovenski ansambel, ki ima za seboj že zelo uspešno koncertno dejavnost tako doma kot na tujem, je za koncertni nastop v Kranju izbral dela baročnih komponistov I. Poša, G. Frescobaldi, D. Castella, P. D. Philidorja, G. F. Handla, W. Crofta, F. Barsantija, J. H. Svedeseja in J. Ch. Pepuscha.

Jutri, v sredo, ob 19.30 pa bo prav tako v dvorani Glasbene šole Kranj koncert, na katerem bosta nastopila Natalija Popov, violina in prof. Boža Dornik, klavir. Na sporednu so skladbe Beethoven, Bacha, Paganinija in Saint Saënsa.

Premiera na Loškem odru

MROŽKOV TANGO

Škofja Loka - Na Loškem odru se bo v četrtek, 18. oktobra, ob 19.30 prvič v novi sezoni dvignila zavesa. Gledališka skupina Loškega odra bo pod vodstvom režisera Lojzeta Domajnka pripravila premiero Slavomira Mrožka TANGO.

Kakšne vrste gledališko delo je Mrožkov Tango?

"Gre za gledališče absurdna. Vse, čemur je gledalec kdaj koli rekel vrednota, je v Tangu prikazano kot nevredno, vse se razkrja, vse degenerira. Nobena stvar, nobena ideja ne daje popolnosti, vere v nekaj nastajajočega, ker vse propada. Dogajanje je postavljeno na Poljsko, lahko pa bi bilo tudi kje drugje. Tango je komplikirano, vznemirljivo, pa tudi enovito in brido delo," je o predstavi povedal režiser Domajnko.

Vsebina Tanga se suče okoli družinske drame?

"Tako je. Na poli propadla družina zavrača vse moralne norme. Rešujejo se splošno eksistencialni in socialno politični problemi. Vsaka oseba ima svoj svet, probleme hoče reševati na svojstven način, kar pa je skoraj nemogoče. Zato se drama konča tragično."

Ali lahko delo, ki je nastalo že leta 1964, razume enako dobro tudi današnji gledalec?

"Mrožek je v Tangu zilil vso svojo modrost v brido delovanja in s polno in resnično dramsko intenziteto v surovih barvah naslikal načas. Morda delo v posameznih trenutkih deluje kot meščansko gledališče, v katerem prevladuje družinski konflikt. V bistvu pa je to parodija gledališča, saj družinski konflikt predre svoje ozke okvire in simbolizira širšo in mogočo resničnost. Slika te stvarnosti je groteskna, izkriviljena. Realizem likov ni pogojen ne podrejen zakonom naše vsakdanje psihologije."

In kdo poleg vas še sodeluje pri predstavi?

"Igralci so: Jure Franko, Dana Zver, Biba Uršič, Janez Debeljak, Juša Berce, Jože Drabik in Iztok Alidič. Lektor predstave je Ludvik Kaluža, kostumi so delo Irene Pajkič, scenografija si je zamislil Pavle Mihelič, izbor glasbe je delo Boruta Bogataja, koreografija pa v rokah Jasne Knez." ● L. M.

VELIKA SLOVESNOST V CERKLJAH

Cerkle - Na predvečer otvoritve 25. jubilejnih Borštne srečanj v Mariboru, se tudi v Cerkljah pripravljajo na pomemben kulturni dogodek v Cerkljah. Na predvečer otvoritve Borštne srečanja bodo pripravili

SALON POHIŠTVA

IZ NAŠEGA PROGRAMA POHIŠTVA VAM PO ZELO UGODNIH CENAH NUDIMO:

**SPALNICE •
OTROŠKE SOBE •
DNEVNE SOBE •
JEDILNICE IN PREDSOBE**

**Naš telefon na sejmu
21-641**

Obiščite nas na mednarodnem sejmu stanovanjske opreme v Kranju od 12. do 19. oktobra.

Vabimo vas tudi v Informativni salon ARK v trgovini GAMBIT Kranj, Tomšičeva 30 telefon 064/24-842

Kupljeno pohištvo vam brezplačno dostavimo na dom, ter ga hkrati sestavimo!

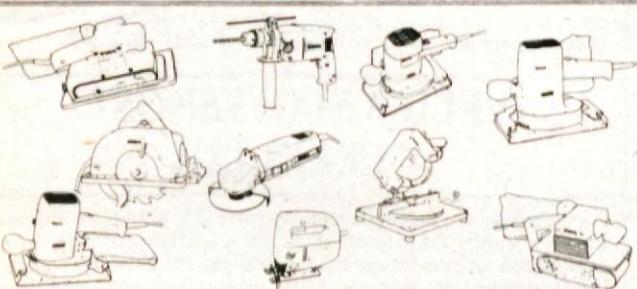
MI VAM NUDIMO VSE TO IN ŠE VEČ!!!

GORENJSKI GLAS

propagandne oglaševalne razpise, licitacije, obvestila in tudi male oglase nam lahko pošljete tudi po telefaxu št. 25-366

od 12. do 18. oktobra:

31 IZDELKOV IZ PROGRAMA ISKRINEGA ROČNEGA ORODJА KAR

30% CENEJE!**ORODJE ZA DOMISELNE ROKE**

Vabljeno na naš razstavnih prostor na sejmu stanovanjske opreme v Kranju!

Iskra

OBVESTILA, OGLASI

LESNA INDUSTRIJA IN OBJEKTI GRADIS,

KIDRIČEVA 56, 64220 ŠKOFJA LOKA, tel.: 064/632-181

NA SEJMU SMO NAVZOČI V HALI A

**REKLAMNE CENE
IZREDNI SEJEMSKI POPUST****Razprodaja dela izvoznega programa ter opuščenih programov**

VRATNI PODBOJI	od 250 do 750 din
VRATNA KRILA	od 250 do 500 din
NOTRANJA VRATA S PODBOJI	od 450 do 700 din
VEZANA OKNA - NEZASTEKLENA	od 400 do 1400 din
OKNA - TERMOPAN	od 1000 do 2300 din

TRGOVINA ZA MIZARJE
IN TISTE,
KI BI TO HOTELI BITI

HOBİ TRGOVINA LIO
Na Trati v Škofji Loki
odprt od 8. - 16. ure
ob sobotah od 8. - 12. ure
tel.: 632-181

**ČLANOM
STANOVANJSKIH ZADRUG****NUDIMO**

IZ ZALOGE V SKLA-
DIŠČU MURKE
NA LIPICAH V
LESCAH RADIATOR-
JE JUGOTERM NASLE-
DNJIH DIMENZIJ:

IIP 22

650 X 400	617,00 DIN
650 X 600	925,50 DIN
650 X 1000	1.542,50 DIN
650 X 1200	1.851,00 DIN
650 X 1400	2.159,50 DIN

900 X 400 - 854,30 DIN
900 X 600 - 1.281,50 DIN
900 X 800 - 1.708,60 DIN
900 X 1000 - 2.135,80 DIN

OGLASITE SE V SKLADIŠČU LIPICE

ALI PO TELEFONU 064-74-163

murke Lesce

ČLANOM STANOVANJSKIH ZADRUG NUDIMO

IZ ZALOGE V SKLA-
DIŠČU MURKE
NA LIPICAH V
LESCAH RADIATOR-
JE JUGOTERM NASLE-
DNJIH DIMENZIJ:

IIP 22

650 X 400	617,00 DIN
650 X 600	925,50 DIN
650 X 1000	1.542,50 DIN
650 X 1200	1.851,00 DIN
650 X 1400	2.159,50 DIN

kroj

možna konfekcija skloja loka®

Kidričeva 81,
Škofja Loka

Razpisna komisija objavlja na podlagi sklepa delavskega sveta razpis delovnega mesta

DIREKTORJA PODJETJA

Kandidati morajo poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev, izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

— visoka ali višja strokovna izobrazba (VI. ali VII. st.) teksilne ali ekonomske smeri, organizacijske in vodstvene sposobnosti, 5 let delovnih izkušenj in aktivno znanje nemškega jezika.

Delavski svet bo izbranega kandidata imenoval za 4-letno mandatno obdobje. Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati oddajo v 15. dneh po objavi na naslov Modna konfekcija KROJ Škofja Loka, Kidričeva 81. O izbiro bomo kandidate obvestili v 8 dneh po sklepu pristojnega organa.

**ZA 1. OBLETNICO
SUPER CENE
pri
LOIBLKAUFU!**PONUDBE OD 12. 10. do 27. 10. 90
AVSTRIJA - Kirschenthuer 48
(pred mostom čez Dravo desno)

BABETTE
ČOKOLADA
VSEH VRST
100 g samo 5. 90 AT\$

**EDOO ŽENSKE
HLAČNE NOGAVICE**
5 parov - paket samo 47. 90 AT\$

RIO ali BRASIL
KAVA
1 kg 33. 90 AT\$

**ALVORADA do
MOCCA**
1 kg 69. 90 AT\$

DELIKATESNE
KUMARICE
1,8 l kozarec 21. 90 AT\$

JABOLČNI SOK
1 l samo 6. 90 AT\$

LEŠNIKI
500 g 21. 90 AT\$

**BRAVO POMARANČNI
SOK**
1 l 8. 90 AT\$

WC - PAPIR
10 zav. samo 19. 90 AT\$

QUANTO
MEHČALEC 4 l 36. 90 AT\$

**LESENE KROGLICE -
ZA AVTOSEDEŽ**
namesto 179. 129. 90 AT\$

PLENICE
88 kosov samo 249.- AT\$

HIT DNEVA! samo 19.10.
PRALNI PRAŠEK
WEISSER RIESE
6,2 kg 134. 90 AT\$

KAKAO
1 kg 49. 90 AT\$

**16. in 17. 10. BREZPLAČNA POSKUŠNJA
KAVE! HIT DNEVA! - 18. 10.**

**BREZPLAČNA POSKUŠNJA PIVA IN
VSAK 10 KUPEC dobri ENE HLAČNE
NOGAVICE ZA 1.- AT\$**

OBIŠČITE NAS - NE BO VAM ŽAL!

»VIC« — MLADI VOZNIK d. o. o.,
Podjetje - Center za izobraževanje voznikov
vozil na motorni pogon
Zlato Polje 1,
64000 Kranj

Obvešča kandidate, da vpisuje v tečaj CPP s tehniko vožnje za A in B kategorijo. Kandidati z že opravljenim tečajem lahko takoj začnejo s praktično vožnjo na novih vozilih Citroën AX.

POZOR!

V mesecu oktobru 1990 boste odšeli za eno uro praktične vožnje samo 130,00 din, dijaki in študentje pa 120,00 din. To pa še ni vse!!!

Za vse dodatne informacije pokličite po tel.: 23-619 vsak dan med 8. in 16. uro, ob sobotah med 8. in 12. uro.

Pokličite, pričakujemo vas!!!

Cakata vas strokovnost in prijaznost!

Kostanj je bogato rodil

Kostanjeva strjenka

1/2 kg kostanja, 8 dkg sladkorja, 1/8 l mleka ali sladke smetane, 2 žlici maraskina (liker), pest rozin, skuhanih v vinu, 4 ploščice želatine, pol stroka vanilije; 1/4 l sladke smetane.

Pečen kostanj pretlačimo, zmešamo s sladkorjem in mlekom ali smetano ter ga skuhamo v gosto kašo. Temu dodamo maraskino, v vinu kuhanje rozine, vanilijo ter v mlaci vodi raztopljen želatino in vse skupaj dobro zmešamo v kremo. Ko je tako pripravljena krema dobro ohlajena, vmešamo vanjo steno sladko smetano.

Kostanjev kompot

2 kg kostanjev, vanilija, 20 dkg sladkorja, 3/4 l vode, sok in lučina od 2 pomaranč.

Kostanj olupimo in kuhamo v vodi z vanilijo in malo sladkorja približno 1/2 ure (da je mehak). Nato ga damo v mrzlo vodo in mu ohljenemu odstranimo kožico. V emajlirano kožico denemo v vodo sladkor s pomarančnimi lupinami in pomarančnim sokom (precej nim) in ga kuhamo do "nitke". V to denemo kostanj ter ga dušimo 5 minut. Nato zložimo kostanj v stekleno skledo, ga polijemo s shlajenim sladkornim sokom ter okrasimo z želenjem in pistacijami.

Prav je, da vemo

Krompir hrani največ koristnih sestavin, če ga kuhamo v sopari. Ocvrte ribe bodo bolj okusne, če jajcu za paniranje dodamo nekaj parmezana.

Star kruh ali žemljo lahko opečemo tudi brez toasterja. Plošča na štedniku prekrivemo z aluminijasto folijo in na primerni temperaturi opečemo kruh, s katerim takoj postrežemo.

Mesno juho bomo lepo "obarvali" z majhno čebulo, ki smo jo rumeno oprazili na štednikovi plošči.

Kostanjev kipnik

10 dkg presnega masla, 6 jajc, 14 dkg sladkorja z vanilijo, 18 dkg kuhanega, obeh kož olupljenega kostanja, 12 dkg zmlečnih lešnikov.

Mešaj maslo, rumenjake in sladkor. Ko penasto naraste, primešaj pretlačen kostanj, trd sneg beljakov in z njim vred lešnjike. Kipnik skuhaj v sopari, nato ga zvrni v skledo in oblij ali obloži z jagodovo pečno ali s stepeno sladko smetano. Jagodna pena: 20 dkg gozdnih ali vrtnih jagod, 20 dkg sladkorja, 1/4 litra spenjene smetane. Pretlačene jagode mešaj s stolčenim sladkorjem 1/4 ure. Zamešaj spenjeno smetano.

Kostanjev štrukelj

1/2 kg kostanja, 15 dkg presnega masla, 15 dkg sladkorja z vanilijo, 4 jajca, 1/4 l sveže smetane, 2 žlici drobtin ali zmletih mandeljnov, mleko.

Kostanj skuhaj, olupi in zdobi ajdovo zrno debelo. Umešaj maslo z rumenjaki in sladkorjem, prideni smetano in zamešaj trd sneg beljakov. S tem namazi testo, potresi ga z drobtinami, zvij in pomaži v kozici z jajcem ter polij z mlekom. Speci.

Arhitekt svetuje

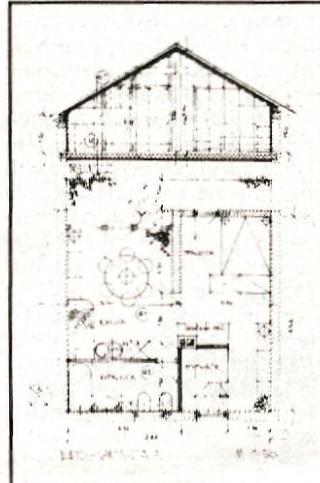
Nov kotiček v stanovanju

Vprašanje

V podstrešju nad zidano garazo in drvarnico imamo večji prazen prostor, 6,58 x 6,56 m, ki bi ga radi uporabili za manjše stanovanje, nekakšno garsonjero. Če bi bil prostor za kopalinico, kuhinjo, dnevno sobo in spalnico vseeno premajhen, imamo v spodnjem prostoru, kjer je sedaj drvarnica in izhod na vrt, primeren prostor za kuhinjo. Dimnik je speljan skozi oba prostora. Bi mi, prosim, naložili načrt, kako najbolje izkoristiti ta prostor, ki sedaj ostaja prazen. Stanovanje bi lahko namenili tudi turizmu. Prilagam tloris obeh prostorov. Jožica B., Bled

Odgovor

Prostor je tako majhen, da nisem mogla združiti funkcij klasične dnevne sobe in kuhinje z jedilnico skupaj. V prvi varianti se tako odpoveste dnevni sobi, del njenih funkcij prevzame kuhinja z jedilnico. V drugi varianti postavimo kuhinjo z je-

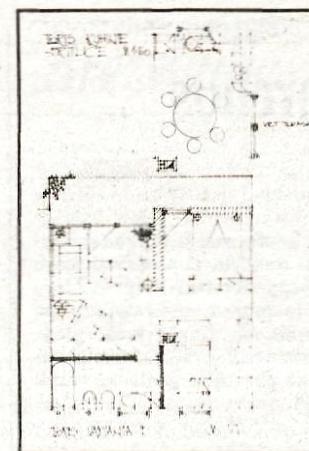

dilnico v prostor v pritličju z lepim izhodom na teraso in vrt. V nadstropju nam ostane sorazmerno velik dnevni prostor. S prestavljivijo garderobnih omar ob kopalinško steno povečamo spalnično nišo in ob postelji naredimo odlagalne police. Kopalinico lociramo ob SZ steno, kjer potekajo tudi odtoki. Je dovolj prostora za vgraditev vseh potrebnih elementov. Zaporedje elementov prilagodite glede na ugodnejšo napeljavjo odtoka.

Če hočemo v spalnici postaviti zakonsko posteljo, moramo zgraditi nišo. Ugodnejši prostor dobimo tudi s prestavljivo balkonskih vrat do predelne stene (varianta B). Za pregrado med ostalim prostorom in spalnico poskrbijo omarje za garderobo. Zaradi odprtosti prostora moramo v primeru lociranja kuhinje v nadstropju nad kopalinik vgraditi dobro napo (zradi pobite stene po naročilu).

Ob steno na stopnišču postavimo nizke zaprte elemente za shranjevanje potrebščin. Vsi prostori so dobro osvetljeni. Stene omečite z ometom in pobelite, strop - naklonsko steno pa objite s smrekovim opažem v naravnih barvah. Oblogo iz smrekovih desk - tako imenovani ladijski pod vam svetujejo tudi za tla in iz masivnih plohov za stopnice. Lončena peč, ki ogreva celoten prostor, naj prinese vanj nekaj svežine z zeleno barvo pečnic.

Za finalno obdelavo kopalnice so seveda najprimernejše keramične plošče, mogoče v svetli peščeni barvi z močnim kontrastnim poudarkom vaše najljubše barve. K načrtu sem priložila tudi strukturo tal in stropa. V primeru napeljave talnega ogrevanja v kopalnici jo je potrebno

ustrezno prilagoditi. Poudarila bi tudi, da vsa topotna izolacija ni odvečna, ker se stanovanje nahaja nad neogrevanimi garažnimi prostori.

Pri izdelavi lesene stropne nad kopalinico pazite, da bo doseženo zadostno prezračevanje - kroženje relativno vlažnega zraka nad opažem in da z zaščito preprečite dostop v topotno izolacijo.

Tudi pri izdelavi strehe - stropa ne varčuje s prostorom pri zračnem kanalu ali morda pri de-

belini topotne izolacije. Preprečiti moramo preveliko segrevanje poleti in odliv topote pozimi.

Usklajena in enotna finalna obdelava bo osnova za celotno ureditev prostora, vnešene rastline pa vam bodo prinesle vanj zelenje vrtu. Ko izbirate opremo, bodite enako pozorni na usklajene oblike, barve, tekture materialov. Prostor je premajhen, da bi ga razbili z različnimi vrstami pohištva. Če se oglašate v našem salonu, vam bomo radi svetovali pri nakupu.

Darja Fabjan dipl. ing. arh.
Lesnina MI - PE Kranj

Pet minut za boljše počutje

Ko se oglasi revma

"Revmatičnim bolnikom priporočam, da imajo boleče dele vedno na toplem," pravi francoski zeliščar M. Messegue, "da si ramena ogrinjajo z volnenim šalam, kolena z odojo, okoli ledvic naj si ovijajo flanelaste pasove, kakor so to delali včasih. Izogibajo naj se prepihov in si v postelji dobro pokrijejo pleča. Kakor hitro se spet oglasijo tope bolečine, lahko dodatno uporabijo še ogrevačo."

Pri revmatikih morajo zdravilni čaji hkrati odvajati vodo in pomiriti bolečino. Bolnikom s kroničnim sklepnim revmatizmom svetujem čaj iz naslednje mešanice: 4 rezine limone, ščepec sivke in ščepec pirlnice na liter vode. Ta čaj je treba piti štirikrat na dan. Pri hudem napadu revme ga lahko zamenjate z naslednjim čajem: ščepec rimske kamilice in ščepec sivke, 2 ščepca vijolice in 2 ščepca žajblja na liter vode (4 skodelice dnevno). Vsa ta zelišča omilijo bolečino."

b) TEMA

Tema ni opredeljena (na hranilnikih lahko narišete hiše, ute, drevesa, letne čase, živali in sploh vse, kar si zamislite oz. kar bi si s privarenjem denarjam kupili).

Tudi način okrasitve ni opredeljen (hranilnike lahko polepite s papirjem, s slamo, z drevesnimi listi, lahko jih pobarvate,... le prazni naj ne ostanejo).

C) ŠTEVILO IZDELKOV

Vsi razred (oz. skupina v vrtcu) sam izbere po svojem mnenju 5 najbolj izvirno, najlepše,... poslikanih hranilnikov in jih dostavi v najbližjo ekspozituro LB - GB d. d., Kranj. Tako bomo zbrali okrog 800 hranilnikov z vse Gorenjske.

d) NAGRADA

Podeljenih bo 35 praktičnih nagrad in sicer:

- vsaka poslovna enota LB - GB d. d., Kranj, bo podelila 5 knjižnih nagrad za hranilnike s svojega področja,
- podeljenih pa bo še 10 nagrad za hranilnike, ki bodo prišli v ožjo konkurenco:

- 4 x komplet flomastrov
- 3 x žoge
- 2 x torbe
- 1 x kolo (skatebike)

e) PODATKI O UDELEŽENCIH IN ROKI

Ime in priimek, ter ime šole oz. vrtca napišite na spodnjo stran hranilnika

Najkasneje do srede, 23. 10. 1990, jih oddajte v najbližjo ekspozituro, kajti posebna komisija jih bo 25. in 26. oktobra, ocenila.

O rezultativnih razpisih boste obveščeni po 31. 10. 1990 po pošti. Vsi prispieli hranilniki bodo od tega dne naprej razstavljeni po poslovnih enotah naše banke.

Na koncu naj dodamo še poziv vsem mladim ustvarjalcem: »ČIM VEČ VESELJA IN USTVARJALNOSTI VAM ŽELIMO!«

Bila sem v Zakojci

Ob obletnici rojstva in smrti pisatelja Franceta Bevka je bil 16. septembra shod Slovencev v Zakojci. Ati, Gordana in jaz smo se tudi udeležili tega praznega.

Po jasah so bili postavljeni odri. Na odrih so stali zvočniki, stoli, mize in kabine, kjer so se plesali preoblekle, da bi plesali. Na odri so nastopajoči igrali in pelj, ljudje pa so imeli velike govore. Glavni govornik je bil Ciril Zlobec, ki je rekel, da je žalosten, ker so navzoči samo primorski Slovenci, France Bevk pa je pisal knjige za vse Slovence. Blizu odra je stal kozolec, kjer je igrala godba na pihala. Med njimi je bil tudi moj ati, ki je igral trobento. Potem smo šli na malico. Za malico so bili čevapčiči, kotelji, klobase, kruh in ajvar. Pijače pa je bilo veliko. Jaz nisem jedla mesa, samo potico, pila pa rivo in coca-colo.

Po malici smo šli pogledati Bevkovo hišo. Pot k hiši je ozka in strma. Ko smo prišli do nje, so prva vrata vodila v hlev, druga v klet in tretja na WC. Potem so vodile stopnice do vhoda. Iz vrtce se je šlo v hišo, kjer je majhna peč, miza, dva trinožna stolčka in orodje ter modeli za čevlje. Na mizi je velika knjiga, v katero smo se podpisali. Iz hiše smo šli v kamro, v kateri stoji postelja, zraven pa zibelka. Ob kamri je še prostor, kamor so spravljali koše, korita in listje. Tudi v kuhinjo smo vstopili, v njej smo videli žičnik, kotel, krušno peč in omare, v katere so spravljali posodo in hrano. Iz kuhinje so vodile stopnice v prostor, v katerem so razstavljene Bevkove knjige. Hiša je starinska, vendor lepo obnovljena.

Neža Buh, 3. a r. OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas

Minil je prvi mesec pouka

Deseti september je. Vrnili smo se iz šole v naravi. Začel se nam je pouk. Dobila sem prijavnico za interesne dejavnosti. Težka stvar. Zdaj se bom moral odločiti. Vpisala sem se k poveljniku zboru, a sem ugotovila, da nas bo imela tovarišica in potem tovariš. Enkrat sem šla, potem pa sem se izpisala. Raje hodim k dopisniškemu krožku, kjer vam zdaj pišem to poročilo.

Pri pouku je bilo do sedaj vse dobro. Ko se bo kaj zanimali, mivega zgodilo, vam sporočim.

Barbara Kejzar, OŠ Cvetka Goljarja Škofja Loka

Gobarili smo

Včeraj dopoldne smo se s kolesi odpravili proti gozdu. Bili smo obleceni v vetrovke, obuti pa v škrornje. Pri Mlinaru smo pustili kolesa. Z nami je šla tudi tovarišica Majda, ki dobro poznava gobe. V gozdu smo se razdelili v dve skupini. Nabirali smo užitne in strupene gobe. Ko sem na hribku zagledala Jurčka, Dede in babica sta praznovali 50. obljetnico poroke. Na hribku smo zlatoroporečencema čestitali. Prvi je čestital moj stric, rekoč: "Draga mama in ata! Čestitam vama za vajin praznik, obenem pa vama želim še veliko zdravih let in hvala za vse." Babica je s solzami v očeh odvrnila: "Hvala tebi in tudi vsem, ki ste tukaj zbrani." Prijela je kozarec, rekla: "Na zdravje!" in izpraznila čašo. Tudi dedek je prijel kozarec in rekel: "Dragi moji otroci in sorodniki. Petdeset let je dolga doba, bilo je težko, pa vendarle sem vesel, da moji vnuki rastejo kot gole po dežju," in izplil črno vino. Tudi mi otroci smo slavljencema čestitali, ampak s sokom, saj vino ni za otroke.

Dolgo voč smo praznovali tudi mi, ki smo bili majhni gostje.

Polona Kussel, 4. r. OŠ Žabnica

a) UDELEŽBA

Razpis se lahko udeleži po eni razred z vsake osnovne šole in najstarejše skupine (mala šola, 6 - 7 let) v vrtcev.

Na slavnostnem kosišu

Dede in babica sta praznovala 50. obljetnico poroke. Na slavnostnem kosišu sta povabilna svoje otroke z družinami in še veliki drugi sorodnikov, tako da nas je bilo skupaj 46. To je bila prava "kmečka očet". Mize so bile pogrenjene z belimi prti, pred dedkom in babico pa je bil velik šopek rož. Gostitelja sta bila dobre volje in nasmejana, gostje pa tudi, saj se redkokdaj zgodi, da se nas toliko zbere naenkrat.

Pred svečanjem kosišu smo zlatoroporečencema čestitali. Prvi je čestital moj stric, rekoč: "Draga mama in ata! Čestitam vama za vajin praznik, obenem pa vama želim še veliko zdravih let in hvala za vse." Babica je s solzami v očeh odvrnila: "Hvala tebi in tudi vsem, ki ste tukaj zbrani." Prijela je kozarec, rekla: "Na zdravje!" in izpraznila čašo. Tudi dedek je prijel kozarec in rekel: "Dragi moji otroci in sorodniki. Petdeset let je dolga doba, bilo je težko, pa vendarle sem vesel, da moji vnuki rastejo kot gole po dežju," in izplil črno vino. Tudi mi otroci smo slavljencema čestitali, ampak s sokom, saj vino ni za otroke.

Reorganizacija slovenskega elektrogospodarstva

Državni bo le prenos električne energije

Ljubljana, 15. oktobra - Na tiskovni konferenci je republiški minister za energetiko dr. Miha Tomšič s sodelavci predstavil novo organiziranost slovenskega elektrogospodarstva, ki predvideva šest javnih podjetij za distribucijo in prenos, samostojnost pa prepriča elektrarnam in premogovnikom. Razburjenje glede možnih lokacij za odlaganje nizko v srednjeraadioaktivnih odpadkov je preuranjeno, potrebne so še podrobne geološke raziskave, temu pa bodo sledila pogajanja.

Slovenska vlada bo v kratkem objavila odlok o ustanovitvi šestih javnih podjetij na področju elektrogospodarstva in sicer pet distribucijskih (Maribor, Ljubljana, Kranj, Nova Gorica in Celje) in novo podjetje za prenos ELES, ki bo imelo sedež v Ljubljani, imenovano bo tudi njihove direktorje, predvideno pa je podprtje njihove lastnine. Sozd EGS tem ne bo ukinjen, vzeta pa mu bodo določena pooblastila, tudi njegov sedež ostaja v Mariboru. Približno dve tretjini slovenskega elektrogospodarstva bo tako ostalo izven pristnosti odloka, ocenjujejo, da osnovni kapital šestih javnih podjetij ne bo manjši od 2,5 milijarde mark, s prometom 900 milijonov mark letno.

Reorganizacija bo izpeljana do konca leta, vzporedno z uveljavljivitvijo odloka naj bi se na novo organizirale tudi elektrarne in premogovniki, ki jim je prepričena samostojnost, kar pomeni, da bodo lahko rudniki sli po svoje, kar so v Velenju delno že izpeljali. Kako se bodo organizirale elektrarne še ni znano, nemara v skupnem podjetju s sedežem v Mariboru, morda pa skupinah, zaradi hrvaškega solastništva bo jedrska elektrarna Krško samostojno podjetje. Izven odloka torej ostaja še sedem sedanjih delovnih organizacij: Dravske, Savske in Soške elektrarne ter termoelektrarne Šoštanj, Trbovlje, Brezovica in Ljubljana.

Na področju prenosa in distribucije torej privatizacije ne bo, možna pa bo pri pridobivanju električne energije naj bi se tudi nova podjetja, denimo zasebni elektrarnari. Med posameznimi deli elektrogospodarstva pa bodo odnose urejali s podgovnimi. Drugače povedano, monopolni položaj naj bi imela le distribucija in prenos, elektrika pa bo tržno blago, vpeto v evropske razmere, kjer nastaja evropsko tržišče električne energije.

Dosedanje izgube naj bi pretvorili v javni dolg, prihodnje leto pa bodo premogovniki vsekakor morali znižati stroške, upravičene razlike v ceni naj bi pokrivali iz republiškega proračuna, torej ne tja do 10 mark za gigajoule, kolikor zdaj stane rjav prenos. S podgovnimi bodo določili tudi cene električne energije, pri čemer bodo upoštevali možnost in sprememjanje cene med letom, pa tudi dnevom, saj vsaka elektrarna proizvaja različno električno, ozirali se bodo tudi na evropsko ceno električne energije. Sedanja bruta cena (s prispevki vred) za gospodarstvo že kar ustreza, skoraj trikrat dražja pa na primerjavi z gospodinjstvom plačujejo mala podjetja, zato je možno pričakovati, da bo obremenitev gospodinjstev večja.

Na tiskovni konferenci so spregovorili tudi o razburjenju, ki ga je povzročila javna objava desetih možnih lokacij za odlaganje nizko v srednjeraadioaktivnih odpadkov, ki ga je ministrov svetovalec Vido Rozman označil z "božjim strahom". Potrebne so namreč še podrobne geološke in seizmične raziskave teh lokacij, po njih se bo število možnih lokacij verjetno skrčilo na tri, ker za odlagališče postavljajo tako rekoč idealne varnostne zahteve se lahko zgodi, da nobena ne bo ustrezala in bodo morali lokacijo iskati drugod. V govorih s Hrvati namreč postavljajo, da je na slovenskih tleh že jedrska elektrarna in rudnik urana, zato naj bi bilo odlagališče na Hrvaškem, Hrvati pa vračajo, da naj v tem primeru jedrske elektrarne ne bi ustanovili. Skratka, glede odlagališča odgovora še ni, vsekakor pa bo dogovarjanje po Tomšičevem besedah zamenjalo pogajanje, ima seveda pomembno vsebinsko razliko. Preuranjeno razburjenje torej lahko razumemo kot nezaupanje stroki, pa tudi kot pripravljanje pozicij za pogajanje. ● M. Volčjak

Novost iz sejma elektronike

Osebni klic - paging

Z majhno napravico (podobno mini tranzistorju) boste namreč zanesljivo dosegljivi na vsem območju Slovenije in večjem delu Hrvaške, kasneje (z razširitevijo sistema) pa povsod po Jugoslaviji. Načrtuje se tudi povezovanje sistema med državami po Evropi. Najbrž si je že marsikdo pri svojem delu želel zagotoviti možnost, da bi ga lahko sodelavci, partnerji, stranke, družinski člani... poklicali kadarkoli in kamorkoli. Dosegljivi bi bili tudi takrat, ko bi nepričakovano spremenili načrtovan dnevni red in se na poti zadržali dlje, kot ste predvidevali. Zato vam RTV Slovenija, PTT Slovenija in Telerey, d.o.o. Ljubljana prvič v Jugoslaviji ponujajo javni servis, imenovan OSEBNI KLIC (RDS Radio Paging).

In kako deluje?

Oseba, ki vas želi poklicati, to storiti s pomočjo kateregakoli telefona, priključenega na javno telefonsko omrežje Slovenije, vključujuči telefonske aparate priključene na hišne telefonske centrale. Sistem deluje 24 ur na dan, vse dni v tednu. Klic je možno oddati avtomatsko preko posebne Paging centrale, pozivna številka je 0610 ali s pomočjo paging operaterja na številki 917, ki je na voljo cel dan. Prejeti klic osebni sprejemnik izpiše na zaslon, ob tem pa odda zvočni signal, ki vas opozori na sprejeti poziv. Sprejemnik si v lastni spomin shrani zadnjih šest klicev, ki jih lahko kasneje preberete iz zaslona. Sporočilo klica je lahko telefonska številka, ki jo morate poklicati, 10 ali 18 - številčna šifra ali pa kombinacija, ki pomeni stopnjo nujnosti klica, pa vam pomaga ustreznemu ukrepati. Prejete klice sprejemnik avtomatsko vpiše v svoj spomin. Izberete si primeren trenutek in prelistate vsebino prejetih klicev, ne da bi prekinili telefonski razgovor, sestanek... Osebni sprejemnik bo klice sprejemal tudi, ko ga ne boste imeli pri sebi in vam omogočal enostaven in udoben stik s svetom. Vse klice boste namreč prejeli na diskreten način: vsaka informacija vam bo predana zanesljivo, diskretno in bo zaupana le vam. Svoje klice lahko boste namreč po presoji posredovali drugim, po želji pa bo objavljena v posebnem imeniku.

Na letošnjem sejmu elektronike so prodali že prve sprejemnike (firma NOKIA MOBIRA), vse informacije pa posreduje TELEREY, d. o. o. po telefonu 061/310 927 in na Řesljevi 1 v Ljubljani.

V LTH-jevi livarni izredno napredovali pri zagotavljanju kvalitete

Inšpektor je bil prijetno presenečen

Livarna je dober primer, kako so jugoslovanske politične zdrahe slovensko tovarno obrnile k Zahodni Evropi.

Škofja Loka, 12. oktobra - LTH-jeva livarna in orodjarna je v Škofji Loki že leto, dve deležna ostrih protestov, zlasti zelenih, ki bi jo radi izselili iz mesta, za kar pa nove lokacije in denarja niso. V ozadju polemik, ki jim še ni videti konca, pa je livarna v zadnjem letu doživela hude notranje pretrese, saj so zaradi jugoslovanskih političnih zdrah usahnilo dobave Crveni zastavi, usahnil je tudi dobičkonosen izvoz v Vzhodno Nemčijo, zato so se morali obrniti k Zahodni Evropi, ki je seveda veliko bolj zahtevno tržišče. Če bi me lani kdaj vprašal, ali bomo prestali vse to, bi mu ne upala reči, da bomo, pravi direktorica Mirjam Jan-Blažič.

"Slišali smo, da se je v livarni pred kratkim mudil inšpektor Zahodnonemškega BMW in da je bil zelo zadovoljen z zagotavljanjem kvalitete?"

"Pred štirinajstimi dnevi je prišel inšpektor Milz, ki je znan po svoji strogosti. Težko vam bo, so nam dejali tisti, ki ga poznamo. Pregled je trajal dva dne, od osmih zjutraj do pol šestih popoldne, z uro in pol odmora. Čeprav je bilo petkovo popoldne, gospod Milz pregleda ni prav nič skrajšal. Čakali smo, kdaj bo končal, ko je naposled odprl vrata in me poklical, je dejal: dolgo je trajalo, kajne gospa Blažičeva, toda moral sem preverjati, nisem verjel, da ste res toliko naredili. Seštevek je namreč pokazal, da smo dosegli 685 točk, kar nas uvršča v razred B1."

"Kaj to pomeni?"

"Pričgana je zelena luč za nova naročila. Z BMW sicer poslujemo že od leta 1983, tam sem imela tedaj najtežje pogovore s svoji karieri, trajali so cel dan, imela sem tri pogajalce, tedaj smo dobili razred B2, kar je pomenilo, da BMW lahko začnemo dojavljati. V zadnjem letu, kadar smo samostojno podjetje, smo izredno veliko naredili za izboljšanje sistema zagotavljanja kvalitete, kakršnega zahteva Zahodna Evropa, posebni predpisi pa obstajajo za avtomobilsko industrijo, saj je konkurenca izredno velika, v zadnjem letu se je še stopnjevala, zato so zahteve do dobaviteljev sestavnih delov vse večje, zahteve po dokumentirani kvaliteti."

"Koliko izvozite?"

"Približno 45 odstotkov, do konca leta že blizu polovice proizvodnje, v prvem polletju je bilo pretresov veliko, toda uspeli smo dobiti nove posle, tudi povsem nove partnerje, kar ni bilo lahko, vendar, uspeli smo. Povpraševanje po naših odlitkih je dosti visoko in naše zmogljivosti bomo v prihodnje lahko dobro izkoristili."

"Kako ste dosegli takšno kvaliteto?"

"Podporo mora imeti v vrhu podjetja, že zdavnaj sem spoznala, da moram dati vso podporo vodji kontrole, ko pripravi strokovno gradivo v skladu s svojimi spoznanji in s tem, kar je videl na tujem. Začne se torej z organizacijo podjetja, pomembno je, da je vodja kontrole direktno podeljen glavnemu direktorju. Gospod Milz je tudi dejal, da ga je fascinirala naša skrb za izobraževanje, 30 se jih izobražuje ob delu, 30 stipendistov imamo, vsi se moramo izobraževati, zame je določenih 25 dni v letu, pripravljam magisterij iz livarstva, nekako na pol poti sem. Vsakemu, ki pride v podjetje, po šestih mesecih predstavim njegove možnosti, veliko naših ljudi se uči tuje jezik itd. Tudi izobraževanje je sestavina sistema zagotavljanja kvalitete, kontrola kvalitete je le posledica, povezana z verigo organizacijskih posegov, od finančne do vzdrževanja, izobraževanja itd. Morda je moje ime zadnje čase v medijih zaradi zapletov z ureditvenim načrtom prevečkrat omenjeno, zato bi rada omenila vsaj nekaj mojih sodelavcev, saj brez dobre ekipe ne bi uspeli. Vodja livarne je Jože Bohinc, vodja orodjarne Anton Bertrandcij, pomembno vlogo ima vodja razvoja Jože Ramovš, pomembne zasluge, da smo v zadnjem letu pri kvaliteti tako napredovali ima vodja kontrole Janez Gartner."

"Kaj inšpektor pregleda?"

"V podjetju moramo imeti poslovnik o zagotavljanju kvalitete, kar je osnova, brez tega sploh ne pride. Vsak dokument v njem je podpisani s strani vodje in vodje kontrole, napisanemu morajo odgovarjati razmere v proizvodnji, ujemati se morajo tudi izjave odgovornih, zato moram kot direktorica zelo dobro poznati celoten sistem, saj so moje izjave zabeležene in nato kontrolirane. Inšpektor ima poseben vprašalnik, z njegovo pomočjo napravi oceno, seštevek točk pokaže, kam smo se uvrstili. Zbrali smo 685 točk in se tako uvrstili v razred B1, ki ima razpon od 645 do 750 točk, v tem razredu je večina ključnih dobaviteljev za BMW, v razredu A1 in A2 jih je izredno malo, poleg razreda B1 in B2 pa obstaja še razred C. Inšpektor je bil resnično prijetno presenečen, ni pričakoval, da bo takšnega našel v Jugoslaviji, dejal je celo, čeprav bi vas lahko, vas nisem uvrstil v A, ker to ne bi bilo dobro, prihodnje leto tako ne bi prišel na pregled in lahko se zgoditi, da boste po treh letih padli v razred C, ker ne boste več težili za boljšim."

"Za izvoz je to nedvomno velikega pomena, težave ste imeli

"Kako dolgo še lahko?"

"Dosedaj smo stvari uspevali krpati, zdaj pa vse kaže, da zaradi vse večje konkurenčnosti in zahteve po kvaliteti bomo mogli več, morali bomo postaviti nove, avtomatizirane stroje, prihodnje leto, v okviru teh zidov ali kako drugače, časa za odlašanje nimamo več."

"Menda se je pred kratkim vaši tovarni mudil tudi domaći inšpektor?"

"Deležni smo neutemeljenih sumov in skrajno nekorektnih podtkanj, republiškemu sanitarnemu inšpektoratu je bila posredovana privaja v vprašljivem skladisčenju posebnih odpadkov - cianidnih soli. Prijava je bila tako alarmantna, da sta takoj prišla v kontrolu dva republiška inšpektorja, kar se nam doslej še ni zgodilo. Ugotovila sta, da postopamo v skladu predpisih in kar je še bolj pomembno, da sploh ne skladisčimo posebnih odpadkov. Obisk nam je po nepotrebni vrednosti štiri ure časa, račun za stroške pa bomo republiški inšpekciji zavrnili z utemeljito, naj jih nosi tisti, ki je zavedel inšpekcijo in javnost."

"Kako se pripravljate na lastninjenje oziroma čigava bo likvarna?"

"Nekaj akcij smo že zastavili, podjetje nam je zunanjina institucija grobo že ovrednotila, pripravljamo se počasi, ker zakonodaja ni dorečena, počakali bomo, da bo začela delati agencija. Vendar se sprašujem, ali bo zakonodaja zdržala, bolje rečeno, če jo bo zdržalo slovensko gospodarstvo. V Vzhodni Nemčiji so se stvari lotili podobno kot pri nas, po dveh mesecih pa so le rekli, naj pride, kdor hoči in kupi, kar hoče, samo da bo proizvodnja tekla in ljudje ne bodo na cesti. Sicer pa mislim, da se je potrebno družbeno lastnine čimprej osvoboditi, delavec, ki čuti pridost podjetju in v njej vidi prihodnost, bo delnike verjetno kupil, menedžment bi moral biti pri tem za zglede Razmišljamo tudi o možnostih, da bi do svežega kapitala prišli z odprodajo dela podjetja."

"Kaj sodite o visokih menedžerskih plačah, ki so jih že zarčeli deliti v nekaterih podjetjih?"

"Nimam posebne plače, nekaj čez 18 tisoč dinarjev, pri nas nismo pretiravali. Mislim pa, da bo lastninjenje prineslo nove odnose, večje odgovornost, ki jo bo potrebljeno plačati." ● M. Volčjak

**SLUŽBA DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA
V REPUBLIKI SLOVENIJI
PODRUŽNICA 51500 KRANJ**

Razpisna komisija razpisuje vodilna dela in naloge

VODENJE EKSPOZITURE ŠKOFJA LOKA

Za opravljanje del in nalog zahtevamo VI. stopnjo strokovne izobrazbe - ekonomske ali družboslovne smeri, 4 leta ustreznih delovnih izkušenj, aktivno znanje slovenskega jezika in prenehanje pravnih posledic odsode za kazniva dejanja, našteta v 176. členu zakona o SDK.

Prijave z dokazili o strokovni izobrazbi in opisom dosednjih delovnih izkušenj sprememba kadrovska služba SDK v RS, 51500 Kranj, Trg revolucije 2, v 8 dneh po objavi razpisa v zaprti ovojnici z oznako "za razpisno komisijo".

Kandidate bomo o izidu razpisa obvestili v 15 dneh po sprejemu sklepa o izbiri.

Kmečka zveza o mesni krizi, razmerah v Jugoslaviji in strankinem statutu

Bo doma zrejena živina ostala v hlevu?

**Uvoz živine in mesa brez plačila ustreznih dajatev zmanjuje odkup doma
zrejene živine. Zvezna vlada ne ukrepa. Bo ukrepala vsaj vlada (suverene)
slovenske države?**

Ljubljana, 11. oktobra - Zgodilo se je tisto, kar je bilo pričakovati že po sestanku predsednika slovenske vlade Lojzeta Peterleta s predstavniki klavnic: na sestanku je bilo dogovorjeno, da bodo klavnice od 10. avgusta dalje odkupovalne živino po 25 dinarjev za kilogram, nekateri direktorji klavnic pa so že tedaj najavili, da bo do ceno pri odkupu domače živine spoštovali, da pa se bodo sicer obnašali tržno. Ta tržnost zdaj pomeni, da kupujejo živino in meso na tujem, doma zrejeno in na domaćem trgu ponujeno živino pa odklanjajo. Odkup se je ponekod močno zmanjšal, drugod pa že tudi povsem ustavljal. Ker se kljub ceneži živini in mesu iz uvoza maloprodajne cene mesa in izdelkov niso zmanjšale, v kmečki zvezi domnevajo, da predelovalna industrija precejšnje dobičke.

Nenadzorovani uvoz živine in mesa brez plačila ustreznih dajatev in ukrepov, ki bi zaščitili domače živinoreje, že nekaj časa zaskrbljuje slovenske kmete. Ivan Oman, predsednik Slovenske kmečke zveze, je na četrtekovem sestanku izvršilnega odbora dejal, da je ob ne-

davnem obisku Markovića v Sloveniji predsednika sicer opozoril na potrebo po zaščiti domače živinoreje, da pa ga zdaj, ko je republiška skupščina sprejela sklep o suverenosti slovenske države, ne misli več prosi. Če je slovenska vlada voda suverene države, mora

Veni ali v več strankah?

Pri obravnavanju osnutka novega statuta Slovenske kmečke zveze je bilo osrednje vprašanje, ali je članstvo v kmečki zvezi združljivo še s članstvom v drugih strankah. Ker izvršilni odbor o tem ni bil enoten, bo upravnemu odboru (občnemu zboru) predlagal dve možnosti. Ivan Pučnik je dejal, da se mu zdi nenečeno, da bi se člani kmečke zveze "razdajali" tudi za druge stranke in da bi zdaj, ko so politične meje že bolj jasne, moral vsak delovati samo v eni stranki. Večina članov izvršilnega odbora je bila proti članstvu samo v eni stranki. Kmet iz Bele krajin je dejal, da bi prišlo v pokrajini do precejšnjega osipa članstva, ker je veliko kmetov tudi med krščanskimi demokrati. Dr. Franc Zagoren in Marjan Podobnik sta menila, da izključevanje ni mogoče, ker je kmečka zveza registrirana tudi kot stanovska organizacija in mora že zato biti odprta za vse kmete, neodvisno od njihove politične opredelitev. Precej nejasnosti je tudi o tem, kakšna bo v prihodnje vloga Zveze slovenske kmečke mladine. Bo to samostojna organizacija, podmladek kmečke zveze ali kaj drugega?

Med stroji v Kmečkem stroju

Kupcem ugaja, če so stroji pod streho

Sv. Barbara, 11. oktobra - Franc Guzelj s Sv. Barbaro pri Škofji Loki je pred enim letom, na tančenje 17. septembra lani, odprl zasebno trgovino rabljenih kmetijskih strojev, letos 1. oktobra pa je obrat razširil tudi na prodajo novih.

Po poklicu ste avtomehanik, odločili ste se za prodajalno s kmetijsko mehanizacijo. Kako

"Kmetijske stroje sem dobro spoznal pri delu na domači kmetiji, večkrat sem jih tudi popravil, sicer pa me je kot človeka z nekaj trgovske "žilice" vedno motilo, da rabljeni kmetijski stroji nekotro ležijo po kmetijah."

Gre za eno prvih zasebnih kmetijskih trgovin na Gorenjskem. Je bilo pri registraciji in pridobivanju dovoljenj in soglasij kaj težav?

"Na občini so hoteli, da bi začel z redno obrotjo, vendar se s tem nisem strinjal, ker sem hotel najprej proučiti trg. Začel sem s popoldansko obrotjo, vztrajal na dveh "delovnih mestih" do poletja, ko sem pustil delo v maloprodaji škofjeloškega Termo, in se po-

tem povsem posvetil zasebni trgovini. 1. oktobra sem obrnilno dejavnost razširil tudi na prodajo novih strojev."

Doslej ste veliko vložili v reklamo, v to, da bi ljudje spoznali, kje ste in kaj ponujate.

"Udeležni je bila vedno dobra, ljudje so bili zadovoljni s ponudbo in s cenami, ki so bile ob teh priložnostih nekoliko nižje kot sicer. Ker smo nekoliko od rok, smo pot od Škofje Loke do Sv. Barbare dobro označili, kažipot pa bomo v kratkem še dopolnili."

Je za nakup rabljenih strojev dosti zanimanja? Kdo določi ceno?

"Ko kmet pripelje stroj v trgovino, ga pregledamo, ugotovimo njegovo kakovost in na podlagi (realnih) prodajalčevih zahtev in želja določimo ceno. Za nakup rabljenih strojev je bilo doslej kar dosti zanimanja, dovolj pove že podatek, da je bilo 90 odstotkov strojev tudi prodanih."

Kaj vse ponujate kupcem?

"Izbira je precejšnja, trenutno imamo na zalogi okrog sto strojev, rabljenih in novih, pa številne nadomestne dele, gume in akumulatorje, motorne žage in drobni kmetijski material - rezila za kosišnice, vrvice za motorne žage, sponke za rezila kosišnice, grablje itd. Novost, ki jo uvajamo hkrati s prodajo novih strojev, je (za določene vrste strojev in po dogovoru) prodaja "staro za novo".

Odkod je največ kupcev?

"Zanimivo: kupci prihajajo iz vse Slovenije, ved kot z Gorenjskega jih je s cerkljanskimi, idrijskimi in tolminskimi hribov, še najmanj je okoličanov."

S čim je lahko zasebnik konkurenčen velikim "sistemom"?

"Naša prednost so nižji stroški, tudi nižje marže in manjši zaslužki, realne cene pri prodaji rabljenih strojev in večja ustrežljivost kupcu."

Se bojite zasebne konkurence?

"Konkurenca je samo dobra, cene in ponudba bodo pokazali, kdo je bolj sposoben in komu kupci bolj zaupajo."

Beseda, dve o vaših načrtih!

"Dosedanje izkušnje so pokazale, da kupci dosti dajo na to, ali so stroji pod streho ali ne. Pri nas so bili doslej na prostem, v kratkem bomo dali pod streho 150 kvadratnih metrov prostora, v enem letu pa še preostalega strojev tudi prodanih."

Iz (kmetijske) preteklosti

Mejniki in velike črke

9. novembra 1958 so bile na Gorenjskem prve volitve v zadružne slike. O volitvah je bilo izrečenih in napisanih veliko lepih besed: "Volitve bodo nedvomno velikega pomena tako za nadaljnji razvoj kmetijskega zadružništva kot tudi za vsestranski napredek naše socialistične domovine..." "Samoupravljanje, bistveni in specifični del naše socialistične revolucije, uvajamo zdaj tudi v kmetijsko..." "To je pomemben dogodek, ki bo v zgodovini socialističnega kmetijstva na Gorenjskem zapisan z velikimi črkami..." "To je prelomica med starim in novim, mejniki, ko bodo tudi kmetijsko proizvodnjo prevzeli v svoje roke neposredni proizvajalci..." "Naš kmečki človek si je, čeprav dan za dnem govorimo skoraj samo o njegovem konservativnosti, že pridobil in osvojil toliko socialistične zavesti, da lahko prevzame zadružno proizvodnjo v svoje roke..."

Tudi nekdaj so se tožarili za "konjsko figo"

Ljudje so že tudi v preteklosti radi pravili - za "prazen nič" ali samo za "konjsko figo". Kmeta iz vasi pod Krvavcem sta se v petdesetih letih več let tožarila zaradi krpe težko dostopnega zemljišča, ki je bilo za namecek se poraščeno z robidojem. Sodnik, odvetnika kmetov, geodet in zapisnikarica so morali zlesti v reber, kjer daleč naokrog ni bilo žive duše, da so ugotovili, da tožnik nima prav in da mora plačati 20.000 dinarjev, ker je trdolavo zahteval krp zemlje, vredne kvečemu 150 dinarjev. Drugi primer! Kmeta z Brnika sta se sprla za 35 centimetrov širok pas zemlje med njunima hišama oz. za vsega 35 kvadratnih metrov zemlje. Nihče od njiju ni "zmagal", ker sta se pred sodnikom pobotali, spor pa kljub temu ni bil zastonj. Sleheni je moral za stroške plačati nekaj manj kot 4000 dinarjev. Pa še tretji primer! Kmet je dal njivo v najem in drugemu in se dogovoril za najemnino 5.000 dinarjev. Novi obdelovalec je zasejal detelj lucern. Dobro je obrodila in kar precej jo je nakosil. Tedaj pa se je lastnik premislil, njivo je hotel imeti sam pa tudi najemnino za preteklo leto. Ker najemnik tisočakov ni hotel odštetiti, češ da je lucerna, katere seme je še ostalo v zemlji, več vredna. Lastnik njive je lucerno podoral in zahteval denar. S pomočjo sodišča je sicer dobil pet tisočakov, toda tri je takoj moral odštetiti za stroške...

Brezvladje

V kmetijstvu in gozdarstvu je zdaj pravo brezvladje, brezkonje, lahko rečemo tudi nered, anarhija. Zakoni, ki še veljajo, so polni določb, ki odražajo staro (real-socialistično) kmetijsko politiko in politiko nasploh in jih je čas že povsem povožil, nove, sodobnem družbenim razmeram in novim spoznanjem prilagojene zakonodaje, ki bi ponovno vzpostavila red in zakonitost, pa še ni.

Zvezna vlada je ob koncu minulega leta (tudi s precejšnjo podporo Slovenije) sprejela zvezni zakon o zadrugah, številne zadruge (nakelska na primer) so se začele po njem že reorganizirati, slovenska skupščina pa ga je pred nedavnim uvrstila med tiste zvezne zakone, ki jih Slovenija ne bo spoštovala. Ker tudi novega republiškega zakona o zadrugah še nekaj časa ne bo (v skupščinsko obravnavo naj bi ga dal novembra), so nastale razmere, ko v zadrugah ne vedo, kaj bi z do-sedanjimi prizadevanji za spremembe in kako naprej, kakšen smisel so imele razprave pa prerekanja o višini zadružnega deleža in o tem, kdo so zadružniki - ali samo kmetje, ki na novo plačajo delež, ali tudi tisti, ki so ga že kdaj v preteklosti...

Podobne razmere so v gozdarstvu. Zakon o gozdovih si cer formalno še velja, vendar ga nikjer več dosledno ne spoštujejo. Samo en primer! Čeprav je po nekaterih ocenah zdaj "črnega" poseka lesa več kot kdajkoli doslej, pa ne gozdari in vsi, ki naj bi skrbeli za spoštovanje zakona, bolj ali manj mižijo, da je eno oko ali kar na obe. Ne samo zaradi novih spoznanj, da je v gozdarstvu treba ločiti strokovno delo, trgovin z lesom in nadzor, ampak tudi zato, ker gre za prehodni čas velikih sprememb in ker s sprejetjem nove slovenske ustave kar 47 členov sedanega gozdarskega zakona ne bo imelo več ustavne podlage. Da bi nov zakon pripravili do novega leta, je iluzija, ki se ob dejству, da so sedaj veljavnega pripravili kar sedem let, podre kot hiša iz kock. Še najboljša rešitev bi bila, da bi 47 neustavnih členov nadomestili z novimi, sprejeli sprememb sedanega zakona in v miru pripravili novega. ● C. Zaplotnik

Jedilne lastnosti krompirja

Moste pri Komendi, 15. oktobra - Kmetijski inštitut Slovenije in Republiški center za pospeševanje kmetijstva bosta v četrtek v gostilni Pri Olgi v Mostah pri Komendi predstavila dvajset različnih sort krompirja, ki so že v prodaji, in nekaj sort, ki jih želijo uvesti v pridelovanje. Z vsako sorto posebej bodo pripravili opis jedilnih lastnosti, pokazali pa bodo tudi surove in kuhanje gomolje. ● C. Z.

MEŠETAR

Meštar se ukvarja predvsem s cenami, tokrat se vtika v ceno dieselskega D 2 (naftne), ki je tudi v kmetijstvu zelo pomembno pogonsko gorivo. Sporna sta predvsem dva elementa drobnoprodajne cene, in sicer temeljni davek ter povračilo za ceste.

Ker je Uredba o odpravi stopnji temeljnega prometnega davka od prometa naftnih derivatov (Uradni list SFRJ 55/90) odpravila tudi vse olajšave, ki so veljale tudi za kmetijstvo, se je cena dieselskega goriva D 2 za kmetijstvo izenačila s cenami tega goriva za vse porabnike cest (široka poraba, mestni potniški promet). K izenačenju cen je bistveno prispevala tudi odločitev republiškega izvršnega sveta, da se Zakon za povračilo za ceste ob ceni naftnih derivatov (Uradni list SRS 23/89 in 38/89) dosledno uresničuje in da se s tem povečuje cena vseh naftnih derivatov.

V zadružni zvezi Slovenije so celo pripravili posebno tabelo, iz katere je razvidno, da vlada z manjšim zviševanjem cen ščiti prav tiste uporabnike pogonskih goriv, ki niso potreben zaščite, najvišja povišanja pa je uveljavila za kmetijstvo, ki naj bi pridelovalo čim cenejšo hrano, in mestni potniški promet, ki naj bi bil čim cenejši zato, da bi iz mest izrinjal osebna vozila. Poglejmo si cene nekaterih pogonskih goriv in primerjavo njihovih letosnjih povišanj!

	bencin		D 2		
	86. okt.	98. okt.	šir. potr.	lokom.	mestni pot. prom.
cena 1. 1. 1990	6,40	6,70	5,40	2,842	4,556
cena 1. 10. 1990	11,30	11,40	9,50	5,424	9,50
indeks 1. 1./1. 10.	176,7	170,1	175,9	190,9	208,5

Pogled v sestavo drobnoprodajne cene dieselskega goriva D 2 za kmetijstvo pokaže tudi to, da povračilo za ceste predstavlja 42,9 odstotka cene ali celo več, kot, denimo, za ceste plačajo porabniki super bencina. Gre za absurdno oblikovanje cen naftnih derivatov: tisti, ki se praviloma vozijo po cestah, plačajo za ceste manj kot kmetje, ki s svojimi traktorji, kosišnicami in drugimi kmetijskimi stroji pretežno vozijo po njivah, travnikih, poljskih in gozdnih poteh. V zadružni zvezi Slovenije je menijo, da bi povračilo za ceste moralno biti prilagojeno temu, koliko jih kmetijstvo resnično uporablja. Pri naših sosedih to upoštevajo. Avstrijski kmet čez leto plačuje gorivo po 8,80 šilinga za liter, ob koncu leta pa mu država povprečno povrne 2,58 šilinga za liter, kar pomeni, da je dieselsko gorivo za kmete približno 30 odstotkov ceneje kot za druge porabnike goriva. Italijanski kmetje plačujejo dieselsko gorivo D 2 po ceni 630 lir za liter, drugi porabniki pa po 900 lir.

prodaja uvoženih avtomobilov DAS DOBIS Kranj

FIAT, HONDA, TOYOTA, MAZDA, MITSUBISHI

STARO ZA NOVO

Sprejemamo prednaročila za

RENAULT 5 - 1400 ccm s katalizatorjem

Cena 166.000,00 Rok dobave 15. december.

Janka Puelja 9, 64000 Kranj, tel.: 35-981

Del. čas od 8. do 12. in od 15. do 19. ure.

Tomaž Jamnik o uspehu naših alpinistov

Velike zasluge Kranjčanov

Kranj, 11. oktobra - Letos je za naše alpiniste uspešno leto. Vodja mednarodne alpinistične odprave na Everest, Tomaž Jamnik, ki je zaradi bolezni spremjal njen delo doma, je vesel dosežkov svojega moštva, še posebej pa najvišjega vzpona Marije Štremlj. Danes jim odhaja naproti pod Himalajo.

Vodjo alpinistične odprave Alpe-Adria Sagarmatha 1990, Tomaža Jamnika, je globoko razveselila novica o uspešnem vzponu treh naših alpinistov 7. oktobra na vrh Mt. Everesta. Svojega navdušenja ni skrival niti med današnjim kratkim pogovorom, v katerem je za bralce Gorenjskega glasa med drugim izjavil: »Vesel sem, da je tudi naša odprava nekaj pripomogla k nizu alpinističnih dosežkov Jugoslovanov v letosnjem letu. V ženskem alpinizmu je gotovo krona vsega Marijin vzpon na Everest. Nobena naša alpinistka je ne more v tem prehiteti oziroma se vzpeti višje od nje. Pa tudi dejstvo, da ju še 13. ženska na svetu, ki je zmogla ta vzpon - le dan pred njo je stala na vrhu Everestu neka Francozinja, govorji o ceni njenega dosežka. Seveda sem zadovoljen tudi zaradi tega, ker je Andrej drugič stal na Everestu, Jeglič pa je zmogel svoj prvi osemisočak po pravkar končanem težavnem alpinističnem vzponu. Srčno si želim, da bi tudi kdo od Tržačanov uspel priti na vrh Everestu. Tudi za drugi cilj odprave, sosednji Lhotse, si je glede na hitro doseglo prvega cilja moč obetati uresničitev, če bodo to dopuščale razmere.«

Tomaž Jamnik je še ocenil, da so kranjski alpinisti zaslužni že za veliko uspehov dosedanjih jugoslovenskih odprav, ob čemer se je spomnil tudi pokojnega Neja Zaplotnika, ki je z Andrejem Štremljem prvi stopil na streho sveta pred 11 leti. Razen tega je naglasil, da vsi ti uspehi ne bi bili možni brez velikodušne podpore številnih sponzorjev. Za sklep pogovora je tudi zaupal, da v petek potuje v Katmandu, kjer bo v nedeljo zvečer. Od nadaljnjih vesti o delu odprave pa bo odvisno, ali bo odšel tudi v bazni tabor pod Mt. Everestom. ● Stojan Saje

Hokej

Danes na Jesenicah Partizan

Kranj, 16. oktobra - Prvi krog tekmovanja v I. A zvezni hokejski ligi je končan. Šest moštva je v petek začelo s 6. kolom od skupno 20 drugi krog. Derby je bil v Zagrebu, kjer je Medveščak Gortan ugnal Olimpijo in po zmagi nad Jesenicami na Jesenicah v 5. kolu pokazal, da je najresnejši kandidat za prvaka. Zagrebčani so premagali Olimpijo s 5 : 4, čeprav jim je šlo na koncu zelo za nohte. Jeseničani so s 17 : 3 premagali Vojvodino, vedno boljša Crvena zvezda pa je premagala Partizana s 7 : 3. Medveščak ima 10 točk, Olimpija, Jesenice in Zvezda po 8, Partizan in Vojvodina pa sta brez točk.

Danes bo na sporednu 7. kolo. Jeseničani doma ne bi smeli imeti problemov s Partizanom, vroče pa utegne biti na srečanju med Crveno zvezdro, ki je že premagala Jesenice, in Olimpijo. Če bo Zvezda igrala tako dobro, potem Ljubljanačom trda prede. Vojvodina pa z Medveščakom nima kaj iskat. ● J. K.

Atletika

Mravlje teče v Britaniji

Kranj, 16. oktobra - Pretekli petek se je v New Castlu v Veliki Britaniji začel šestdnevni tek, ki bo končan v četrtek, 19. oktobra. Na njem sodeluje 20 najboljših svetovnih ultramaratoncev, med njimi tudi Dušan Mravlje iz Stražišča pri Kranju. Dušana imajo za favorita, pa tudi sam računa na visoko uvrstitev, saj je letošnja sezona odlična, še posebej pa Dušanu letos uspeva tek na 24 ur, kjer vodi v točkovovanju za evropski pokal. Računa, da bo v šestih dneh pretekel okrog 950 kilometrov. Dušanu so nastop omogočili njegovo podjetje Donit iz Medvod, pokrovitelj Pivovarna Laško in Adria Airways. ● J. J.

Planinstvo

Kranjski mladinski odsek obvešča

Kranj, 16. oktobra - Mladinski odsek Planinskega društva Kranj začenja z organizacijo izletov. Prvi bo v soboto, 20. oktobra, na Goli vrh nad Jezerskim. Zbor izletnikov bo ob 6.20 na kranjski avtobusni postaji, od koder se bodo na Jezersko odpeljali z rednim avtobusom. Razpisi izletov bodo sproti objavljeni, program izletov odseka pa je na ogalsnih deskah po osnovnih šolah.

Mladinski odsek pa vabi na svoje sestanke, ki so vsako sredo ob 19. uri v sejni sobi Planinskega društva Kranj. V sredo, 24. oktobra, se bo ponovno začela planinska šola. Udeleženci bodo na predavanjih, izletih in preizkusih planinskih veščin spoznavali zgodovino in organizacijo planinstva, osnove varnega gibanja v gorah, orientacijo, prvo pomoč in osnove meteorologije, ob vsem tem pa lepote in zanimivosti našega gorskega sveta. ● J. K.

Sah

Upokojenci za šahovnicami

Jesenice, 16. oktobra - V počastitev tedna upokojencev je bilo v šahovskem domu na Jesenicah šahovsko prvenstvo društva upokojencev. Od šestih so sodelovala tri društva iz jesenške občine. Zmagale so Jesenice pred Mojstrano in Javornikom. Jeseniška ekipa je igrala v postavi Nada Marušič, Vojislav Ivelja in Lojzka Pongrac.

Na Jesenicah je bilo gorenjsko upokojensko šahovsko prvenstvo. Nastopile so ekipe Jesenice, Radovljice, Kamnika, Kranja, Škofje Loke in Tržiča. Zmagala je Škofja Loka pred Jesenicami, Kranjem, Radovljico, Kamnikom in Tržičem. Za Jesenice so igrali Anton Kričar, Nada Marušič, Vojislav Ivelja in Lojzka Pongrac. Ločani so osvojili prehodni pokal, najboljša tri moštva pa kolajne in diplome. Organizacija prvenstva je bila vzorna po zaslugu Zveze društev upokojencev Jesenice in Društva upokojencev Jesenice. ● V. Ivelja

Košarkarice Odeje - Marmorja med najboljšimi slovenskimi ekipami

Uspeh pri igri in v šoli

Z uspešnim igranjem na začetku lige škofjeloške košarkarice dokazujojo, da so tudi letos kandidatke za vrh slovenske ženske košarkarske lestvice.

Škofja Loka, 12. oktobra - »Naš cilj je, da tudi letos ponovimo uspešno lansko sezono, da se ekipa članic uvrsti v končnico tekmovalja na čim boljše mesto, potem pa bomo poskušali po najboljših močeh osvojiti prvo mesto. Med najboljše štiri ekipe v Sloveniji smo se že uvrstili v kategoriji kadetini in mladink, tako da upravičeno računamo na medalje tudi v teh dveh kategorijah,« pravi trener košarkarice Odeje Marmorja, Igor Dolenc.

Škofjeloške mlade košarkarice pa niso uspešne le pri igri v domači ekipi, temveč letos upravičeno pričakujejo, da bodo ponovno okrepile vrste slovenske kadetske in mladinske reprezentance. Tako je že lani Mateja Kržišnik igrala v kadetski in mladinski državni reprezentanci, pa tudi letos lahko računa na članstvo v mladinski državni vrsti. Dobro pa so dekleta pripravljena tudi na igranje v prvi slovenski košarkarski ligi, kjer so do sedaj visoko zmagala tako doma kot v gosteh in trenutno vodijo na leštvi.

»S pripravami za letošnje igranje v prvi slovenski košarkarski ligi smo začeli sredi avgusta, bili pa smo tudi na pripravah v Poreču. Treniramo petkrat tedensko, lahko pa rečem, da je najpomembnejša odlika naše

igre dobra, agresivna obramba in tudi protinapad. Še vedno pa imamo nekaj težav zato, ker v ekipi nimamo dovolj visokih igralk. letos je ekipa pomlajena, sedem igralk imamo iz prejšnje pionirske vrste, breme igre pa morajo še vedno nositi tiste, ki so v prvi slovenski ligi igrale že lani,« pravi trener Igor Dolenc.

Košarkarice, ki igrajo v ekipi Odeje Marmorja : Mateja Kržišnik, Polona Maček, Olga Baligač, Darja Gorenc, Katja Bizjak, Maša Primožič, Renata Fraček, Aljoša Luskovec, Vesna Žakelj in Alja Čajič.

Škofjeloške košarkarice so dobro pripravljene in tudi letos pričakujejo visoko uvrstitev. Posnetek ekipe je s sobotne tekme, ko so doma visoko premagale Jeseničanke z rezultatom 80 : 45 (43 : 20). Foto: J. Cigler

Odlika loških košarkaric pa ni le dobra in borbenia igra, temveč tudi tisto na kar v mnogih klubih pri vzgoji mladih igralk in igralcev - pogosto pozabljajo - dober uspeh v šoli. Tekmovalke so namreč mlade in večinoma še dijakinje, zato skrbijo, da "image" ekipe ni le dobra igra, ampak tudi uspeh v šoli. Letos pravijo, da tudi majno težav z pogojem za delo, s finančnimi sredstvi pa jim pomagata tudi tovarni Odeja iz Škofje Loke in Marmor iz Hrastnika. ● V. Stanovnik

Teniški turnir Jadranske riviere v Bolu na Braču

Druga zmaga Barbare Mulej

Bol na Braču, 14. oktobra - Mlada Kranjčanka Barbara Mulej je po zmagi na turnirju Jadranske riviere v Šibeniku to pot ponovno slavila. Zmagala je namreč na turnirju v Bolu na Braču, kjer je v polfinalu premagala Romunko Roksando Dragomirovo (7 : 5, 6 : 0), v finalu pa še drugo Romunko Andreo Vank (6 : 4, 6 : 0).

Ker je prva dva turnirja v Rabcu in Malem Lošinju dobila romunska tenisačica Roksanda Dragomir bo zadnji turnir, ki se je že začel v Supetru, pomenil še večji iziv za obe najboljši tenisačici letošnje Jadanske riviere.

● V. Stanovnik

1. B zvezna košarkarska liga

Visok poraz Triglava v Postojni

Postojna, 13. oktobra - Košarkarji kranjskega Triglava so minulo soboto gostovali pri ekipi Postojne in visoko izgubili. Čeprav so se Triglavani dobro upirali domači ekipi, pa se visokemu porazu niso mogli izogniti, saj je domača ekipa igrala silovito in narekovala močan tempo. Zlasti se je izkazal branilski par Vilfan - Mičunovič, tako so Triglavani doživeljili poraz s kar 54 točkami razlike 115 : 61 (60 : 27). ● V. S.

Tržič ekipno tretji

Po pričakovanju je ekipna zmaga že četrtič zapored v rokah Velenčanov, Tržičani pa nadaljujejo s serijo dobre nastopov v krosu.

Kranj, 16. oktobra - V Velenju je bil 25. jubilejni jesenski kros Atletske zveze Slovenije za pokal Dela, na katerem je sodelovalo nad 1200 tekačev iz 47 občinskih reprezentanc. Največji slovenski tekaški praznik je potekal brez spodrljajev na splošno zadovoljstvo vseh udeležencev. Od Gorenjev so lahko spet najbolj zadovoljni Tržičani. V Velenju so odšli s kompletno reprezentanco in se vrnili domov s tretjim mestom, za Velenjem in Mariborom. Dobro so tekmovali tudi Radovljicanji, ki so imeli izbirno tekmo za sestavo reprezentance v Mošnjah. Očitno so dobro izbrali in na koncu osvojili vsesekipno 6. mesto. Tržičani so bili še posebej uspešni v pionirske in mladinskih kategorijah. Med mlajšimi pionirji A v teku na 1000 metrov so ekipno zmagali.

XII. zimski turnir v malem nogometu

”Kranj 90“

Kranj, 15. oktobra - Organizacijski odbor zimskega turnirja v malem nogometu ”Kranj 90“ razpisuje XII. turnir. Prijave zbirajo do vključno 31. oktobra na naslov ZTKO Kranj, Partizanska 37, 64000 Kranj. Žrebanje ekip, ki se bodo prijavile do roka in plačale prispevek 600 dinarjev, bo 7. novembra, ob 17. uri v prostorih športne dvorane na Planini. Prijave zbirajo za dve kategoriji: mlajšo, v kateri lahko igrajo vsi in starejšo. Prve štiri ekipe v vsaki konkurenčni prejmejo pokale, diplome in denarne nagrade.

Na turnirju se bo igralo po pokalnem sistemu, 2 x 15 minut z dveminutnim odmorom na rokometnem igrišču. Hkrati na igrišču nastopajo štiri igralci in vratar, število menjav pa je neomejeno. Vsaka ekipa lahko na začetku turnirja vpisuje v spisek največ 11 igralcev. Neodločenega rezultata ni, zato se izvajajo sedmetrovke. Igra se po pravilih igre za mali nogomet, če to izvajalcem in sodelujočim ni drugače dogovorjeno. Organizatorji turnirja si želijo, da bi se turnir odigral v prijateljskem vzdružju. Vse ostale informacije dobite po telefonu 21-235 ali 21-176 vsak delovnik od 7. do 9. ure. ● V. S.

Rokomet

Kranjčanke in Preddvorčani slavili doma, Ločani v Ormožu

Kranj - Konec tedna se je začela druga zvezna rokometna liga za ženske, v kateri nastopajo tudi rokometnice Kranja. V prvi tekmi so doma z borbeno igro premagale ekipo Ferrotherma 31 : 15 (16 : 9). Za domačo ekipo so igrale: Sone, Čeferin 4, Valant 3, Bratož 5, Bajrovič 2, Olič 4, Ferlec 2, Jeruc 1, Mežek 1, Kastelic 7, Škofic 2, Rozman.

Preddvor - Rokometni Preddvorci, ki letos igrajo v prvi slovenski ligu, so doma gostili ekipo Jadrana in zmagali z rezultatom 25 : 21 (12 : 12). Za ekipo Preddvora so igrali Košir, Cuderman, Šink 2, Zavrl, Žibert 2, Vidic 10, Arnež 1, Božovič 4, Čimzar 1, Tomažič 3, Lombar 2 in Zadnikar.

Ormož - Rokometni Šeširja iz Škofje Loke so gostovali pri ekipo Ormoža v Veliki Nedelji pri Ormožu in z borbeno igro znesljivo slavili z rezultatom 18 : 25 (7 : 10). Za ekipo Šeširja so igrali: Peternej, Rautar 3, Rehberger, Berce 1, Nikolič 2, Dolina 2, Cvetanovič 3, Sokolov 4, Peternel 8, Komočar 2, Marolt. ● Stanovnik

Odbojka

Zmaga odbojkarjev in odbojkaric Bleda

Bled, 13. oktobra - V soboto so odbojkarice Bleda, ki igrajo v II. zvezni odbojkarski ligi, doma gostile ekipo Jedinstva Elirja in zmagale z rezultatom 3 : 1 (-9, 13, 11, 4). Za domačinke so igrale: Damjanovič, Krajherjeva, Koroščeva, Gebalova, Kobalova, Hudovernikova, Urhova, Petračeva in Artičkova. Klub slabemu začetku tekme so se domače igralke zbrale in zasluženo premagale ekipo Jedinstva Elirja.

V tekmi slovenske odbojkarske lige pa so Blejci doma premagali ekipo Celja 3 : 0 (14, 10, 12). ● V. S.

Odlična nogometna predstava v Naklem

Šest golov v mreži Mure

Nogometni Živil Naklo so s 6 : 1 (2 : 0) premagali Muro iz Murske Sobote in se utrdili pri vrhu slovenske nogometne lige. Prihodnjo nedeljo gostujejo pri Svobodi v Ljubljani, čez 14 dni pa bodo igrali doma z vodilnim, Rudarjem iz Titovega Velenja.

Naklo, 14. oktobra - Tekme nogometašev Živila Naklo postajajo najbolj obiskani nedeljski športni dogodek na Gorenjskem. Zaradi presenetljivo dobroih iger je občinstvo od nedelje do nedelje več in tudi v nedeljo, ko je v Naklem gostovala Mura, je bilo ob igrišču nad 600 ljudi. S takim obiskom so se pred leti, ko so igrali še v prvi slovenski ligi, lahko povahili le še nogometaši Triglav. Navijači prihajajo iz Nakla in okoliških vasi, precej pa jih je vsakokrat iz Kranja, Tržiča in tudi drugod.

Pred nedeljsko tekmo smo bili tudi taki, ki smo preročevali, glede na zadnje tekme doma, neodločen izid, največ na-

Andrej Jerina je zaradi hitrosti in dobre tehnike udarni igralec Naklancev.

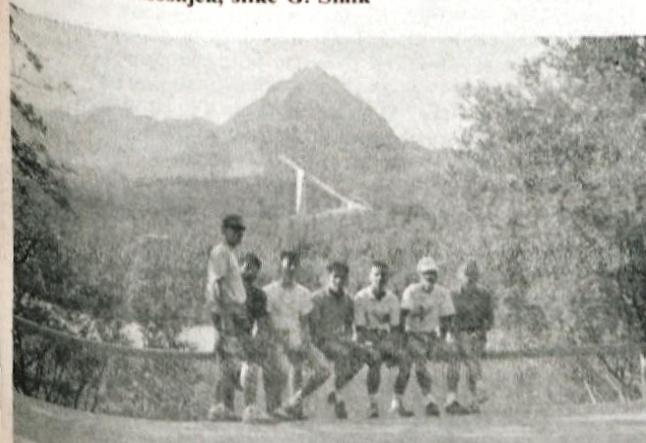
Povedi pa se je sukalo okrog dveh, treh golov razlike v prid Živil Naklo. Na koncu smo bili presenečeni oboji. Živila so zmagaala s 6 : 1 in dosegla doslej najvišjo zmago v svojih nastopih v prvi slovenski ligi. Da je 25-letni nogometaš Andrej Jerina (doma je iz Kranja, igral pa je pri Slovanu in pred prihodom v Naklo na Islandiji pri klubu IBV) velika pridobitev, se je po kazalo tudi tokrat. Samo s prekrškom ga je bilo moč ustaviti, saj ob izredni hitrosti brezhibno obvlada žogo.

Taneski (desno) je v nedeljo streljal dve enajstmetrovki za Živila Naklo in obakrat zadel.

Živila Naklo so bila večji del tekme boljša, razen v začetku drugega polčasa, ko so nakelski nogometniški neverjetno pustili in prejeli tudi zadetek, lahko pa bi še kakšnega več, kar bi bilo lahko usodno. Vodili so s 3 : 0, prejeli gol in če bi Mura iznenadila, bi bil razplet lahko drugačen. Sicer pa bi po priložnostih Naklanci lahko zmagali še z višjim izidom. Prvi gol je v 16. minutu zabil Andrej Jošt, drugega pa v 40. minutu Andrej Jerina. V 49. minutu je Ahčin povisal na 3 : 0, nato pa je sledil zadetek gostov v 55. minutu, ki so nato do 70. minute nevarno napadali. Trener Živil Naklo Franc Zupan je Anka zamenjal s Krizajem, Andreja Jošta pa s Perhavcem. V 77. minutu je bil v kazenskem prostiru zrušen Jerina in Taneski je povisal na 4 : 1. Bohinca je zamenjal Cotman in ta je v 82. minutu po odlični podaji Jerine zabil peti gol za Naklo, v 86. minutu pa je bil Jerina spet zrušen in Taneski je zabil šesti gol.

Andrej Jerina je po tekmi povedal: "V Naklem se dobro počutim, igralci držimo skupaj, čeprav smo čisti amaterji in še celo vsak igralec skrbi za svojo opremo. Igrali smo dobro, pa tudi nasprotnik je bil slab. Ko sem bil še pri Slovanu, sem z Muro večkrat igral, pa še nikdar ni bila tako slaba. S svojo igro in igro močno sem zadovoljen. Na začetku so vsi računali, da bomo slabši nasprotnik v ligi, sedaj pa se kaže, da so v moštvu dobri igralci." • J. Košnjek, slike G. Šinik

Ločani kolesarji na Češkoslovaškem - Kolesarji Kolesarskega kluba Janez Peternej iz Skofje Loke so se vrnili s kolesarjenja po Češkoslovaški. Na osmednevno pot je odšlo sedem članov kluba: Roman Hartman, Janez Krek, Sašo Jurija, Stefan Kozjak, Gorazd Podrekar, Janez Bogataj in Peter Bertoncelj. Prekolesarili so nad 900 kilometrov in kolesarili od Mikulova prek Brna, Olomouca, Ziline in Martina v Visoke Tatre. Vračali so se do Bratislave. Prihodnje leto načrtujejo 1000 kilometrsko kolesarjenje po Španiji. - J. Starman

CREINA

HTP HOTEL CREINA KRANJ
Koroška cesta 5
64000 Kranj

HTP hotel Creina Kranj objavlja na osnovi sklepa delavskega sveta licitacijo naslednjih osnovnih sredstev:

- restavracijski stoli in mize
- registrirnik delovnega časa
- agregat
- cvetličnjaki

Licitacija bo dne 23. 10. 1990 ob 10. uri pred hotelom Creina, Kranj, Koroška c. 5.

DISKONT

NADA JELOVČAN
GRENC 2, 64220 ŠKOFJA LOKA, tel. 064-632 094

SPECIALITETE TRGOVINE:

kruh komenda, krofi, mlinci
mesni izdelki "Čadež"

domači piškoti

domača jajca

sladoledi Ljubljanskih mlekarn
hladno PIVO

ZA REJO ŽIVALI:

krmilna moka
oves, koruza, krmila za nesnice

UGODNE CENE:

sladkor 8,90

olje "CEKIN" 15,40

UGODNE CENE TUDI ZA DRUGE ARTIKLE

SOBOTA od 7. - 18 ure
NEDELJA od 9. - 12 ure

VABLJENI!

LTH

LOŠKE TOVARNE HLADILNIKOV

64220 ŠKOFJA LOKA

Kidričeva 66

tel. (064) 632-451

IZJEMNA PRILOŽNOST

**V SOBOTO, 20. 10. 1990,
BO POSEBNA POSEZONSKA
RAZPRODAJA IZDELKOV LTH:**

HLADILNE OMARE
HLADILNE VITRINE
HLADILNI PULTI
HLADILNA OPREMA

**V MALOPRODAJI LTH VAS PRIČAKUJEMO OD
8. DO 14. URE.**

**IZKORISTITE PRILOŽNOST NIZKIH CEN IN
VELIKE IZBIRE.**

Elita — Volna — Elita — Volna

izredna ponudba - vse uvoz

3500 različnih gumbov

3500 različnih nians sukancev

500 različnih nians zadrg od 12 do 70 cm

oktobra
še dodatna presenečenja!

Vozni pozor!

Pravočasno si priskrbite zimske opreme:

ANTIFRIZ (Megol)

ZIMSKE AVTOPLAŠČE (MS)

VERIGE

Titov trg 1, Kranj

Vse to dobite pri SLOVENIJA AVTO!

Nakup možen na obroke
z ugodno obrestno mero!

Otroško rajanje v Radovljici

Linhartova vesela šola

Radovljica, Linhartovo mesto letos praznuje 200-letnico njegove igre Ta veseli dan ali Matiček se ženi in ob tej priložnosti pripravlja vrsto prireditvev, ki tako ali drugače obujajo spomina na slavnega rojaka. Konec prejšnjega tedna so v Šivčevi hiši na Linhartovem trgu predstavili zbirko otroških igrivih pesmi Enci benci na kamenci, ki so sestavni del ljudskega izročila, katerega je v svojem času zbiral in zapisoval tudi Anton Tomaž Linhart. Da bi si ta izjemni dogodek dobro zapomnili tudi najmlajši, ki jim je igrivo in humorno ubrana knjiga v prvi vrsti namenjena, so v Radovljici zanje pripravili pravo otroško veselico.

Vse se je dogajalo v petek popoldne na Linhartovem trgu, kamor so se zgrnili otroci in starši iz bližnje in daljne okolice. In dolgčas jim ni bilo. Pod budnim očesom samega Linharta, ki je posegal tako v dogajanje na odru, kakor tudi v številnih "ustvarjalnicah", posejanih vsenaokrog po trgu, so najmlajši in malo večji, oborenji z na otroškem živžavu zdaj že obveznimi baloni, risali

Zelo odmeven je bil obisk ekipe mladinske revije PIL, ki je Romano Gašperinu s spodbujanjem mladih bralcev pomagal zbrati gradivo za knjigo Enci benci na kamenci. Še vročo so v Radovljico prinesli del naklade zadnje številke PIL-a in seveda je bila razgrabljen. Množici mladih ostremnežev so zastavili tudi nekaj vprašanj in najhitrejše pravilne odgovore nagradili z majicami PIL. Simpatičnima urednicama je pridno asistiral tudi povsed navzoči Linhart.

in slikali, zgibali in lepili, izdelevali uporabne in okrasne predmete, dolbi buče, se frizirali, muzicirali, z računalniki tekmovali v video igrah, se sladkali s čajem in medom ter predvsem aktivno sodelovali pri dogajaju na odru. Tam je

izmenično kraljevala ali pa delala zdrahe prava pravčata čarovnica, ob njej pa so z nastopi gostovali otroci, pogostoj sam Linhart, enkrat pa celo radovljški župan, ki je moral na zahtevo najmlajših državljjanov polizati liziko. Vzdušje je bilo nadve sproščeno, jesen prezgodaj prihajajoči mrak je dogajanje skoraj nasilno prekinil. ● S. S.

Črek

"Moto papež" naprodaj

Posebno blindirano vozilo, v katerem je papež Janez Pavel II. obiskal številne dežele sveta, bodo zdaj prodali. "Range Rover" z neprobojnimi stekli in drugimi varnostnimi napravami je včasih stal 90.000 funtov, vendar ni pričakovati, da bo na septembrski licitaciji presegel ceno 25.000 funtov. Razlog - kupca za tako vozilo bo najbrž težko najti.

Vadič so mala vasica ob vznožju Dobrče.

Vse je bilo zapisano, podkrižano

Zelo zanimiva je tudi kupna pogodba, narejena na Cesarsko kraljevem davkarskem uradu v Tržiču 21. junija 1883 med prodajalcem Valentimom Šolarjem in kupovalko Jendrt Hladnik iz Vadič, ki je kupila posestvo za 500 goldinarjev in je bila tudi Dolga njiva zraven. In še bolj zanimiva ženitna pogodba med Mihom Hladnikom in Franco Praprotnikom, ki sta se

23. februarja 1878 "obljubila zaročiti". Vsi nepismeni, tudi priče, so "delali pismo" pred kranjskim notarjem. V pismu "stoji", da "nevesta Franca Praprotnik prinese svojemu ženini za doto 500 goldinarjev in balo v vrednosti 200 goldinarjev, ktero doto in balo jej da nje oče Janez Praprotnik in se jo zaveže ženini sledče plačljivo: na Dan poroke balo v vrednosti 200 goldinarjev in dote delni znesek od 100 goldinarjev, potem pa vsako leto na počeni dan in dote delni znesek

100 goldinarjev. Ženin Miha Hladnik prevzame to od neveste obljubljeno doto in balo v skupnem znesku 700 goldinarjev in privoluje v zavarovanje te dote in nasprotuje vknjižu zastavne pravice na svoje posestvo..." Zapisano je tudi, kaj se zgodi z doto in balo, če žena umre brez otrok, če umre mož, če umre eden od zakoncev in so v družini otroci... Vse je bilo

"zagvišano", s pričami podkravati, so vedeli že stari gorenjski očanci, ne pa da potem sodnije in avokati spravljajo grunte na kant.

Prvi letosni most že reže

Ta nedelja pa je bila sončna, lepa, da lepša biti ni mogoča. Na robu gozda nad Vadičami, na Popovem, je stal avtomobil, kot bi bila v tem tombola in vsak kostanj je imel vsaj deset pobiralcev. Pri zgorjni hiši v Vadičah, št. 1, pri Beštru, so bili pri popoldanskem počinku, spodnji, Boštkovi pa sredi dela. Izrabiti je treba tako lepo nedeljo. Domači sin Peter je pravkar iz kozolca na polju pripeljal voz sena za živilo. Mama je pobirala jabolka. Prejšnji dan so Boštkovi posejali pšenico, celih osem memkov, jutri bodo repro puljji, prav tako bo treba zorat za koruzo in krompir, jabolka čakajo, da jih stisnejo v most. Kakšnih 700 litrov so ga že stisnili. Dobar je Peter ga da pokusiti največjo hišno "kruglo". Ze malo reže

Ob lepi jesenski nedelji pri Boštkovih ni počitka. Domači sin Peter je s traktorjem pravkar pripeljal seno s kozolca v polju.

JELOVICA

SEJEMSKI POPUST

ZA PLAČILO Z GOTOVINO ZA
OKNA, VRATA, SENČILA,
VRTNE GARNITURE,
MONTAŽNE STENE

NA KRAJNSKEM SEJMU OD 12. DO 18. OKTOBRA NUDI

POPUST

TUDI PRI NAKUPU

MONTAŽNIH HIŠ

STROKOVNI NASVETI,
INFORMACIJE, PROSPEKTI

JELOVICA ŠKOFJA LOKA
tel.: 064/631-241
fax: 064/632-261

IZREDNA PRILOŽNOST - TO JE JELOVICA

Pogovor o gasilstvu v republiškem predsedstvu

Požarno varstvo je tudi skrb države

Ljubljana, 12. oktobra - Današnje srečanje z delegacijo Gasilske zveze Slovenije je predsednik slovenskega predsedstva Milan Kučan izkoristil za pogovor o aktualnih vprašanjih glede organizirnosti in delovanja našega gasilstva. Nova zakonodaja naj bi dala gasilcem pooblastila za delo, organiziranost pa naj sledi tradiciji. Težaven gmotni položaj poklicnih gasilskih enot bo treba čimprej razrešiti.

Predsednik GZS Ernest Eo-ry je predstavil organizacijo s 121-letno tradicijo, v kateri je danes vključenih okrog 110 tisoč članov v bližu 1500 prostovoljnih gasilskih društiv po vseh slovenskih občinah, poklicne gasilske enote pa so organizirane v večjih slovenskih mestih. Približno polovica dela gasilcev že sega izven požarnega področja, to je, na varovanje okolja in različna reševanja.

Razen za posodabljanje gasilskih enot njihova organizacija skrbi tudi za osvečanje ljudi o požarnih nevarnostih. Ker gre za humanitarno organizacijo, je predsednik GZS med drugim predlagal, da bi njen organizacijski povezanost z obrambnim področjem v prihodnje spremenili v direktno

povezavo z republiškim izvršnim svetom oziroma z ministrstvom za notranje zadeve.

Načelnik republiškega štaba CZ Miran Bogataj je pojasnil izhodišča za dograjevanje enotnega sistema zaščite in reševanja, po katerih naj bi gasilsko organizacijo opredelili kot splošno reševalno službo, kar bi omogočilo znatno racionalizacijo v enotah civilne zaščite.

Naglasil je tudi, da bo nova zakonodaja določila le pooblastila gasilskim organizacijam za njihovo delo, organiziranost in način dela pa naj gasilci urejajo po lastni presoji. V pomoč pri tem bo, kot je med drugim ocenil minister na NZ Igor Bavčar, tudi novi zakon o društih.

Milan Pogačnik, vodja gasilske preventive

Mestne ovire za gasilska vozila

Kranj, 15. oktobra - O gasilcih in njihovem delu se običajno razgovorimo samo takrat, ko nas nanj spomni požar, zelo malo pa vemo o tem, kaj počnejo, da bi bilo požarov čim manj oziroma, če že izbruhnejo, da bi jih obvladali, še preden se do kraja razbohotijo. V mesecu požarne varnosti se spodbodi, da namenimo nekaj besed tudi preventivni dejavnosti gasilcev. O tem smo se pogovarjali z Milanom Pogačnikom, vodjem preventive v poklicni gasilski reševalni službi v Kranju.

»Največ časa nam vzame serviranje pripomočkov za gašenje, to je gasilsih in dihalnih aparativ. Na leto servisirano okrog 21.000 gasilsih in 650 dihalnih aparativ, razen tega pa opravimo še približno 2000 testiranj jeklenih za dihalne aparate,« je uvodoma povedal Milan Pogačnik.

Drugi sklop naloga je tehnična dejavnost na terenu, to je nadzor lastnih vodnih virov (hidrantov), meritve dotoka vode v požarne bazene, preskusitvenosti vodnih kanalov in cevi. Kranjski poklicni gasilci so v Sloveniji zelo cenjeni tudi za funkcionalne preskuse hidranti omrežji na novih objektih.

Halo, 93

Kranj, 15. oktobra - Kranjski poklicni gasilci so imeli minuli teden več problemov z vodo kot z ognjem. V Šorlijevi se je zamašil kanal, na Planini je voda prek balkona curljala v trgovino, v Stržišču je puščal bojler. Sicer pa so gasilci prepeljali še sedem poviarienih avtomobilov ter sodelovali v akciji primskovskih gasilcev pri pregledu gasilskih aparativ. ● H. J.

NA SONČNI STRANI ALP

Življenje za alpske reke

Gozd Martuljek, 9. oktobra - Na letnem zasedanju mednarodne komisije za zaščito alpskih regij, CIPRA, konec minulega tedna v Gozd Martuljku so strokovnjaki iz sedmih alpskih dežel osvetlili probleme umiranja gorskih rek. S sklepno deklaracijo so se zavzel za 10-letni moratorij pri rabi še neokrnjenih predelov voda, vlade vseh dežel pa so tudi pozvali, naj poskrbijo za oživljavanje umirajočih vodnih tokov.

Posebna komisija, ki jo je osnovala CIPRA za pregled alpskih rek, je v sodelovanju z strokovnjaki univerze v Grenoblu ugotovila, da je manj kot 10 odstotkov celotnega potenciala slabih 10 tisoč kilometrov alpskih rek danes še v naravnem stanju. Le Franciji je uspelo ohraniti več zdravih rek, približno 18 odstotkov, alpske pokrajine Lichtensteina, Švice, Nemčije, Italije, Avstrije in Slovenije pa razpolagajo komaj z 2 do 5 odstotki neokrnjenih voda. Ob tem je komajda še kakšna alpska reka ohranjena v naravnem stanju v svojem celotnem toku.

Udeleženci letosnjega zasedanja CIPRA, ki so v Gozd Martuljku razpravljali o vseh vidikih življenja gorskih rek, so na osnovi nespodbudnih spoznanj v sklepni deklaraciji zapisali: »Zahtevamo, da vlade alpskih dežel določijo 10-letni moratorij za vsako rabo še neokrnjenih predelov rek v Alpah in njihovem predgorju. Za vse manjkajoče vezne odseke voda pa morajo poskrbeti za revitalizacijo.«

Z deklaracijo so vlade obenem pozvali, naj se zavzamejo za sprejem Alpske konvencije, ki bo zajela tudi druga področja zaseče Alp. Vsem podpisnicam pa so predlagali, naj v njihovih deželah postavijo enotne kriterije za raziskovanje inventarja tekočih voda. Le-tega naj bi končali se pred iztekom predlaganega moratorija.

Gotovo je sprejem deklaracije iz Gozd Martuljka pomemben tudi za Slovenijo. Ne moremo namreč mimo dejstva, da so alpske reke zbiralniki čiste naravne vode, ki so življenskega pomena za našo floro in favno, brez te pa ne more preživeti niti človek. Tudi od nas bo torej odvisno, ali bomo Alpe ohranili kot vodni rezervoar Evrope! ● Stojan Saje

Pozornost tudi strokovnim nalogam

Član predsedstva dr. Dušan Plut je med drugim opozoril na nujnost posodabljanja predpisov o požarnem varstvu, da bi bilo pri nas manj požarov. Kot je zbrane informiral inšpektor Bogo Zupančič, je bilo v devetih mesecih letos v Sloveniji že več kot 2200 požarov, kar je največ doslej; v ognju, ki ga je zanetila človekova malomarnost oziroma neseznanjenost s predpisi, je izginilo za več kot 535 milijonov dinarjev družbenega premoženja. Po Zupančičevi presoji ni moč obvladovati razmer s sedaj razdrobljeno inšpekcijsko, zato je poudaril pomem preventive dela gasilske organizacije. K temu je podpredsednik GZS Vili Tomat med drugim dodal, da je gasilska organizacija zadolžena zlasti za strokovno delo s članstvom, odgovornost za boljšo požarno varnost pa bi moral aktivno vključiti v pripravo nove zakonodaje s tega področja. ● Stojan Saje

Kot posebno pereč problem, ki posredno vpliva na požarno varnost, je član predsedstva GZS Brane Završnik predstavil okrnjeno financiranje poklicnih gasilskih enot po ukinitvi interesnih skupnosti. Zavrel se je za financiranje gasilskih enot na osnovi kategorizacije njihovih nalog. Drugi razpravljalci pa so opozorili še na nujnost enotnega izobraževanja za operativne gasilske naloge.

Pogovor je sklenil predsednik Milan Kučan, ki je kot izhodišče pri bodoči organiziranosti gasilske organizacije omenil upoštevanje njene prostovoljnosti. Kot je ocenil, vse odgovornosti ni moč prevliti na pleča te organizacije, ampak bo morala za požarno varstvo kot posebno obliko družbene aktivnosti poskrbeti tudi država in obenem zagotoviti osnovne pogoje za učinkovito delo gasilcev. Predstavnikom GZS pa je predlagal, naj se še bolj aktivno vključijo v pripravo nove zakonodaje s tega področja. ● Stojan Saje

»Precejšen poudarek dajemo nadzoru požarnega okoliša; opravljamo preventive preglede po podjetjih, kjer je skladitev nevarnih surovin zvezne še neustrezeno (za učinkovitejše delo operativne podrobnejše posnetke podjetij) in stanovanjskih naselij, pregledujemo možnosti dostopov za gašenje.«

Predvsem v mestnih naseljih, konkretno na Planini, ugotavljamo, da bodisi zaradi neustreznih projektantskih rešitev (previsoke stavbe, pozabljeni zaslini izhodi ipd.), parkiranih avtomobilov na pločnikih in raznih drugih ovir v primeru požara marsikje ne bi mogli (pravocasno) blizu z gasilskimi vozili. Na slabosti opazujamo, vendar je sadov malo. ● H. Jelovčan

Kako na prste šušmarjem

Škofja Loka, 15. oktobra - Škofjeloški izvršni svet je že dvakrat, avgusta in septembra, obravnaval tako imenovano šušmarstvo. V zvezi s tem je direktor občinske uprave za družbene prihode Janez Šimenc sklical sestanek z vodjo uprave inšpekcijskih služb z Gorenjsko ter odgovornimi inšpektorji te je davčne uprave. Dogovorili so se, da v upravi inšpekcijskih služb kot odgovorni službi pripravijo poročilo za izvršni svet.

Kot kaže, pa se v Škofji Loki bolj zanesajo sami nase, saj Janez Šimenc predlaga izvršnemu svetu, naj zadolži upravo za družbene prihode, da s pomočjo krajevnih skupnosti, obrtnega združenja, ljudi in lastnih podatkov izdelava seznam šušmarjev ter ga predloži tržni inšpekcijski zahtevo, da ta vsake tri mesece poroča izvršnemu svetu, kako je ukrepla.

Davčni inšpektorji namreč šušmarjem drugače ne morejo stopiti na prste, saj jim je Zakon o davkih občanov iz leta 1985 vzel pravico obdavčiti šušmarje, celotni postopek ugotavljanja in kaznovanja pa prenesel na tržno inšpekcijsko.

Janez Šimenc je prek delovne skupine, ki pripravlja novo davčno zakonodajo, že sprožil pobudo, da se pooblastila davčnim inšpektorjem vrnejo oziroma, da bi novi davčni zakon dal pravico davčnim inšpektorjem, da bi šušmarja obdavčili tako kot rednega obrtnika ter ga prijavili še sodniku za prekrške. Konkretno zakonske rešitve še ni, način pa bo to stvar finančne policije. ● H. Jelovčan

GORENJSKA NOČNA KRONIKA

Gliha skup štriha

V. O. iz Tenetiš je okrog pol ene ponoči poklical na pomoč može postave, da bi spmetovali ženo H., ki je sam ni uspel obvladati. Ženska naj bi, kot je dejal, pijana vpila in razbijala po stanovanju. Ko so policisti prišli pogledat, kaj se dogaja, so ugotovili, da gre za obojestransko krivo. Tako se bosta zakonča družno zagovarjala pred sodnikom za prekrške. ● H. Jelovčan

Zaskrbljeni sin

Da je oče pretepel mamo, pa je policistom sporočil I. K. in jih prosil, naj pridejo posredovat. Pretepa sicer ni bilo in bo zato očetu prihranjen pot k sodniku, povsem nedolžno pa vse skupaj gotovo tudi ni bilo. Upajmo, da je grožnja vsaj zaledila in da se bosta starša posredovali.

Pretep v samskem domu

Varnostnik iz Iskrinega samskega doma je ob pol štirih zjutraj zaradi pretepa klical policijo. Možje v modrem so ugotovili, da sta pri vrati prervila Z. P. in neznan razboritež. Med prerivanjem je počila steklo, tako da sta se oba porezala po rokah. Z. P. so odpeljali k zdravniku, medtem ko je "kompanjon" pobegnil. Če ne prejde bosta spet srečala pri sodniku za prekrške, saj je zelo malo verjetno, da pobeglega pretepa policiji ne bi uspelo izslediti.

Tura se ne konča na vrhu gore

Strokovnjaki komisije za Gorsko reševalno službo pri Planinski zvezi Slovenije že vrsto let vztrajno zbirajo in nato analizirajo podatke o nesrečah v naših gorah. Vsako leto tudi seznanijo javnost s svojimi ugotovitvami, da bi opozorili obiskovalce pred različnimi nevarnostmi v gorah in tako preprečili vsaj kakšno od nesreč. Žal je tudi letošnji posvet Gore in varnost ob analizi lanskih nesreč razkril, da preveč ljudi ponavljajo usode napake na planinskih poteh ali v ostrenjih gorah. Čeprav se je število nesreč v primerjavi s prejšnjimi sezoni lani nekoliko zmanjšalo - resevalce so poklicali zaradi 51 nesreč, od tega 30 planinskih in 11 alpinističnih, je v teh nesrečah še vedno dokaj veliko ljudi izgubilo življenje: 9 med planinci, 3 med alpinisti in 8 med osebami izven planinskih dejavnosti. Še bolj zaskrbljuje ponovno naraščanje števila nesreč v letosnjem letu, saj so gorski resevalci do 20. septembra našeli že 110 nesreč, v katerih je bilo 10 mrtvih in 59 težko poškodovanih. Razen tega se nenehno povečuje tudi število požredovalnih in iskalnih akcij; lani so jih imeli 15, treh od 17 pogrešanih oseb pa jim ni uspelo najti.

Ce odmislimo izgubljena človeška življenja in posledice zaradi poškodb - če je to sploh mogoče, ne moremo ostati ravnodušni do velikih stroškov zaradi reševanja. Samo lani je za 51 reševalnih akcij 661 resevalcev porabilo blizu 4500 ur, le 15 iskalnih akcij pa je terjalo nadaljnjih dobrih 2000 ur. Ce ponovno znano dejstvo, da sta neizkušenost in telesna pripravljenost pogosta krivca za nesrečo, ki se v večini primerov zgodi ob vracanju z gora, potle še enkrat zapisi staro resnico, da se tura v gore ne konča s prihodom na vrh! Posmembno je torej, da že pred odhodom zdoma vsakdo stori vse, da se bo tja tudi vrnil. In kdor tega ne sposoben sam, naj se raje odloči za vodene izlete! ● S. Saje

Previdno z bombami

Kranj, 15. oktobra - Čeprav je od konca druge svetovne vojne minilo že celih 45 let, ljudje na bolj ali manj dostopnih krajih še vedno odkrivajo različna eksplozivna telesa.

Kot je povedal inšpektor UNZ Kranj Zvone Jurkovič, najdiljili v večini primerov ravnajo pravilno, ko takoj obvestijo policijo, ne da bi drezali v bombe, žal pa so med njimi tudi neprevidneži, ki iz nevednosti ali naivnosti sami "raziskujejo" njihovo vsebino. Tako sta se v okolici Kranja v zadnjih dveh letih zgodili kar dve nesreči; decembra 1988 je bil zaradi eksplozije ročne granate ranjen en človek, avgusta letos pa je eksplozija v Drulovki iz najdiljeljev naredila dva invalida.

Svarilo oziroma priporočilo, naj ljudje najdena eksplozivna telesa postijo pri miru, torej ni odveč. Za to, da jih pregledajo in uničijo, so pirotehnički, ki delo strokovno opravijo. Ob tem je Zvone Jurkovič še dejal, da ni urejenih prostorov za shranjevanje eksplozivnih teles do uničenja, niti poligona za uničenje. ● H. J.

Tri akcije komisije za GRS na Gorenjskem

Od teorije do prakse

Polje, 13. oktobra - Komisija za Gorsko reševalno službo pri Planinski zvezi Slovenije je konec tega tedna pripravila kar tri izobraževalne akcije v raznih gorenjskih krajih. Na Brniku se je urilo več kot 30 slovenskih resevalcev - letalcev, v Tamarju so potekali zvezni izpitki za inštruktorje GRS iz Slovenije in Hrvatske, v Poljčah pri Begunjah pa so se zbrali udeleženci V. posveti Gore in varnost.

Prvi dve izobraževalni akciji sta bili namenjeni zgojil članom postaj GRS, tretjo pa so pripravili za širši krog poslušalcev, zlasti za planinske vodnike. Na posvetu, ki se ga je udeležil tudi predsednik PZS Andrej Brvar, so najprej razpravljali o analizi lanskih nesreč v gorah ter vzeli pod drobnogled dve različni gorski nesreči z Mangarta in Košutnikovega turna iz prejšnjih let.

V nadaljevanju koristne teoretične razprave so osvetlili problematiko vodenih izletov v gore z različnih vidikov, obenem pa predlagali tudi vrsto ukrepov, da bi v prihodnje zmanjšali število nesreč. Ena bistvenih ugotovitev je bila, da ne bi smelo biti planinca, ki bi se podal v gore brez opravljenih planinske šole ali drugače pridobljenega znanja o nevarnostih v gorah. Ker tudi na organiziranih izletih prihaja do nesreč, bo planinska organizacija morala dopolniti pravilnik o vodnikih, poskrbeti za uresničevanje tega pravilnika v društvenih ter vpletati več reda na to področje s kategorizacijo vodnikov in rednim obnavljanjem njihovega znanja. ● Stojan Saje

**23. sejem stanovanske opreme
v Kranju od 12. do 18. oktobra**

Od pohištva, oken in vrat do gob in limuzin

Kranj, oktobra - Kaj naj rečemo o letošnjem jesenskem sejmu? Morda le to, da je morda za malenkost manjši, kot sicer, zato pa toliko kvalitetnejši. Zasebna inicativa prevladuje in daje sejmu svojstven ton.

Pa se sprehodimo malo skozi novosti. Prvič je tu ljubljanska Belinka, ki svoje proizvode za zaščito lesa ugodnejne prodaja, njeni svetovalci so pa vsak trenutek pripravljeni obrazložiti, kaj čemu najbolje služi. Odlično so se tokrat izkazali proizvajalci stavbnega pohištva, vrsto novosti sta pokazala KLI Logatec in Jelovica, Metalka pa omare "na tri vogale", ki odlično zapolnijo kote in ohranijo dovolj prostora za gibanje. Sicer so bili pa za svoje novosti tudi nagrajeni. Zasebni mizarji so razstavili bolj in manj masivne balkanske ograje, lesene stopnice. Lesna industrija Idrija in Liko z Vrhniko in Slovenijes pa se kosajo s pohištvo.

Tudi drobne opreme je veliko. Tu je Ogris iz Borovlj iz notranjo drobno opremo, R 3 iz Kranja s svetili in Sukno iz Zapuž z mehkimi volnenimi odejami v jesenskih barvah, ki napravijo naš dom še toplejši.

Prvič smo na kranjskem sejmu sploh videli mikro-mini-hidrocentrale od 0,3 do 14 kW, David in Palček, ki jih proizvaja svetovalni inženiring Klemen Franc iz Celja. Kot nalač za vse tiste, ki imajo ob hiši, vikendu svoj lastni vodni vir.

Pozdraviti gre tudi Domusov prikaz domačega vrta z zelenico, potkami, kompostniki, senčniki, sestavljenimi toplimi gredami, okrasnim grmičevjem, cvetličnjaki, vrtnimi garniturami, kulturno urejenim okoljem celo za smetnjak.

V hali A je radovljiški RADOS pripravil tudi prodajno razstavo znanih slovenskih akademskih slikarjev. Če vam bo na kreditni poli pri nakupu pohišta še kaj ostalo, si lahko zraven omislite sliko Torkarja, Plestenjakova...

V veliki hali B so za nekatere glavna atrakcija gobe - 336 vrst so jih uspeli zbrati kranjski gozdarji, celo iz kočevskih gozdov so jih prinesli in posebej prikazali 22 vrst, ki so najbolj radioaktivne. Vse skupaj je lepo pogledati, v sejemske gostilni pa gobe lahko tudi pokušate.

Druge pa bodo bolj kot gobe zanimali kovinski lepotci visokih konjskih moči, ki se dobe le za velike velike denarje... Nekateri se bomo pa zadovoljili tudi z drobno krtačo za lase ali za čiščenje radiatorjev pri mojstru Žnidarju, s soljo za kopel pri drogeriji Meta ali z dobro Muellerjevo kremo... Vsekakor, vsak bo zase že kaj našel. ● D. Dolenc

Tudi Belinka na sejmu stanovanske opreme

Zeleno je modro

Kranj, oktobra - Dobro že poznamo Belinkino družino sredstev za zaščito lesa, Belles, Belton in Beltop, malo manj Belocid in Fentin, ki ščitita les pred insekti, zato pa sta gospodinjam toliko bolj dobro znani potuhi pri pranju "beli lux" in "beli on". Še najmanj vemo o Virgi, najnovješem izdelku Belinke, ekološki barvi za les, ki se redči z vodo. Opač, poznamo jo iz prijetne televizijske reklame. Ampak tokrat, ko Belinka gostuje na jesenskem gorenjskem sejmu in prvič na Gorenjskem sejmu sploh, se spodbodi, da njene izdelke, posebno pa najnovješe, našim bralcem predstavimo malo bolj pobliže.

Največja proizvajalka sredstev za zaščito lesa pri nas

Le besedo dve o Belinki. Kemična industrija Belinka Ljubljana je največja jugoslovanska proizvajalka sredstev za zaščito lesa. Jugoslovanska kemična industrija jo sicer bolj pozna po proizvodnji natrijevega perborata, sestavine za pralne praške, in vodikovega peroksida, kemikalije za tekstilno in papirno industrijo. Vodikov peroksid je namreč za ekologijo bolj sprejemljiv, kot na bazi klora. Načadni potrošniki pa poznamo Belinko po njenih sredstvih za

zaščito lesa. 65 odstotkov porabe tovrstnih sredstev v Jugoslaviji krije Belinka. Belinka je 17 let proizvajala sredstva za zaščito lesa v sodelovanju s Skandinavci, ki imajo do lesa še posebno skrben odnos. Od njih so se učili, na koncu pa ugotovili, da jih ta povezava utesnjuje, da znajo tudi sami dobro delati, celo bolje in rezultat je njena sistematska zaščita lesa BEL.

BELLES ščiti les preventivno pred glivami, modrenjem, plesnimi in lesnimi insekti, hkrati pa poveže lesna vlakna in izboljša oprjem naslednjega premaza.

BELTON je najširše uporabno dekorativno sredstvo s svileno matirano površino za zaščito lesa pred vremenskimi vplivi in umazanjem. BELTOP ščiti pred vremenom predvsem vrata in okna ter elemente iz trdih vrst lesa, kjer želimo dobiti svileni sijaj površine v lepi barvi. BELOCID uničuje lesne insekte in ščiti les pred naselitvijo gliv. FENTIN pomaga odpraviti lesne insekte v manjših leseni predmetih in pri manjših lokalnih napadih teh insektov.

Na sejmu stanovanske opreme v Kranju od 12. do 18. oktobra Belinka na svojem razstavnem prostoru v hali A nudi svoje izdelke po ugodnejših cenah: Tako dobite Belles za 52, Belton za 68, Beltop za 95, Belocid za 52, Fentin za 21, VIRGO pa za 78 dinarjev.

**AVTOMOBILI "REKAR" d.o.o.
EXPORT - IMPORT**

NA ZALOCI IMAMO:

OBISKITE NAS NA SEJMU STANOVANSKE OPREME V KRAJNU
od 12. do 18. oktobra - Tel. 064/33-085

OPEKARNA KOŠAKI / MARIBOR

Sentiljska c. 116, Tel.: h.c. 211-018, 211-081, 211-066, direktor 25-730, komerciala 24-907, tekoči račun pri SDK 51800-601-22795

NOV IZDELEK NA SLOVENSKEM TRŽIŠČU

IZOSKOK

Po nekajletnem razvoju in preizkusih, najprej laboratorijskih in nato industrijskih, nam je uspelo izdelati zidak, ki smo ga poimenovali IZOSKOK, ker ima zahtevane karakteristike za predpisano toplotno izolacijo.

IZOSKOK omogoča z enostavno izvedbo optimalne lastnosti toplotne neprehodnosti fasadne stene za vse tri klimatske cone, zadovoljiv v pogledu difuzije vodne pare skozi konstrukcijo in toplotne stabilnosti v poletnem obdobju. Vse to pa so zahteve po novem standardu JUS U-J5-600.

Zaradi naštetih lastnosti našega novega izdelka je prihranek pri porabi energije za ogrevanje stavbe tudi do 21% letno, obenem pa dosegamo tudi boljšo zvočno izolacijo objektov. Naš proizvod je lažji za 17% od navadnega bloka in tako dosega tudi manjšo konstrukcijsko obremenitev objekta. Poleg tega pa dosega vrhunske mikroklimatske pogoje stanovanskega prostora, kar pa je izredno važno za zdravo stanovanje.

OBISKITE NAS NA OKTOBRSKEM SEJMU V KRAJNU V VEČNAMENSKI DVORANI!

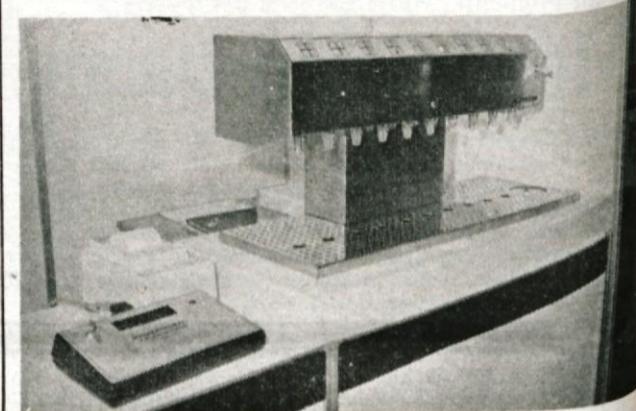

Na oktobrskem sejmu je tudi razstavni prostor, kjer se z zanimanjem ustavljajo gostinci in ostali turistični delavci. Firma

JEMA

predstavlja ponudbo aparativ za ekspresno kuhanje kače, tudi za uporabo v poslovnih prostorih in doma. Predstavljajo tudi izdelke nepogrešljive za pripravo različnih pogrinjkov, dekoracijo gostinskega prostora, storžbo ipd. Helena in Marko Jersin, lastnika firme Jema, posredujeta tudi pri dobavi nove in rabljene gostinske opreme, svetujeta pri opremi lokalov, vam nudita uvozne in ostale posredniške storitve.

Na istem razstavnem prostoru se za računalniško vodenim šankomatom predstavlja firma Blaschitz iz Gradca, za katero je zastopnik firma Jema. Zvedeli smo tudi, da Jema pripravlja **20. oktobra v hotelu Holliday Inn razstavo pogrinjkov**, ki bo verjetno privognila pozornost gostincev in hotelirjev, ki se jim bo firma Jema ob tej priložnosti predstavila s svojo ponudbo.

Vse dni sejma bodo obiskovalcem pri Belinki na voljo njeni strokovnjaki in nasvet, kako zaščititi les, tak ali drugačen, boste lahko dobili iz prve roke. Še nekaj: v rubriki "za dom in družino" bomo odprli posebno rubriko, kjer nam bodo Belinkini strokovnjaki svetovali, kako si lahko pomagamo pri zaščiti lesa z njihovimi proizvodi. Dragi bralci, oglasite se po telefonu, z dopisnico, postavite vprašanje, Gorenjski glas pa vam bo posredoval Belinkin odgovor.

Živiljenjska doba lesa sedemkrat daljša

Z ustrezno zaščito lesa mu podaljšamo živiljenjsko dobo tudi do sedemkrat (7x!), pravijo Belinkini strokovnjaki. S tem se izognemo ne samo odvečnemu delu, stroškom, kajti les je drag, temveč tudi

ohranjamo naravo, kajti v naših gozdovih posekamo manj lesa! Torej ni kar tako od muh Belinkino geslo: "Zaščitimo les - ohramo gozdove!"

Ljudje vedno bolj uporabljamo les v svojih domovih, ker nas vrača k naravi, v betonskih blokih vsaj malce ublaži odtujenost od narave, naredi dom topel in prijeten. Belinka ob tem, ko je razvila ta sistem zaščite lesa, poskuša svoje kupce tudi vzgajati, razvijati pravi odnos do lesa. Pri tem seveda spremja potrebe trga, ves tovrstni napredek v svetu. Belinka ima poleg svojih notranjih laboratorijskih tudi zunanjne, kjer skozi leto - že dvajset let - ugotavljajo se les odziva na zunanjih temperaturnih vplivov. Zato tako konstantna kvaliteta njenih izdelkov in tako močan vpliv na trgu sredstev za zaščito lesa: ob okrog tridesetih proizvajalcih v Jugoslaviji ima še vedno najmočnejši tržni delež.

VIRGA - izdelek prihodnosti

Omenili smo že Virgo, ki so jo Belinkini strokovnjaki letos kot zadnjo, največjo novost dali na trg. To je, pravijo, ekološka barva lesa.

"VIRGA, pri kateri smo izčili organska topila, z ničimer ne vpliva moteče na okolje, oziroma na zdravje tistega, ki jo uporablja. Je brez neprijet-

nega vonja in nadvse uporabna za delo v notranjih prostorih. Razvili smo jo za vse tiste, ki so občutljivi na organska topila in tiste, ki so poudarjeno ekološko osveščeni," nam sredi sejmskega vrveža pripoveduje Gordana Petek Ivanidić, Belinkina propagandista. "VIRGA je lazura oziroma barva na vodni osnovi. Meša se na vodni osnovi. Meša se nezapljalivo, ker imajo ljudje pomisleke, da ni odporna proti vremenskim vplivom. Da voda barvo enostavno spire. A ni tako! VIRGA, čim se posuši, postane popolnoma netopna v vodi. V svetu gre danes ves razvoj premazov v to smer - na vodni osnovi. V Zahodni Nemčiji predlagajo že 40 odstotkov vodni osnovnih premazov na vodni osnovi. Naša VIRGA je izdelek prihodnosti in pričakujemo, da bo ta čas, ko bo povpraševanje po teh izdelkih veliko - prišel zelo kmalu."

belinka
ljubljana

Stanovanjska zadruga Azuriana p.o.
Vrhopolje 170, 61240 Kamnik
tel/fax: (061) 832-875

AZURIANA

Pri nas dobite več!

Vpisnina 50,00 din, provizija pa le 3% svojim članom nudimo:

- prevoze
- dostava
- diskontno prodajo gradbenega materiala po najnižjih cenah:
- keramika
- marmorji, graniti police, stopnice, tlaki, balkonske obrobe
- beton in betonski izdelki
- in vse ostalo

3%

Poslovne enote:
Kamnik, Domžale
Ljubljana, Logatec
Celje, Kranj
Radovljica, Trbovlje

Na sejmu stanovanjske opreme razstavljamo in prodajamo: kamine vseh vrst, okenske police, tlake, balkonske obrobe in stopnice iz marmorja ali granita

15 % sejemskega popusta za talne keramične ploščice

Obiščite nas v večnamenski dvorani ali nas pokličite po tel.: 26-387

Pričakujemo vas!

Živila na jesenskem gorenjskem sejmu

Od tople grede do kozjega sira

Živila imajo svoj prostor tam, kjer je obisk v hali B najbolj gost: na obeh straneh njihovega šanca, zraven pa je razstavljanje sadike za živo mejo in izredno lepi primerki srebrnih in malce drugačnih vrtnih smrekic, na levih pa vrtnih sadikih in podvinška jabolka, na drugi strani šanca pa mlečni in drugi izdelki HMEZADOVE Celeie iz Arje vasi.

Najhujši sovražnik, pravi Tine, je še vedno škrup. Če bi tega ugnali, bi bilo treba jabolka le še štiri do petkrat škropiti, namesto petnajstkrat. Pokazal pa je tudi nove sorte, ki jim škrup skorajda ne pride do živega. O vsem tem bo ing. Tine Benedičič verjetno v

Kratkem predaval v prodajalni Živila na Kokrici. Takrat pa predavanja res ne gre zamuditi. Na sejmu si pa le oglejte vse, kar Živila ponujajo. Trgovina Sončnica s Kokrice tu prodaja zanimive tople grede

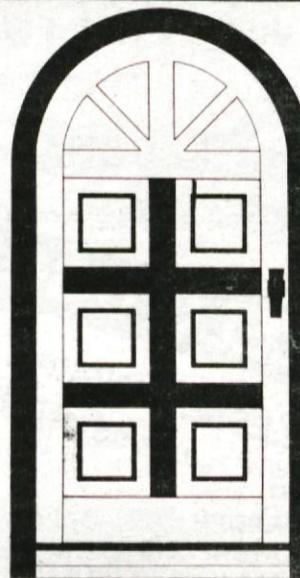
česen. Ker je čas pred dnevnim mrtvih, se tu dobi vse potrebno za nagrobne ikebane in vseh vrst sveče.

Po svoje najbolj zanimiv pa je pult na drugi strani bifeja Živil na sejmu: tu z vso svojo ponudbo gostuje HMEZAD Celeia, mlekarstvo, sirarstvo in čebelarstvo Arja vas. Tu je včeraj znani strokovnjak za čebelarstvo Ivan ESENKO, predstavil čebelarjenje, pridobivanje in predelavo medu. No, vseh vrst medu bodo imeli tu naprodaj ves čas sejma, medene preparate s poliposom, z matičnim mlečkom, s cvetnim prahom.

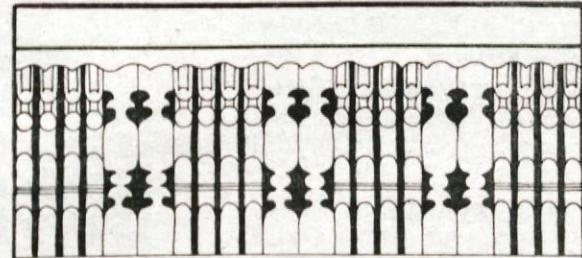
Dekleta imajo v svoji hladilni vitrini polno sirov, več kot dvajset sort ga je, med njimi tudi nekaj uvoženih sirov, pa tudi odlični kozji trapiš in ovčji sir. Za sladokusce seveda! Lahko si pa pri njih nabavite tudi vso ozimnico, tudi paprike, jabolka, česen, celo krompir! Le oglasite se.

Mizarstvo, žaga in profiliranje lesa

OVSENIK ALOJZ
Jezerska cesta 108/c
Tel.: 064-35-770

- Ko gradite in opremljate dom, vam priporočamo, da se odločite za našo opremo balkonov in vhodnih vrat.
- Poleg tega nudimo sobna vrata, talne, zaključne in okrasne letve.
- Vsi naši izdelki so iz masivnega lesa, ki vam jih izdelamo po vaših merah.
- Naša žaga vam hitro razreže tudi vašo hlodovino v vseh dimenzijah.
- Vzorce si lahko ogledate v našem razstavnem salonu

NOVO!

NA ZALOGI IMAMO LESNE BRIKETE

Cvetličarna VRTNICA tudi na sejmu - Cvetličarko Ani Kos poznajo vsi, ki obiskujejo kranjsko pokopališče. V dveh malih kioskih se tam stiska s svojo bogato ponudbo rezanega cvetja, lončnic, sveč in vsega ostalega, kar pritiče cvetličarni. Vedno je na tesnem s prostorom. Zato se kar nemalo začudiš, ko ugledaš njen prostor ob vhodu na letosnjem jesenski sejem v halu A, kajti izgleda kot pravo malo razkošje. Tu se je zdaj našel prostor tudi za prekrasne ogromne orhideje v loncu, difenbahije, praproti, frizije, drevesa življenja, kokosove palme in še vrsto večjih sobnih lončnic. Vsakega obiskovalca pa brez dvoma pre-

senetijo mesojedke, ki samo čakajo na plen. Tudi tu Ani Kos prodaja vse, kar sicer najdemo v njenem programu: rezano cvetje, orhideje, uvožene iz Holandije z raznimi dekorativnimi lončki (lepo darilo), lončnice, trenutno so najbolj živahne male lončne krizanteme, suhi bidermajer šopki in vse za pripravo suhih in svežih šopkov. Sicer pa, najbolje, da si vse skupaj ogledate sami. Zanimivo! • D. Dolenc

MISMO Z VAMI!

Zato smo tu.
Da bi vam olajšali iskanje pri gradnji ali obnovi doma.

Tu smo.
S celovito ponudbo gradbenih materialov, stavbnega pohištva, keramičnih izdelkov. Z resnično veliko izbiro blaga.

MISMO Z VAMI V VAŠEM MESTU!

lesnina
LGM

Kranj - Primskovo
tel.: 26-076 ali 23-949

Odprto vsak dan od 7. do 19. ure, ob sobotah od 7. do 13. ure.

SUBARU

sozo industriaimport

NAJCENEJŠA PONUDBA AVTOMOBILOV S POGONOM NA ŠTIRI KOLESА PRI NAS IN V EVROPI!

NAJBOLJ PESTRA PONUDBA MOTORNIH VOZIL:

- OSEBNI AVTOMOBILI SUBARU (s pogonom na 4 ali 2 kolesi)
- MOTORNA KOLESА YAMAHA HARLEY-DAVIDSON

JUSTY J 10 S 2 WD — 149.172,90
JUSTY J 10 S 4 WD — 159.518,30
JUSTY J 12 S 4 WD — 178.945,90

KRATKI DOBAVNI ROKI, ZA NEKATERA VOZILA DOBAVA TAKOJ

ZELO UGODNO

LEONE RANGER 4 WD 1,8 253.916,90
za podjetja okoli 197.800,00

SUBARU

NOVO

LEGACY LIMUZINA 1,8 PX 2 WD — 283.802,30
LEGACY LIMUZINA 1,8 PT 2 WD — 300.120,10
LEGACY RANGER 1,8 GLPX 4 WD — 397.359,30

VSE INFORMACIJE O CENI: INDUSTRIAIMPORT LJUBLJANA, GOSPOSVETSKA 13

tel.: (061) 325-788, 314-752

INDUSTRIAIMPORT na Gosp. razstavišču
HALA B2

(061) 325-788 — 314-752 — 314-753 — 316-097 — 311-022/444

**OBIŠČITE NAS NA SEJMU
STANOVANJSKE OPREME V KRAJU
DO 18. 10. 1990.**

SLOVENIALES

SALON POHIŠTVA VIŽMARJE,
Plemljeva 86

Obiščite nas na sejmu
stanovanjske opreme
v Kranju od 12. do 18. 10. 1990

domače in
uvoženo
pohištvo

mize in stoli v
baročnem stilu
za bare in
kavarne

uvožene vrtne
garniture iz
Singapura

CHICCO
program za
najmlajše

BOGATA IZBIRA —
IZREDNO UGODNE CENE

AVTOMARKET
TRGOVINA - UVОZ - IZВOZ
LJUBLJANA

Ponudba na oktobrskem sejmu
od 12. do 18. 10. 90 v Kranju

VSI MODELJI RENAULT, PEUGEOT, FIAT,
TOYOTA, HONDA, SUZUKI IN IZJEMNA
PONUDBA CHRYSLER LE BARON.

NA OGLED IN NAKUP:

KOMBI DUCATO FIAT - PANORAMA
IN GASILSKI, PEUGEOT KOMBI,
DOSTAVNI AUTO FIAT FIORINO

OSEBNI AVTOMOBILI:

FIAT CS 90 TIPO 1,4 RENAULT: R-19
CHAMADE,
R-19 GTR,
PEUGEOT: 205 LOOK, 405 i LUXE,
TOYOTA COROLLA XLI 1,3 HB IN
LIMUZINA
, CARINA II. XLI 1,6 LB IN
LIMUZINA,
HONDA CIVIC 1,5 GL HB,
CIVIC 1,5 GL SED,
SUZUKI SWIFT 1,3 GL HB,
SWIFT GL 1,3 SED,
SAMURAJ, VITARA, CHRYSLER LE
BARON.

STARO ZA NOVO - KREDITI!
Obiščite nas
IN NAM ZAUPAJTE NAKUP AVTOMOBILA.

**GORENJSKA
KMETIJSKA
ZADRUGA**
TZD SLOGA Kranj

**Vse naše varčevalce vabimo
v nove prostore**

HRANILNO KREDITNE SLUŽBE

**v Zadružnem domu na
Primskovem.**

Hranilne vloge na vpogled obrestujemo
s 15% obrestmi.

Za vloge jamči republika.

Odprto od 7. do 15. ure.
Poklicite nas po tel. 23-866 ali 26-171.

PRI NAS NALOŽEN DENAR JE DOBRO NALOŽEN DENAR!

Hkrati obveščamo vse naše poslovne partnerje, da smo tudi
UPRAVNE PROSTORE PRESELILI
v Zadružni dom na Primskovem (Jezerska cesta 41).
Telefon (064)23-866, 26-171.

HOTELSKO TURISTIČNO PODJETJE Bled
TOZD hotel KRIM

Komisija za delovna razmerja objavlja prosto delovno mesto

VODJE HOTELSKO PRODAJNE SLUŽBE za nedoločen čas

Pogoji:
- V. stopnja strokovne izobrazbe smer turistični tehnik
- aktivno znanje dveh tujih jezikov
- tri leta delovnih izkušenj na enakih delih
- trimesečno poskusno delo

Kandidati naj vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljeno v 8 dneh na naslov: Hotelsko turistično podjetje Bled, TOZD hotel KRIM, 64260 Bled, Ljubljanska 7 s pripisom: Komisiji za delovna razmerja.

Kandidati bomo o izbiro obvestili v 15 dneh po končanem zbiranju prijav.

CREINA

HOTEL CREINA KRANJ

objavlja na osnovi sklepa komisije za delovna razmerja prosta dela in naloge

VZDRŽEVALEC za nedoločen čas

Pogoji:
IV. stopnja strokovne izobrazbe - mizar, elektrikar, vodo-vodni instalater

2 leti delovnih izkušenj
strokovni izpit za kurjača

poskusno delo 3 mesece

Kandidati naj pošljajo svoje prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi na naslov: HOTEL CREINA KRANJ, Koroška c. 5.

Kandidati bodo o izbiro obveščeni v 60 dneh po preteku pravnega roka.

ISKRA - SREDNJA ŠOLA KRANJ
64000 KRANJ, Kidričeva c. 55

OBJAVLJA

zbiranje ponudb za nudjenje šolskih malic in kosil pod naslednjimi pogoji:

1. Oddaja v najem šolske kuhinje s pripadajočo opremo in priborom,
2. zagotavljanje šolskih malic za ok. 1.200 dijakov in 100 učiteljev, razdeljeno v dveh izmenah,

3. zagotavljanje ostale ponudbe, kot hladnih in topnih napitkov, delikates, slaščic in sadja.

Ponudnik je lahko podjetje ali obrtnik, ki je registriran za tovrstno dejavnost, oz. bo registracijo pridobil do sklenitve pogodbe.

Ponudnik bo moral sprejeti v delovno razmerje tudi dva delevca, zagotavljati ustrezno higieno in se podrediti režimu v šoli. Med ponudniki bomo izbrali najugodnejšega ponudnika, ki pa bo moral zagotoviti minimalno takšne pogoje, kot jih sedaj po ceni in kvaliteti zagotavlja šola.

Vsi potrebeni podatki so vam na razpolago pri ISKRI - srednji šoli, tel. 21-567 int. 252.

Pisne ponudbe v zaprtih kuvertah sprejemamo do 31. 10. 1990.

MALI OGLASI

27-960
Cesta JLA 16

APARATI STROJI

Prodam tri RADIATORJE in plinski gostinski ŠTEDILNIK. ☎ 22-938

Prodam PEĆ kipperbusch. Dorfarje 16, Žabnica 15172

Kupim barvni TV sprejemnik Gorenje selektronik (lahko v okvari) ter prodam VVV hrošč, letnik 1975. ☎ 51-087 15173

Prodam dva nova usnjena NASLJAJA, novo ZAMRZOVALNO OMARO ter VIDEOREKORDER TENSAI. ☎ 38-202 15196

ROLETARSTVO NOGRAŠEK
MILJE 13
64208 ŠENČUR
061/50-720

Cenjene stranke obveščamo, da ponovno sprejemamo naročila za rolete, žaluzije in lamelne zavesne.

MOTORJI KOLES

Ugodno prodam dobro ohranjeno motorno KOLO TOMAS elektronik 90. ☎ 68-515 15156

Prodam APN 6, letnik 1988, dobro ohranjen. ☎ 74-000 15157

Pretreseni sporočamo, da je umrla naša

ALBINA ČUDEN

višja medicinska sestra

Od nepozabne sodelavke se bomo poslovili v torek, 16. oktobra 1990, ob 16. uri na pokopališču na Brezinci.

Kolektiv Psihiatrične bolnice Begunje

Prodam barvni TV Iskra horizont z daljinskim upravljanjem. ☎ 620-167 popoldne 15197

Popravljam vse vrste HLADILNIH NAPRAV. ☎ 65-817 15207

Prodam barvni TV Iskra, ekran 54 cm, daljinsko upravljanje, star 4 leta. Cena 3.300 din. ☎ 37-002 15212

PEČ za etažno centralno, 23 kw, ugodno prodam. Lahovče 48, Cerknje 15217

Prodarn gorsko KOLO na 21 prestav. ☎ 36-028 15191

POZOR - globinsko čiščenje vseh vrst topnih podov, itison, tapison preproge. ☎ 35-106 15200

OSTALO

Globok otroški avstrijski VOZIČEK prodam. ☎ 26-125 ali 22-164 15199

PRIDELKI

Krmno PESO prodam. Sp. Otok 9, Radovljica 15168

Prodam Jedilni KROMPIR desiree in igor ter. KROMPIR za krmno. Vojglje, Letališča 23. ☎ 49-169 15170

Prodam JABOLKA za mošt. Leben, Sp. Besnica 182 15175

Prodam 3.000 kosov ZIDAKA BH6 Šentjur in jedilni KROMPIR desiree. Britof 34 15218

POSESTI

HIŠO v centru Kranja, primerno za stanovanje in druge dejavnosti, prodam. Naslov v oglašnem oddelku. 15198

RAZNO PRODAM

Prodam nove BLATNIKE za škodo do letnik 1986. ☎ 65-503 15154

LITERATURA ZA ZASEBNA PODGETJA

Izšli sta brošuri:

1. Osnove finančnega poslovanja

2. Vlaganje listin v carinskem postopku

Namen brošur je razjasniti marsikatero vprašanje, ki se poraja lastniku zasebnega podjetja, ko začne s poslovanjem.

Informacije vsak delavnik od 10. do 15. ure po tel.: 061/571-125.

Prodarn bukova DRVA. ☎ 68-662 15169

Prodarn nova dvigna kovinska garajna VRATA za 600 DEM ter nov projekt za stanovanjsko hišo za 500 DEM. ☎ 81-356 15171

Sprejemam kooperante za revo perutnine in oddam sobe. Šifra: RESNI 15180

Prodarn ZASTAVO 101, STOLP Hratchi HRD - MD 28, CD Sonny. ☎ 25-014 popoldne 15184

Prodarn ŠTEDILNIK (4 plin + 2 elektrika) za 300 DEM. ☎ 79-454 15186

Prodarn 600 litrsko KAD, zaprto, za namakanje sadja. Stufar Anton, Zg. Brnik 111, Cerknje 15201

Prodarn IZLOŽBENO OKNO, 207 x 234 cm, 10 mm in STEKLENA VRATA. ☎ 21-097 15204

Ugodno prodam ameriški BILJARD. ☎ 58-093 15213

Poceni prodam PRIKOLICO, potrebno obnove, FILC za tapetnike in KONTEJNER za smeti (za obrtnike). ☎ 78-249 15214

STAN. OPREMA

Rabiljeno dnevno SOBO Alples tri-glav, rastegljiv KAVČ, dva FOTE-LJA in klubsko MI ZO, ugodno prodam. ☎ 622-130 vsak dan od 14. ure dalje 15165

Prodarn LEŽIŠČE z jogijem, ki se zapre v omaro. ☎ 38-272 popoldne 15187

Prodarn dobro ohranjen ITISON, 3 x 4, za 800 din. ☎ 26-802 15189

STANOVANJA

Družbeno stanovanje v KR - 54 kvad. m- kamin, termoakum., menjam. Kranj ali do 25 km. Šifra: CENTRALNA 15159

Enosobno STANOVANJE, 40 kvad. m., na Planini v Kranju prodam ali zamenjam za večjega. Ogled vsak dan od 17. do 20. ure. Kokot, Planina 8, Kranj. 15167

Zamenjam trosobno STANOVA-NJE z etažno centralno na Zlatem polju za enosobnega s centralnim ogrevanjem. Informacije na ☎ 37-217 dopoldne 15174

ESTETSKA KOZMETIKA NOHTOV

OBLIKOVANJE,
PODALJŠEVANJE,
UTRJEVANJE IN
MODELIRANJE NOHTOV.

ANICA ERŽEN, PODLUBNIK 85,
64220 ŠKOFJA LOKA, Tel.:
621-446

Starejši samski moški kupi na območju obč. Radovljica GARSONJERO ali 1-sobno stanovanje (v objektu ali hiši). ☎ 51-491 ali 57-848

Na relaciji Kranj - Golnik - Tržič najamem GARSONJERO ali enosobno STANOVANJE. Predplačilo. ☎ 061-881-045 15202

Mlada družina najame STANOVA-NJE v Kranju ali okolici. Šifra: NUJNO 15208

VOZILA

Prodarn Z 101, letnik 1985. Končič, Zg. Besnica 47/a 14895

Ugodno prodam Z 750. Goričke 7, Golnik 14792

Prodarn FIAT 127, letnik 1979. ☎ 41-083 15155

Prodarn P 126, letnik 1980. Jančar, Trg Prešernove brigade 4, Kranj

Prodarn Z 101, letnik 1977. ☎ 51-424 od 16. do 20. ure 15161

Prodarn WARTBURG, letnik 1982. Britof 235. ☎ 36-012 15163

Prodarn ZASTAVO skala, letnik 1988. ☎ 28-648 popoldne 15164

Prodarn GOLF diesel, letnik 1983. ☎ 633-602 15166

Ugodno prodam Z 850, letnik 1984. ☎ 81-441, in. 32-75 - Železarna Jesenice 15177

GOLF JGL, letnik 1982, prodarn. Počkaj, Ljubljanska 15, popoldne 15190

Prodarn GOLF JX diesel, letnik 1986. ☎ 25-257 po 16. uri 15191

Prodarn JUGO 45, letnik 1986. ☎ 622-391 15193

Ugodno prodam JUGO 45, letnik 1984. ☎ 81-916 zvečer 15194

Prodarn R 4, letnik 1978, 80.000 km, registrirana do maja 90. ☎ 27-922

Kako sprejemati turiste in biti turist

Bohinj, 13. oktobra - Konec tedna so se v Bohinju zbrali tisti, ki po gorenjskih osnovnih šolah skrbijo za vzgojo mladih turističnih delavcev, mentorji turističnega podmladka in učitelji fakultativnega pouka turizma. Seminar je organizirala Gorenjska turistična zveza, predsednik komisije za turistične podmladke in izobraževanje, Marjan Trtnik, pa je poudaril, da brez truda za vzgojo mladih ne bo uspešnega razvoja turizma.

Tako so se učitelji, ki mlaže v turističnih krožkih in pri učenju pouka turizem usmerjajo v turistične in gostinske poklice, letos v Bohinju srečali že sedmič, prvo srečanje pa je bilo leta 1984 v Preddvoru. Namen takšnega srečevanja je predvsem izobraževanje in izmenjava medsebojnih izkušenj, saj za predmet turizem ni obveznega šolskega učbenika, temveč ima veliko vlogo iznajdljivost mentorjev po šolah in povezovanje z domačimi turističnimi društvi.

Ko so mentorji turističnih krožkov predstavljali svoje delo, so vsi po vrsti ugotavljal, da je turizem dejavnost, ki pomeni vse od spoznavanja domačega kraja in skrbi za urejeno okolico, do iskanja kultur-

nih zanimivosti, spoznavanja turističnih kmetij, pa tudi uvanjanje v hotelsko strežbo in vodenje turistov po domačem kraju. Seveda je zelo različno delo turističnega krožka v Žireh, kjer ni niti enega hotela ali pa na Bledu, ki je izrazito turističen kraj. Vendar pa mlađi na večini šol radi sodelujejo v turističnih krožkih, saj se ni nič manj zanimivo učiti klekljati in izdelovati turistične spominke, kot pa se učiti o krajevnih običajih, zbirati recepte starih jedi in se učiti prijaznosti do turista.

"Tradicija dela s turističnimi podmladki je na Gorenjskem precej daljša kot v drugih koncih Slovenije, čeprav je v vsej republiki več kot sto tridešet šol, na katerih so turistični

● V. Stanovnik

Komu je napotni občinski praznik

Škofja Loka, 10. oktobra - Na razširjeni seji predsedstva Občinskega odbora ZZB NOB Škofja Loka so člani in vabljeni obravnavali osnutek statutarnega sklepa ZZB NOV Škofja Loka, nedokončano sanacijo dražgoškega spomenika in imenovali delovno skupino za spremjanje in ocenjevanje napadov na celotno NOB in njene udeležence. O odločitvi okrog občinskega praznika borci zahtevajo javno razpravo ali celo referendum.

Vrsto pripomb so imeli zbrani škofjeloški borci pri oblikovanju novega statutarnega sklepa občinske organizacije zveze borcev. Poudarili so, da z njim ne smejo zožiti svojega delovanja, kajti po novem se povezujejo borce le v Sloveniji, odprt pa mora ostati sodelovanje z vsemi organizacijami zveze borcev v drugih jugoslovenskih republikah. Prav tako bo njihova naloga sodelovanje z vsemi strankami, kajti člani njihove nadstranske organizacije bodo iz vseh vrst. Tehna je bila tudi pripomba, da bi v skrb za premoženje organizacije vključili tudi skrb za njen arhiv.

Osnutek bo skupaj s prvimi pripombami šel v razpravo v javne odbore zveze borcev; razprave naj bi trajale do konca novembra. Pred letno skupščino bodo vsi krajevni odbori imeli še enkrat priložnost razpravljati o statutu in vseh pripombah.

Izvršni svet o občinskem ekološkem skladu

Bodo vsi prispevali enako?

Radovljica, 11. oktobra - Republiška skupščina je januarja letos sprejela zakon o zagotavljanju in uporabi sredstev za varstvo okolja, v katerem je opredelila tudi možnost ustanovitve takšnega sklada v občini. V radovljiski, kjer že nekaj časa potekajo priprave na ustanovitev, je o skladu najprej razpravljala prejšnja vlada, v četrtek pa je predlog odloka obravnaval tudi novi izvršni svet. Kot je pokazala razprava, nihče ne oporeka ustanovitvi takšnega sklada v ekološko izjemno občutljivem radovljiski občini, več pomislek pa je o virih financiranja. Prevladalo je mnenje, da naj bi onesnaževalci več prispevali v ekološki sklad kot tisti, ki okoljo ne onesnažujejo.

Odlok o ustanovitvi sklada za financiranje varstva okolja v občini predvideva, da bi denar zagotavljal iz povračil za onesnaževanje vode, podtalnice in zraka ter za nastajanje posebnih odpadkov, iz dela ekološkega davka, ki se zbera na ravni republike, iz dela prispevka cestno-komunalne skupnosti in dela nadomestila za

uporabo stavbnega zemljišča. Član izvršnega sveta Srečo Verbig je menil, da je takšen način financiranja sporen predvsem zato, ker naj bi večino denarja prispevalo gospodarstvo in ker ne daje možnosti za razbremenjevanje gospodarstva, ki je že zdaj preveč obremenjeno in tudi sicer v zelo slabem položaju. Podobnega mnenja je bil tudi Miro Rozman, ki je dejal, da naj bi v sklad prispevali predvsem tisti, ki onesnažujejo okolje. Bernarda Podlipnik je opozorila, da bo to v praksi težko uresničiti, ker za zdaj ni povsem znano, kdo v občini onesnažuje okolje in kdo ne. Da bi to ugotovili, bi bila potrebna precejšnja sredstva; slišati je bilo tudi predlog, da naj bi sklad prvo leto namenil denar predvsem za raziskave in šele potem za naložbe, kot so sanacija Bohinjskega in Blejskega jezera, ureditev odlagališča odpadkov, izgradnja osrednje čistilne naprave v Radovljici...

Ob obravnavanju odloka o ustanovitvi občinskega ekološkega sklada, bi bilo dobro, če bi razpravo o zbiranju in delitvi denarja povezali še z razpravo o tem, kako preprečevati onesnaževanje, kako povisiti kazni za onesnaževalce in poostri nadzor. Vse to z namenom, da bi bilo treba zbrati manj denarja za sanacijo razmer! ● C. Zaplotnik

Druga vrnitev premoženja

Kranj, 10. oktobra - Kranjski izvršni svet je soglašal z vrnitvijo nacionaliziranih poslovnih prostorov v Spodnjih Dupljah 1, o čemer odločajo v republiki. V Kranju je to drugi tovrstni primer, prvi je že rešen, saj so v republiki kranjski predlog potrdili.

V Spodnjih Dupljah gre za vrnitev nacionaliziranih prostorov, ki so že nekaj časa prazni in v zelo slabem stanju, do leta 1985 so jim imela v najemu Živila. Stavbišče s stavbo v izmeri 570 površinskih metrov, razen iz nacionalizacije izvzete kuhinje in dveh shramb ter polovice hodnika, je zdaj družbeni last, pravico uporabe ima občina. Zato bodo tudi ta primere vrnitev nacionaliziranega premoženja lahko hitro rešili.

Ob tem velja reči, da se v kranjski občini med prvimi v Sloveniji lotevajo vračanja nacionaliziranega premoženja, saj sodijo, da lahko brez večjih težav ljudem vrnejo vsaj premoženje, ki je po nacionalizaciji ostalo v lasti občine. ● M. V.

krožki. Läkko rečem, da ima večina mentorjev, posebej pa ti, ki so danes v Bohinju, veliko voljo do dela in željo naučiti mlade, kaj vse je turizem. Delo turističnih krožkov na šoli je veliko odvisno tudi od vodstva šole, od ravnatelja, k sreči pa imajo na večini šol vedno več posluha prav za ta predmet. Malce zaskrbljujoče za Gorenjsko je, da je zelo slab odziv mentorjev iz Gornjesavske doline. Šole prav s pomočjo turističnih krožkov dostikrat sodelujejo med seboj in vedno več je mladih, ki se odločajo za poklice v gostinstvu in turizmu. Če se spomnimo samo vpisa na Gostinsko šolo na Bledu pred na primer petimi leti, so bili domači učenci v manjšini. Sedaj pa je ta poklic dobil ustrezen pomen. Na šolo se ne vpišujejo le slabši učenci, ampak tudi odličnjaki, med njimi veliko domačinov. Vanjo hodijo otroci iz družin, kjer že imajo gostilno, penzion ali se ukvarjajo s kmečkim turizmom in so odločeni, da bodo doma ohranili to dejavnost," je po seminarju povedal Marko Potočnik, predsednik komisije za turistične podmladke pri Turistični zvezi Slovenije.

● V. Stanovnik

Se vam zdi, da živite varno?

**ŽIVLJENJSKO
ZAVAROVANJE**

Če lahko mirnega sreca obkrožite teh sedem točk, ste na dobrì poti:

- 1 Vaša varnost in prihranki pred inflacijo.
- 2 Vsako leto se povečujejo.
- 3 Z vašim partnerjem zagotavlja varnost življenskim si vzajemno skupnega življenja.
- 4 Ko se vam dobite dodatna miren začetek rodi otrok, sredstva za novega življenja.
- 5 Zagotovili ste šolanje sredstva za otrok.
- 6 Starost vas ne skrbi, da boste uživali varčevalne sredstva za veste, sadove razumne odločitve.
- 7 Tudi, če bo šlo kaj narobe, prebrodili z v življenju kdaj boste krizo manjšimi težavami.

Z izpolnitvijo zavarovalne police, Življenskega zavarovanja pri Zavarovalnici Triglav z enim podpisom lahko izpolnite vseh zgornjih sedem točk.

zavarovalnica triglav
KER ŽIVLJENJE POTREBUJE VARNOST